

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ.....	3
1 JÄSENKYSelyn TAVOITTEET JA TOTEUTUSTAPA.....	5
1.1 Jäsenkyselyn toteutustapa.....	5
1.2 Vuosittaiset otokset.....	6
1.3 Tulosten luotettavuus ja analysointi.....	7
2 JÄSENTEN TOIMINTA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	8
2.1 Jäsenten ryhmittely Kepan päätoimintojen mukaan.....	10
2.2 Jäsenten voimavarat.....	12
2.3 Jäsenten yhteydet etelään.....	20
2.4 Trendit kansalaisyhteiskunnan toimintakentässä.....	22
3 JÄSENET OSALLISTUJINA JA OMISTAJINA.....	26
3.1 Jäsenyyden motiivit.....	26
3.2 Jäsenten aktiivisuus jäsenenä.....	29
3.3 Aktiivisuus toimintoihin osallistujina.....	31
3.4 Koetut vaikutusmahdollisuudet.....	32
3.5 Osallistuminen vuosikokouksiin.....	35
3.6 Halu vaikuttaa Kepan sisällä.....	36
3.7 Herättääkö Kepa keskustelua?.....	37
4 KEPA JA JÄSENET KANSALAISTOIMIJOINA.....	38
4.1 Jäsenten mielikuva Kepasta.....	38
4.2 Kepa kansalaistoimijana.....	39
4.3 Järjestöt kansalaistoimijoina.....	40
4.4 Järjestöt osana yhteistä liikettä.....	43
4.5 Kepan yhteiskunnallinen rooli järjestöjen näkökulmasta.....	45
5 JÄSENTYYTYVÄISYYS JA KEPAN TOIMINNAN ONNISTUMINEN.....	48
5.1 Toimintojen hyödyllisyys jäsenille.....	48
5.2 Etelän toiminnan tunnettuus.....	50
5.3 Mielikuva Kepan palveluiden ja toimintojen tarkoituksen-mukaisuudesta järjestön oman työn näkökulmasta.....	51
5.4 Kouluarvosana Kepan toiminnalle.....	53
5.5 Eron harkitseminen.....	54
5.6 Edunvalvonta.....	54
6 JÄSENViestintä.....	58
6.1 Viestinnän suunta.....	58
6.2 Viestinnän kanavat.....	60
6.3 Viestinnän sisällöt.....	61
6.4 Jäsenviestinnän kehittäminen.....	63
7 JOHDON JÄLKISANAT.....	64
JÄSENKYSelyyn VUONNA 2014 HAASTATELLUT JÄSENET.....	66
LIITE 1: Jäsenkyselylomake.....	70

TIIVISTELMÄ

Kepassa ollaan toteuttamassa koko jäsenistön kattava jäsenkysely henkilökohtaisilla haastatteluilla. Vuosina 2013–2015 kepalaiset pyrkivät tapaamaan jokaisen 315 jäsenjärjestöstään. Tähän mennessä on tavattu yli 200 jäsentä. Haastattelut ovat tuoneet esiin jäsenten kirjon ja ne moninaiset tarinat, joita jäsenillä on kerrottavanaan. Numeeristen keskiarvojen sijaan jäseniltä kuullut näkemykset ja kokemukset auttavat syventämään ymmärrystä Kepan jäsenistön laajuudesta ja moniulotteisuudesta.

Keitä jäsenet ovat?

Kepan jäsenistö näyttää suhteellisen elinvoimaiselta. Kepan jäsenjärjestöt ovat onnistuneet pitämään ihmisiä mukana toiminnassa niin jäsenenä kuin vapaaehtoisina. Kolmasosalla haastatelluista jäsenistä on jäsenten ja vapaaehtoisten määrä kasvanut viimeisen kahden aikana ja vain kymmenes kertoi vapaaehtoisten määrän vähentyneen. Lähes puolet haastatelluista jäsenistä toimii kokonaan vapaaehtoisvoimin. Julkista rahoitusta saa 85 prosenttia haastatelluista jäsenistä. Kolme neljännestä kuuluu Kepan lisäksi muihin verkostoihin tai kattojärjestöihin.

Haastatteluista jäsenistä kaksi kolmesta tekee kehitysyhteistyötä, noin joka toinen tekee globaalikasvatusta, viidennes vaikuttamistyötä ja kymmenesosa kampanjoita. Yllättävän suurella jäsenjoukolla yhtymäkohta Kepaan ja koko toimialaan jää aika ohueksi: 40% haastatelluista jäsenistä pääasiallinen toimiala liittyy muuhun kuin kehityskysymyksiin.

Se, mikä näyttää yhdistävän Kepan jäseniä, on elävä yhteys etelään. Lähes yhdeksän kymmenestä jäsenestä sanoo olevansa yhteyksissä etelään. Yleisimmät yhteistyötahot ovat omat kumppanijärjestöt, mutta myös yliopistot, koulut, paikallishallinto, kirkolliset toimijat, Suomen lähetystöt, Kepan ja järjestön omat maatoimistot, muut verkostot ja kattojärjestöt sekä media mainittiin. Yhteistyön muodoista korostuvat järjestöyhteistyön lisäksi henkilökohtaiset kontaktit, avustus- ja kummitoiminta sekä henkilövaihto.

Vuonna 2014 jäseniltä kysyttiin yritysyrityksestä. Vastanneista lähes puolet kertoi tekevänsä yritysyritystä, joksi tulkittiin esimerkiksi sponsorointi, tavaralahjoitukset ja mainonta-apu. Näiden perinteisempien, usein rahoitukseen liittyvien, yhteistyömuotojen lisäksi jäsenet kertoivat uudenaikaisista yhteistyömuodoista kuten järjestöjen asian-tuntijuuden, esimerkiksi kouluttajien, käyttö sekä tuotekehittäminen. Uusia järjestöjä, riippumatta siitä tekeekö yritysyritystä vai ei, käy eettistä pohdintaa yritysyrityksen vaikutuksista ja siihen liittyvistä haasteista. Myös yritysyrityksyydet nousivat esille.

Miten jäsenet osallistuvat ja vaikuttavat Kepan toimintaan?

Yleisimpinä syinä kuulua Kepaan mainitaan järjestön omista tarpeista nousevat syyt kuten Kepan tarjoamat koulutukset, tiedon saaminen sekä mahdollisuus verkostoitua tai osallistua Maailma kylässä -festivaaleille. Järjestön omien tarpeiden lisäksi jäsenyyden taustalla kuului vahva arvopohja: yhteiset arvot, tavoitteet ja järjestöjen yhteisvoima.

Jäsenet seuraavat suhteellisen aktiivisesti Kepan viestintää ja suuri osa on viime aikoina osallistunut ainakin yhteen tilaisuuteen tai toimintoon. Vähäisempi osa on monipuolisesti aktiivinen jäsenenä esimerkiksi tekemällä aloitteita Kepan suuntaan tai osallistumalla vuosikokouksiin. Vaikka mikään Kepan yksittäinen toiminto ei tavoita kaikkia tai edes suurta osaa jäsenistä, tuntuu jokaiselle löytyvän jokin kosketuspiste. Kyselyn valossa jäsenet näyttävät aktiivisempina kuin Kepassa on yleensä ajateltu tai ainakin he kokevat, että varsin monesta toiminnasta voisi olla hyötyä.

Jäsenten vaikutusmahdollisuudet koetaan melko hyviksi. Yleisesti nähtiin, että päätöksentekoon voi Kepassa vaikuttaa niin halutessaan ja kyse on paljon omasta aktiivisuudessa. Kuitenkaan 16 prosenttia ei kokenut voivansa vaikuttaa (joko itsestä tai Kepasta johtuen) ja 14 prosenttia ei osannut ilmaista kantaansa. Osallistumisen esteeksi moni mainitsi aika- ja resurssipulan. Hieman oli kuultavissa myös kriittistä pohdintaa jäsenten todellisista vaikutusmahdollisuuksista. Yli puolilla vastanneista oli kuitenkin kiinnostusta osallistua omaa teemaa liippaaviin hallituksen alaisiin jaostoihin tai työryhmiin.

Miten jäsenet näkevät Kepan ja itsensä kansalaistoimijoina?

Jäsenet näkevät Kepan asiantuntijana, kehityspoliittisena vaikuttajana ja samaan aikaan helposti lähestyttävänä. Kepan nähdään toimivan avoimesti ja vastuullisesti, mutta rohkeutta kaivataan enemmän.

Vuonna 2014 tarkasteltiin sitä, miten jäsenjärjestöt hahmottavat itsensä kansalaistoimijoina peilattuna kansalaisyhteiskunnan eri rooleihin. Vastanneista neljäsosa kertoi kokevansa oman järjestön toiminnan vapaaksi kansalaistoiminnaksi. Eri rooleista eniten nousi esiin valtion toimintaan kohdistuva valvonta ja valtioon (yleensä ulkoministeriöön) vaikuttaminen sekä perus- ja hyvinvointipalveluiden tuottaminen.

Alle puolet vastanneista oli sitä mieltä, että Suomessa on olemassa kehitysmaaliike ja reilu neljäsosa ajatteli, että ehkä jonkinlainen liike on olemassa. Useat vastaajat kokevat, että ei ole olemassa yhtenäistä liikettä, vaan toiminta on pirstaloitunutta ja moninaista. Vaikka se ei tässä ajassa kanavoidu yhteiseksi toiminnaksi, jäsenkyselyn perusteella näyttäisi olevan olemassa vahva järjestötoimijoiden yhteinen arvopohja. Globaalivastuuliike Suomessa ei ole kuolemassa, vaan hakemassa uusia yhteisiä nimittäjiä.

Miten Kepa on toiminnassaan onnistunut?

Kepan toiminnalle annettu yleisarvosana (8,27) on saman suuntainen kuin aikaisemmissa jäsenkyselyissä ja näyttäisi olevan hieman nousussa.

Kepan viestintään oli pääasiassa hyvin tyytyväisiä, mutta viestintäkanavien määrä koettiin välillä jopa liian suureksi ja viestintää kuvattiin yksisuuntaiseksi.

Vastanneista 68 prosenttia osasi nimetä yhden tai useamman maa- ja aluetoimistoista. Jäsenet kaipaavat vielä enemmän tietoa maatoimistoista käytettäväkseen. Kepa sai myös selvän hyväksynnän toimintaperiaatteelleen etelässä: peräti 89 prosenttia vastanneista piti etelän kansalaisyhteiskunnan tukemista tärkeänä Kepan globaalivastuun toteuttamistapana. Aiemmissa kyselyissä kuulunut kritiikki Kepan läsnäolosta etelässä ei tullut nyt esiin edes avoimissa vastauksissa.

Kaiken kaikkiaan Kepan toiminnan laatu näyttäytyy hyvänä. Alle kymmenen prosenttia vastanneista oli harkinnut joskus eroa Kepasta, mutta perusteluissa vain äärimmäisen harva kritisoi Kepan toimintaa. Kepalta ei juuri toivottu uusia toimintoja. Tämä on huomattava ero vuoteen 2008, jolloin tulkittiin, ettei Kepa ole kovin hyvin onnistunut tarjoamaan jäsenten omaa toimintaa hyödyttäviä palveluita ja toimintoja.

Tapaamalla kattavasti jäseniä, syveni ymmärrys siitä, että Kepaan on liittynyt ja liittyy myös paljon jäseniä, jotka eivät välttämättä pyrikään kovin läheiseen yhteyteen toimistolaisten tai muiden Kepan jäsenten kanssa. He haluavat ensisijaisesti osoittaa tukea ja solidaarisuutta globaalin oikeudenmukaisuuden edistämiseksi tehtävälle työlle. Toisille taas Kepan jäsenyydestä saa etuja ennen kaikkea omalle toiminnalle. Tulosten perusteella nousee kysymys, voisiko Kepa ymmärtää paremmin monimuotoista jäsenistöään erilaisilla ryhmittelyillä esimerkiksi järjestöjen aktiivisuuden mukaan.

1 JÄSENKYSELYN TAVOITTEET JA TOTEUTUSTAPA

Kepa on tehnyt säännöllisesti kyselytutkimuksia jäsenten tarpeiden ja tyytyväisyyden selvittämiseksi. Kepan ohjelmakaudella 2013-2015 jäsenkysely on päätetty tehdä haastatteleamalla henkilökohtaisesti jokainen jäsenjärjestö. Tavoitteena on **syventää jäsenjärjestötuntemusta** ja kuulla **jäsenten näkemyksiä Kepan toiminnasta, jäsenyyden mielekkyydestä sekä Kepasta ja jäsenistä kansalaistoimijoina**. Edelliset jäsenkyselyt on tehty vuosina 2004, 2008 ja 2010.

Kepan nykyinen strategia ja ohjelma korostavat **jäsensuhteiden tiivistämistä ja elävöittämistä**. Kepa halutaan sitoa entistä lähemmäs jäsenistönsä toimintaa ja arkea. Myös **jäsenistön asiantuntemusta** halutaan käyttää Kepan kautta entistä enemmän yhteiseksi hyväksi. Kysely haluttiin tehdä siten, että prosessi itsessään edistäisi jäsensuhteiden tiivistymistä. Jäsenkyselyssä onkin haluttu korostaa **jäsenten kuulemista** ja lisätä Kepan avoimuutta jäsenten suuntaan. Kysely toimii myös **tiedotuskanavana** Kepan toiminnasta jäsenistön suuntaan ja mahdollisuutena Kepan työntekijöille oppia lisää Kepan jäsenistä.

Jäsenkyselyn tuloksia käytetään jäsenyytyväisyyden seuraamiseen sekä Kepan toiminnan ja elävien jäsensuhteiden kehittämiseen. Vuoden 2014 syksyllä Kepalla oli yhteensä 315 jäsenjärjestöä. Jäsenistöstä on tähän mennessä tavattu ja kuultu kaksi kolmasosaa, 206 jäsentä. Tähän raporttiin on koottu vuosien 2013 ja 2014 haastatteluiden tulokset.

1.1 Jäsenkyselyn toteutustapa

Jäsenkysely toteutettiin kyselylomakkeeseen pohjautuvina haastatteluina henkilökohtaisissa tapaamisissa Kepan jäsenjärjestöjen edustajien kanssa. Haastattelijoina toimivat Kepan työntekijät. Vuonna 2013 haastattelijoita oli 20 ja vuonna 2014 heitä oli 23, joista useat olivat samoja kuin edellisvuonna.

Kyselylomake (liite 1) koostui avoimista kysymyksistä ja monivalintakysymyksistä. Vuonna 2014 lomakkeeseen tehtiin joitakin muutoksia, lomakkeeseen muun muassa lisättiin kysymys yritys yhteistyöstä. Haastattelijoina toimineet Kepan työntekijät täyttivät vastaukset verkkopohjaiseen kyselytyökaluun SurveyMonkeyyn joko suoraan haastattelutilanteessa tai sen jälkeen. Neljä kysymystä annettiin haastattelutilanteessa paperilla vastaajien itsensä täytettäväksi.

Haastateltavat järjestöt saivat itse valita haastattelupaikan. Lähes kolme neljännestä (71 %) haastatteluista tehtiin järjestön omissa tiloissa tai kahvilassa, kirjastossa tai haastateltavan kotona. Loput haastattelut (29 %) tehtiin Kepassa. Lähes kahdessa kolmasosassa (65 %) haastateltavana oli yksi järjestön edustaja, ja kolmasosassa kaksi tai useampia henkilöitä. Enimmillään paikalla oli kuusi järjestön hallituksen edustajaa. Haastattelut, joissa paikalla oli useampia henkilöitä, osoittautuivat hedelmällisiksi kysymysten herättäessä keskustelua eri näkemyksistä ja kokemuksista. Toisaalta erittäin ison joukon keskustelun kirjaaminen oli haastavaa.

Haastatteluja on kahden vuoden aikana tehty suomeksi, englanniksi, ruotsiksi ja ranskaksi. Vuonna 2014 oli käytössä myös englanninkielinen haastattelulomake. Englanniksi haastatteluja on tehty vuosina 2013–2014 yhdeksän, ruotsiksi kaksi ja ranskaksi yksi.

Haastatteluissa kerrottiin jäsenille myös jäsenaloitemahdollisuudesta¹ ja kuultiin jäsenten mahdollisia aloitteita. Jäsenistä 119 ei kokenut tarvetta tehdä erillisiä jäsenaloitteita, 72 oli kiinnostunut tekemään aloitteen ja 15 ei vastannut kysymykseen.

Kyselyn toteuttaminen henkilökohtaisten haastatteluiden avulla sai myönteistä palautetta jäseniltä.

Aika hauskaa että tulitte käymään. Tuntuu henkilökohtaiselta lähestymistavalta. Meillä on hallituksen kokous muutaman viikon päästä ja välitän terveiset tästä. Tulee mieleen välittäminen.

[Jäsenkyselyn] toteutustapa on edistyksellistä silmiinkatsomisen kulttuuria. Merkittävä juttu kehittää toimintaa näin, verkosto henkilöityy. Edistää varmasti sitäkin, että vieraampi järjestö tekee aloitteita Kepalle.

Tämä oli ehdottomasti hyvä keskustelu ja saatiin paljon tästä.

Myös Kepan työntekijät kokivat tapaamiset jäsenten kanssa hyvin mielekkäiksi.

1.2 Vuosittaiset otokset

Jäsenkyselyn tekeminen alkoi otosten muodostamisella kolmelle vuodelle. Vuosittaiset otokset pyrittiin muodostamaan mahdollisimman kattavasti järjestötyypin mukaan (esim. ystävyysseurat, uskonnolliset järjestöt, sosiaali- ja terveystalouden etujärjestöt, ammattiliitot, kulttuurijärjestöt, kehitysyhteistyöjärjestöt). Myös kumppanuusjärjestöt jaettiin haastateltaviksi eri vuosina.

Maantieteelliseen kattavuuteen ei pyritty, vaan resurssien järjeistämiseksi otoksiin valittiin jokaiselle vuodelle yksi suurempi kaupunki, jossa on useita Kepan jäsenjärjestöjä. Vuodelle 2013 valittiin Turku, vuodelle 2014 Tampere ja vuodelle 2015 Jyväskylä. Pienempiä paikkakuntia jaettiin tasaisesti joka vuodelle.

Vuoden 2013 otoksessa oli aluksi 105 järjestöä, joista päästiin haastattelemaan 94. Vuoden 2014 otoksen 130 jäsenestä haastateltiin 112. Yhteensä kahden vuoden aikana haastattelusta on kieltäytynyt vain neljä järjestöä, yleensä vedoten toiminnan hiipumiseen. Muutama järjestö on eronnut Kepasta kesken kyselyprosessin. Muiden osalta haastattelu on aikataulusyistä siirretty seuraavaan vuoteen. Tällöin jäsenjärjestö on suhtautunut haastattelutapaamiseen myönteisesti, mutta matkojen tai muiden kiireiden takia haastattelua ei ole saatu sovittua niille kuukausille, joina haastatteluja on vuosittain tehty.

Vastausprosentti on laskettu siten, että vain kieltäytyneet on katsottu ei-vastaaajiksi. **Vastausprosentti vuonna 2013 oli siten 97 % ja vuonna 2014 98 %.**

Vastausprosentit vuosien 2013 ja 2014 otoksien osalta olivat aiempia kyselytutkimuksina tehtyjä jäsenkyselyitä huomattavasti suurempia (2004: 55 %, 2008: 57 % ja 2010: 51 %). Henkilökohtaisilla yhteydenotoilla on tavoitettu sellaisiakin jäseniä, jotka eivät koe Kepan toimintaa niin läheiseksi.

Tosi hyvä idea lähteä tapaamaan järjestöä eikä lähettää sähköpostikyselyä, jonka helposti sivuuttaa. Ihminen, jonka kasvot näkee on paljon vaikuttavampi kuin tunteeton ja nimetön kirje, jonka helposti sivuuttaa.

Pidän Kepaa potentiaalisesti tärkeänä, siksi katsoin vaivan arvoiseksi etsiä ajan tälle haastattelulle. Toivon, että se myös vaikuttaa johonkin.

---

1 <http://www.kepa.fi/jasenaloite>

1.3 Tulosten luotettavuus ja analysointi

Aikaisemmin Kepan jäsenkyselyt on toteutettu anonyymeinä kyselytutkimuksina. Toteutustapa on tällä kertaa hyvin erilainen: Kepan työntekijä täyttää jäsenen vastaukset tapaamisessa.

Aineistoa tulkittaessa on täytynyt ottaa huomioon se, että haastattelijoita oli useita ja he kaikki ovat tehneet haastatteluita ja kirjanneet vastauksia omalla tavallaan. Haastattelijat perehdytettiin tehtävään. Perehdytyksessä ei pyritty siihen, että kaikki toteuttaisivat haastattelut kaavamaisesti ja pyrkisivät toistamaan kysymykset sanatarkasti. Osa kysymyksistä on tulkinnanvaraisia ja voidaan ymmärtää eri tavoilla sekä haastattelijan että haastateltavan toimesta. Haastatteliijoille annettiin ohjeeksi, että kysymyksiä voi kysyä omalla tavallaan mutta johdattelemista tulee välttää. Haastattelijoiden välillä oli myös eroja siinä, millä tarkkuudella ja missä muodossa vastaukset kirjattiin. Ensimmäisen vuoden kokemusten perusteella vuonna 2014 painotettiin vastausten kirjaamista mahdollisimman suoraan haastattelun kertoman mukaan.

Ennalta ajateltiin, että toteutustapa saattaisi vaikuttaa tuloksiin ja nostaa arvioita positiivisemmaksi, jos haastateltavat eivät halua antaa kritiikkiä kasvokkain. Tämä on paikoin saattanut pitää paikkaansa, mutta vastauksissa on kerrottu myös rehellisesti kriittisiä näkemyksiä. Yleisarvio on se, että mitä enemmän jäsen on osallistunut Kepan toimintaan, sitä avoimemmin he arvioivat Kepaa. Vähäisemmin osallistuneiden on vaikeampi arvioida Kepaa. Verrattuna aiempiin kyselyihin vastauksissa on huomattavasti vähemmän on "ei osaa sanoa" ja "ei samaa eikä eri mieltä" -vastauksia. Kasvokkain kohtaaminen on mahdollistanut lisätiedon antamisen haastattelutilanteessa.

Vastaukset analysoitiin ennalta määritellyn analyysikehikon avulla. Monivalintakysymysten osalta on tarkasteltu vastausjakaumia. Kyselyssä oli paljon avoimia kysymyksiä. Niiden vastaukset on pääosin teemoiteltu ja luokiteltu aineistolähtöisesti. Osa kysymyksistä analysoitiin teorialähtöisesti eli peilaamalla aineistoa ennalta määritettyihin teemoihin tai luokkiin.

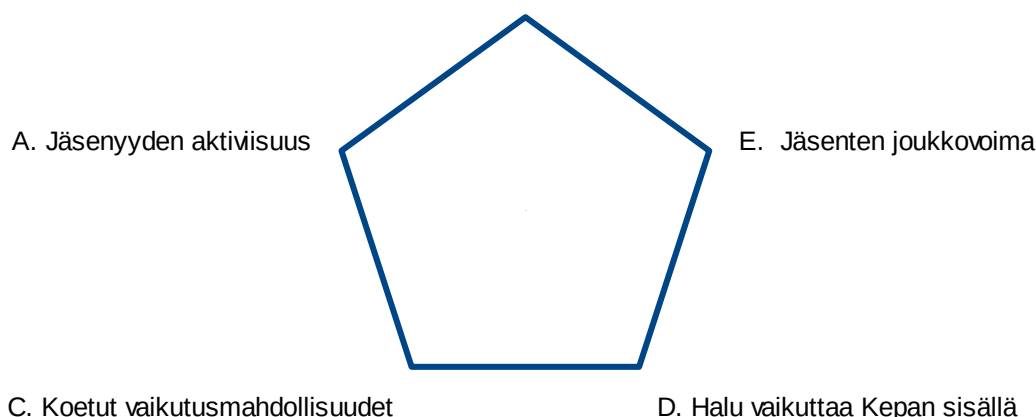
Vuoden 2013 vastauksista on tehty väliraportti². Tarkoitus oli käsitellä myös 2014 haastattelut erikseen ja tehdä kokonaiskatsaus koko aineistosta vasta vuoden 2015 haastatteluiden jälkeen. Vuoden 2014 haastatteluvastausten analyysin alkuvaiheessa huomattiin kuitenkin, että niissä nousevat pääosin esille samat teemat ja vastausjakaumat kuin vuonna 2013. Tästä syystä vuosien 2013 ja 2014 aineistot päätettiin yhdistää ja tehdä 2013-2015 haastatteluiden analyysi kumulatiivisesti. Mikäli 2014 vastauksissa on ollut eroa vuoden 2013 vastauksiin, on se tuotu esille raportissa. Vastausten samankaltaisuus osoitti myös sen, että kyselylomakkeen reliabiliteetti on hyvä: kysymykset tuottivat eri tilanteissa samankaltaiset vastaukset.

Analyysi ja tämä raportti jakautuvat kolmeen kokonaisuuteen. Ensimmäinen tärkeä osa aineistoa koostui jäsenten toiminnan ja toimintaympäristön kartoittamisesta (luku 2). Toiseksi tarkasteltiin jäsenyyttä Kepaan (luvut 3 ja 4). Jäsenyyttä analysoitiin eri ulottuvuuksilla, joiden ajateltiin kaikkien olevan keskeisiä elävien jäsentensuhteiden kannalta: 1) jäsenet osallistujina (jäsenyyden aktiivisuus ja jäsenet toimintoihin osallistujina), 2) jäsenet Kepan omistajina (jäsenten vaikutusmahdollisuudet ja halu vaikuttaa Kepan sisällä) ja 3) jäsenet osana laajempaa oikeudenmukaisuusliikettä (joukkovoima). Katso kuvio 1. Kolmanneksi haluttiin palautetta Kepan toiminnan onnistumisesta (luvut 5 ja 6).

---

2 http://www.kepa.fi/tiedostot/jasenkysely_2013_raportti.pdf

B. Aktiivisuus toimintoihin osallistumisessa

Kuvio 1 Elävät jäsensuhteet

Vastauksista on lisäksi koottu yksittäisiä toimintoja koskevat risut ja ruusut. Kepan tiimit ja toimistot käyvät nämä läpi ja hyödyntävät palautetta toiminnan kehittämiseksi.

2 JÄSENTEN TOIMINTA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Haastatelluista jäsenjärjestöistä **42 prosenttia on pieniä, alle sadan jäsenen järjestöjä** (Kepan kaikista jäsenistä 48 %). Neljänneksellä vastanneista jäsenmäärä on sadan ja viidensadan välillä (Kepan kaikista jäsenistä 20 %), kun taas keskisuuria 500–4 999 jäsenen järjestöjä on 12 prosenttia (Kepan kaikista jäsenistä 17 %). Toiseksi suurimpaan, 500–4999 jäsenen, jäsenjärjestöluokkaan kuuluu kolme prosenttia vastanneista (Kepan kaikista jäsenistä 6 %) ja suurimpia yli 25 000 jäsenen järjestöjä vastanneissa on 9 prosenttia (Kepan kaikista jäsenistä 7 %). Kahdeksalla prosentilla haastatelluista ei ole jäseniä, koska ne ovat esimerkiksi säätiömuotoisia toimijoita. Katso taulukko 1 ja kuvio 2.

Jäsenmäärän osalta haastatellut heijastavat siis aika hyvin koko jäsenkuntaa. Haastateltujen jäsenten joukossa on koko jäsenkuntaa hieman enemmän 100–499 jäsenen järjestöjä ja toisaalta hieman vähemmän pieniä alle sadan jäsenen järjestöjä, keskisuuria 500–4999 jäsenen ja 500–4999 jäsenen järjestöjä.

Taulukko 1. Haastateltujen jäsenten jäsenmäärät 2013 ja 2014 (N= 206)

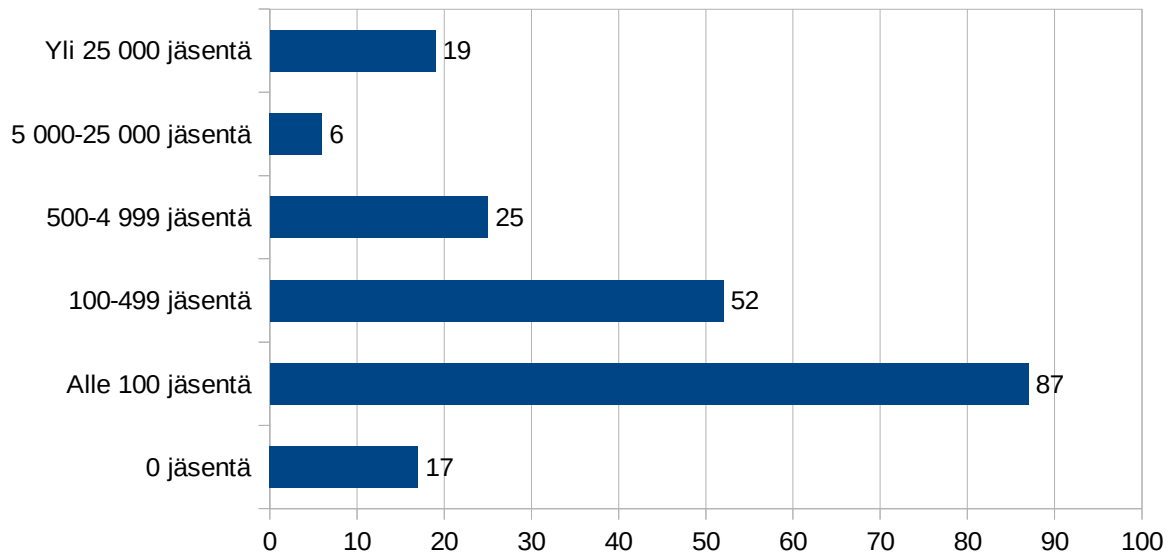
	Yhteensä		2013 (N= 94)	2014 (N= 112)
0 jäsentä**	17	8 %	4% (4)	12% (13)
Alle 100 jäsentä	87	42 %	41 % (39)	43% (48)
100-499 jäsentä	52	25 %	25% (23)	26% (29)
500-4 999 jäsentä	25	12 %	18% (17)	7% (8)
5 000-25 000 jäsentä	6	2 %	3% (3)	3% (3)
Yli 25 000 jäsentä	19	9 %	8% (8)	10% (11)

* Henkilöjäsenten määrä tai kattojärjestöjen jäsenjärjestöjen yhteenlaskettu jäsenmäärä.

** Säätiö tai muu toimija, jolla ei jäseniä

Järjestöjen jäsenmäärä (N=206)

Kuvio 2 Haastateltujen jäsenten jäsenmäärät

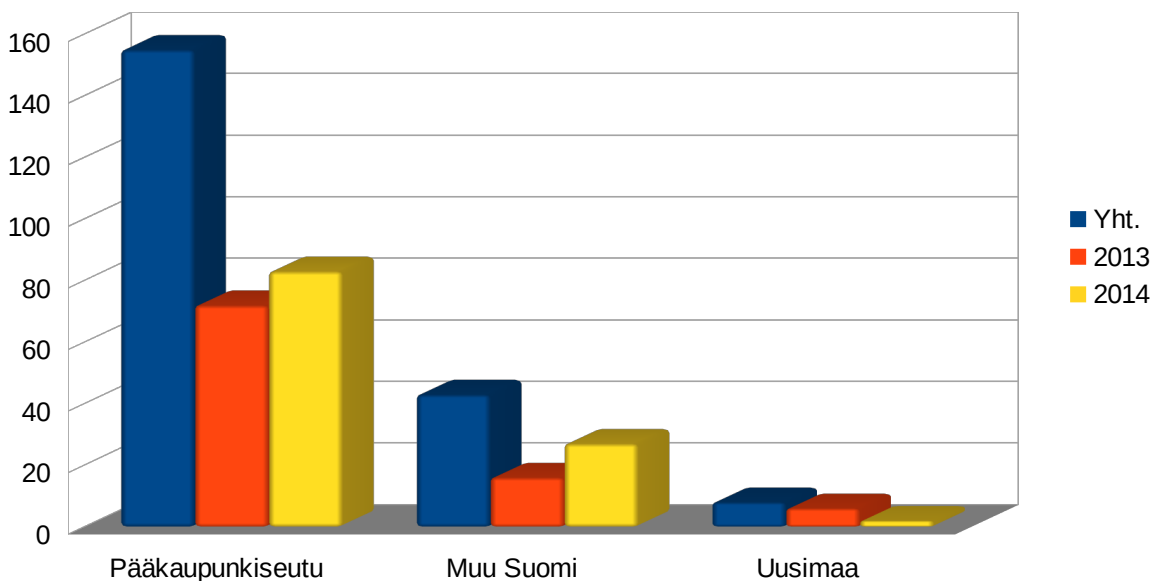
Vuoden 2013 ja 2014 haastateltujen jäsenten otoksissa alle 100 jäsenen ja järjestöjen osuus oli suunnilleen sama (2013: 41 % ja 2014: 43 %). Otoksissa oli eroa 500–4999 jäsenen järjestöjen osuudessa: vuonna 2013 tällaisia jäseniä oli haastateltujen joukossa 18 prosenttia ja vuonna 2014 seitsemän prosenttia.

Haastatelluista jäsenistä **kolmen neljäsosan (75 %) kotipaikka on pääkaupunkiseudulla**, viidesosalla muu Suomi (21 %) ja neljällä prosentilla Uudellamaalla. Katso taulukko 2 ja kuvio 3. Myös haastateltujen jäsenten kotipaikka vastaa aika hyvin koko jäsenkuntaa, josta pääkaupunkiseudulla on kotipaikka 73 % jäsenistä, 23 % muualla Suomessa ja 4 % Uudellamaalla.

Taulukko 2 Haastateltujen jäsenten kotipaikka

	Yht. (N= 206)	2014 (N=112)	2013 (N= 94)
Pääkaupunkiseutu	155 (75%)	83 (74%)	72 (77%)
Uusimaa	8 (4%)	2 (2%)	6 (6%)
Muu Suomi	43 (21%)	27 (24%)	16 (17%)

Järjestöjen kotipaikka (N= 206)

Kuvio 3 Haasteltujen jäsenten kotipaikka

2.1 Jäsenten ryhmittely Kepan päätoimintojen mukaan

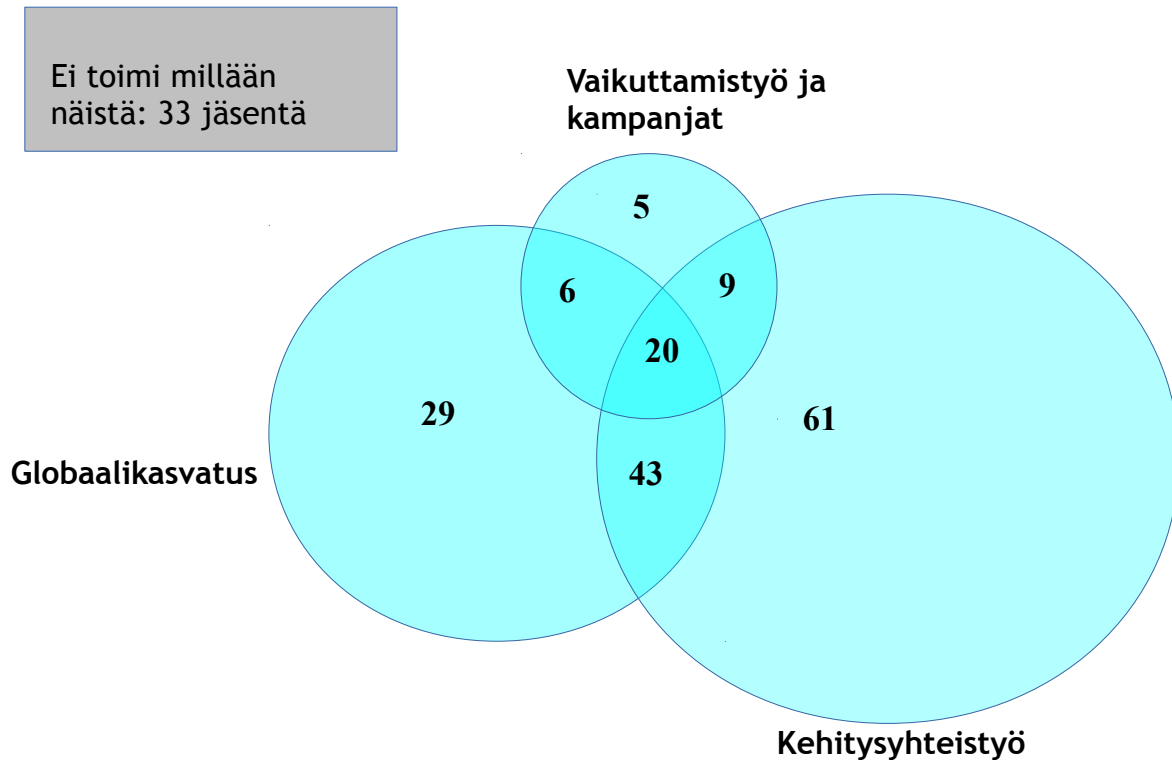
Kepan nykyisen 2012–2017 strategian mukaan Kepan toiminnan päätavoitteita ovat vaikuttaminen poliittiseen päätöksentekoon globaalien köyhyyden ja eriarvoisuuden poistamiseksi, vaikuttaminen suomalaiseen asenneilmapiiriin ja jäsenten toimintaedellytysten ja kapasiteetin vahvistaminen.

Elävät jäsensuhteet ovat kaiken toiminnan lähtökohtana, ja siksi haastatellut jäsenet haluttiin jaotella Kepan päätoimintojen mukaan. Tarkoituksena on nähdä, kuinka suuri joukko Kepan jäsenistöstä tällä hetkellä linkittyy suoraan Kepan toimintaan kussakin tavoitteessa. Haastatelluista jäsenistä **kaksi kolmesta tukee tai toteuttaa kehitysyhteistyöhankkeita etelässä, noin joka toinen tekee globaalikasvatusta, viidennes vaikuttamistyötä ja kymmenesosa kampanjoita (taulukko 3). Jäsenistä kuudennes ei tee mitään näistä vaihtoehtoista.**

Taulukko 3 Jäsenten toiminta Kepan päätavoitteiden mukaan jaoteltuna

	Yhteensä (N= 206)	2013 (N= 94)	2014 (N= 112)
Järjestö toteuttaa tai tukee kehitysyhteistyöhankkeita etelässä	65% (133)	65% (61)	64% (72)
Järjestö tekee globaalikasvatusta	48% (99)	46% (43)	50% (56)
Järjestö tekee vaikuttamistyötä	17% (36)	18% (17)	17% (19)
Järjestö tekee kampanjoita	10% (20)	10% (9)	10% (11)
Järjestö ei tee mitään näistä vaihtoehtoista	16% (33)	18% (17)	14% (16)

Haastatellut jäsenet ryhmiteltiin lisäksi ottamalla huomioon se, kuinka monella Kepan toiminnan saralla jäsenet ovat tällä hetkellä aktiivisia. Katso kuvio 4. Kampanjat voivat linkittyä sekä vaikuttamistyöhön että globaalikasvatukseen, mutta tässä kuviossa ne on yhdistetty vaikuttamistyöhön. Luokittelu on tehty järjestön kertoman perusteella ja on suuntaa antava.

Kuvio 4 Kepan jäsenten toiminta päätavoitteiden mukaan

Kymmenen prosenttia haastatelluista jäsenistä toimii kaikilla Kepan päätoimialoilla eli tekee kehitysyhteistyötä, globaalikasvatusta ja vaikuttamistyötä/kampanjoita. Kehitysyhteistyötä tekevistä 133 jäsenestä hieman alle puolet (46%) tekee vain kehitysyhteistyötä. Kolmasosa kehitysyhteistyötä tekevistä (32%) tekee lisäksi globaalikasvatusta ja 7% kampanjoita ja/tai vaikuttamistyötä.

Gloaalikasvatusta tekevistä 99 jäsenestä hieman alle kolmasosa (29%) tekee vain globaalikasvatusta. 43 % tekee lisäksi kehitysyhteistyötä ja 6% kampanjoita ja/tai vaikuttamistyötä. Pienimmästä kampanjoita ja vaikuttamistyötä tekevistä 40 jäsenen joukosta vain viisi jäsentä keskittyy ainoastaan siihen.

Tietoa Kepan jäsenten jakautumisesta Kepan päätoimialoille voidaan hyödyntää toiminnan kohderyhmien tarkentamisessa. Kepan jäsenistössä on iso joukko kehitysyhteistyö- ja globaalikasvatustoimijoita, ja useat jäsenet tekevät sekä kehitysyhteistyötä että globaalikasvatusta. Vaikuttamistyötä tekeviä ja kampanjoijia on sen sijaan vähemmän. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että vaikuttamistyössä elävät jäsensuhteet voivat tarkoittaa syvempää yhteistyötä pienemmän jäsenjoukon kanssa suurten jäsenmäärien kanssa toimimisen sijaan. Toki on myös kiinnostavaa pohtia, miten kehitysyhteistyö- ja globaalikasvatustoimijoita voi kannustaa vaikuttamaan globaalia vastuuta edistävään poliittiseen päätöksentekoon myös Suomessa.

Kepan toiminnan kannalta huomionarvoista on lisäksi se, että **haastelluista jäsenistä 40 prosentin pääasiallinen toimiala on jokin muu, ja kehityskysymykset ovat osa toimintaa**. Tässä ryhmässä on esimerkiksi ammattiyhdistyksiä, opiskelijajärjestöjä, vammaisjärjestöjä sekä ympäristö- ja kulttuurijärjestöjä. Käytännössä näissä järjestöissä usein vain muutama henkilö on aktiivinen toimija kehityskysymysten näkökulmasta.

Haastatellut jäsenet yritettiin vuoden 2013 otoksen osalta ryhmitellä myös sen perusteella, miten he itse kertoivat toiminnastaan. Jäsenistö määrittelee toimintaansa moninaisesti ja jäsenet ovat hyvin erilaisia toimijoita. Suurimpina määriteltävissä olevana ryhmänä nousivat esille vapaaehtoisvoimin kehitysyhteistyötä tekevät järjestöt, uskonnolliset järjestöt ja tiettyyn maahan, kulttuuriin tai etniseen ryhmään identifioituvat yhdistykset. Nämäkin ryhmät sisältävät monenlaisia toimijoita. Kepan jäsenistön ryhmittely teemojen perusteella on aiemminkin osoittautunut haastavaksi.

2.2 Jäsenten voimavarat

Taustatietojen selvittämisen lisäksi haluttiin saada tietoa siitä, onko jäsenten voimavaroissa tapahtunut muutoksia viimeisten vuosien aikana, mistä muutokset voisivat johtua ja onko tilanne samankaltainen kuin järjestösektorilla yleisemminkin. Tältä osin vertailua tehtiin sosiaali- ja terveyssektorin tekemän Järjestöbarometrin (2013) kanssa³.

Jäsenten määrä pysynyt vakaana

Haastateltujen jäsenten jäsenmäärässä **ei ole tapahtunut viimeisen kahden vuoden aikana suuria muutoksia**. Puolet haastatteluista (50 %) kertoi jäsenmäärän pysyneen ennallaan. Kolmasosalla (33 %) jäsenmäärä on kasvanut ja ainoastaan noin kuudesosalla (15 %) jäsenmäärä on vähentynyt. Vuosien 2013 ja 2014 otosten välillä on pieni ero: 2013 haastatelluista jäsenistä useammalla on jäsenmäärä kasvanut ja harvemmillä pienentynyt kuin vuonna 2014 haastatelluilla. Erot ovat kuitenkin pienet. Katso taulukko 4 ja kuvio 5. Järjestöbarometrin käsittelemistä sosiaali- ja terveysalan yhdistyksistä runsas kolmasosa on lisännyt jäsenmääräänsä ja noin kolmasosalla jäsenmäärä on vähentynyt. Kepan jäsenistössä jäsenmäärä ei ole vähentynyt vastaavasti.

Kepan jäsenet kertoivat jäsenmäärän kasvun johtuvan aktiivisesta jäsenhankinnasta, houkuttelevasta toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Eri ikäisiä liittynyt mukaan, nuoria, juuri eläkkeelle jääneitä...

Tehty aktiivista jäsenhankintaa, nyt ajatellaan että jäseniä pitää houkutellessa, aikaisemmin ajateltiin, että jäsenet hakeutuvat.

Näistä maista on muuttanut enemmän ihmisiä Suomeen. Lisäksi tarjoamamme palvelut ovat houkuttelleet lisää jäseniä.

Vähintään jäsenmäärä kaksinkertaistunut vuodesta 2011 kun toiminta kunnolla käynnistyi. Toissa vuonna tuli tosi paljon jäseniä, rekrytointi uusien jäsenten saamiseksi. Moni on tutustunut toimintaan ja tullut toimintaan sitä kautta.

Syiksi jäsenmäärän vähentymiselle moni mainitsi sen, ettei uusien jäsenten löytämiseksi ole tehty töitä. Lisäksi nousi esille jäsenkunnan ikääntyminen ja muutto toiselle paikkakunnalle.

Tavoitteena on kasvattaa [jäsenmäärää], mutta kukaan ei ole ehtinyt kasvattaa sitä.

Vaikka jäsenmäärä on vähentynyt vain aika pienessä osassa järjestöjä, koetaan uusien jäsenten hankkiminen tärkeäksi monissa järjestöissä, ja asia herättää huolta. Jäsenten

³ SOSTE Järjestöbarometri 2013. <http://www.soste.fi/ajankohtaista/julkaisut/jarjestobarometri.html>

määrä on saattanut pysyä ennallaan, mutta vaihtuvuutta on ollut kovasti. Muiden kysymysten, kuten Kepaan vaikuttamisen yhteydessä nousi esille se, että aktiivitoimijoita on usein pieni ja hyvin työllistetty joukko.

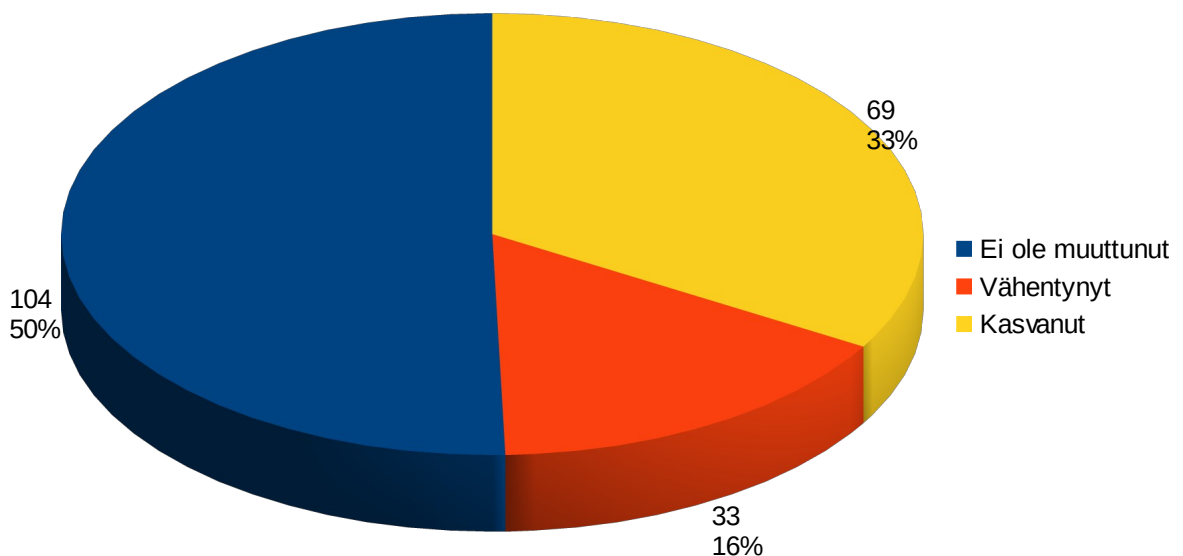
Haastatteluissa ilmeni myös, että Kepan jäsenillä on erilaisia tapoja määrittää jäsenyys. Osassa järjestöjä jäsenmaksun maksaminen ei ole edellytys jäsenyydelle, kun taas toisissa se on kriteeri jäsenyydelle.

Epäselvää miten jäsenyys määritellään (eli esim. kuinka pian tippuu listoilta jos jättää jäsenmaksun maksamatta), vähän vaikeaa arvioida. Tavoitteena tehdä selkeä sääntöä.

Jäsenistö on iäkästä paikallisyhdistyksissä. Toisaalta uudentyyppisiä jäseniä on tullut mukaan. Nuoret eivät ole kokeneet yhdistykseen kuulumista mielekkäänä.

Taulukko 4 Jäsenmäärän muutos viimeisen kahden vuoden aikana (N= 206)

	Yhteensä (N = 206)		2013 (N= 94)	2014 (N= 112)
Ei ole muuttunut	104	50%	45% (46)	52% (58)
Vähentynyt	33	16%	15% (14)	17% (19)
Kasvanut	69	33%	36% (34)	31% (35)

Kuvio 5 Jäsenmäärän muutos viimeisen 2 vuoden aikana (N= 206)

Jäsenten toiminta houkuttaa vapaaehtoisia

Haastatelluista jäsenistä **41 prosentilla on toiminnassa mukana 6–20 vapaaehtoista, neljäsosalla (25%) 21–100 ja 16 prosentilla jopa yli 100 vapaaehtoista.** 10 prosentilla vastaajista vapaaehtoisia on mukana toiminnassa 1–5 ja 7 prosentilla ei yhtään. Vuoden 2013 ja 2014 otoksissa on pientä eroa. Katso taulukko 5.

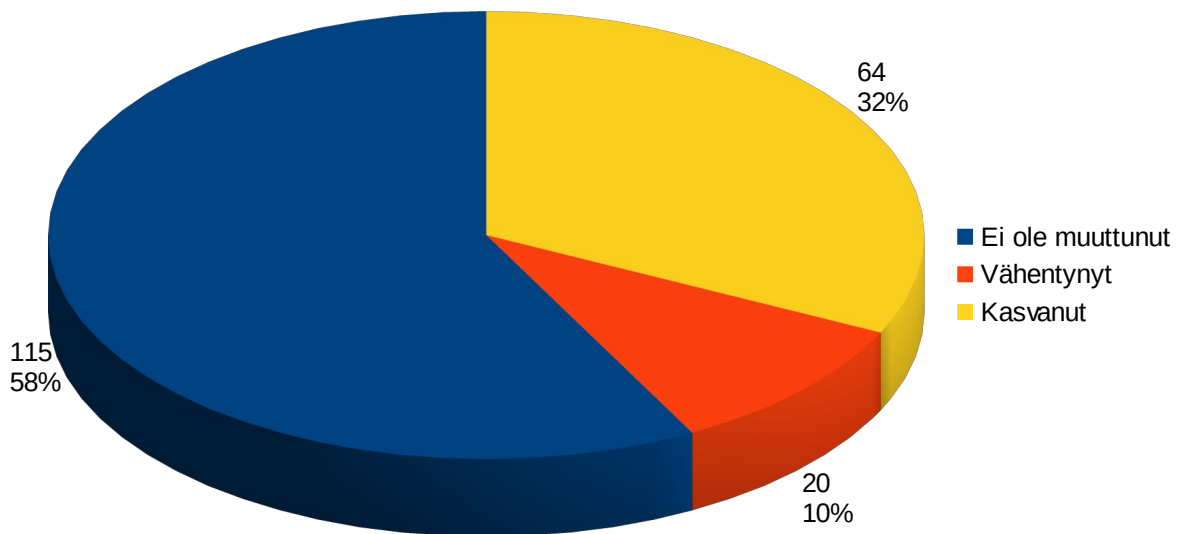
Taulukko 5 Vapaaehtoisten määrä järjestössä (N= 202)

	Yhteensä		2013 (N= 93)	2014 (N= 109)
Ei yhtään	14	7%	4% (4)	9% (10)
1-5 henkilöä	21	10%	16% (15)	6% (6)
6-20 henkilöä	83	41%	38% (35)	44% (48)
21-100 henkilöä	52	26%	25% (23)	27% (29)
Yli 100 henkilöä	32	16,00%	17% (16)	15% (16)

Lähes kolmasosa (32 %) haastatelluista jäsenistä kertoo vapaaehtoisten määrän kasvaneen viimeisen kahden vuoden aikana. 58 prosenttia kertoi vapaaehtoisten määrän pysyneen ennallaan. Vain kymmenen prosenttia kertoi aktiivisten vapaaehtoisten määrän vähentyneen. Verrattuna sosiaali- ja terveysjärjestöjen järjestöbarometriin kehitysjärjestöillä näyttäisi olevan parempi tilanne vapaaehtoisten osalta. Järjestöbarometrin kattamissa järjestöissä vapaaehtoisten määrä oli lisääntynyt noin joka neljännellä (24 %) yhdistyksellä, mutta vähentynyt lähes yhtä suurella osalla (22 %) yhdistyksistä. Katso taulukko ja kuvio 6.

Taulukko 6 Vapaaehtoisten määrän muutos

	Yhteensä (N=199)		2013 (N= 92)	2014 (N= 107)
Ei ole muuttunut	115	58%	57% (52)	59% (63)
Vähentynyt	20	10%	11% (10)	9% (10)
Kasvanut	64	32%	33% (30)	32% (34)

Kuvio 6 Vapaaehtoisten määrän muutos (N= 199)

Kuten jäsenmäärän kasvun osalta, vapaaehtoisten **kasvun syynä** mainittiin useimmin **panostus vapaaehtoisten houkuttelemiseen ja houkutteleva toiminta**. Lisäksi mainittiin uusien ja moninaisten toimintatapojen tarjoaminen ja toiminnan saama näkyvyys esimerkiksi sosiaalisen median kautta. Kiinnostavia syitä olivat myös seitsemän jäsenen mainitsema nuorten kiinnostus osallistua toimintaan, neljän jäsenen mainitsema diasporan aktivoituminen ja kahden jäsenen kertoma käytäntö rahallisesta korvauksesta vapaaehtoistyöntekijöille.

Kun on vähän palkattuja työntekijöitä, niin löytyy vapaaehtoisia tekijöitä. On ollut tavoitteena, että hallitus ja toimisto panostaa vapaaehtoistyöntekijöiden löytämiseen. Toiminta on enemmän osallistavaa.

Vapaaehtoisten määrä on ollut voimakkaassa kasvussa viime aikoina. Selvästi aktivismi kiinnostaa ihmisiä, etenkin nuoria. Toimintaan on tullut paljon aktiivisia nuoria mukaan.

Yhdistys toimii pääkaupunkiseudulla, ja aiemmin vain siellä asuvat ihmiset olivat mukana toiminnassa. Nyt toimintaa on saatu laajennettua kattamaan paremmin koko Suomi.

Aktiivitoimijoiden määrä on kasvanut hankkeiden myötä. Uusia ihmisiä tullut myös, koska monet on toimineet aikaisemmin isommissa ja institutionaalisimmista järjestöissä ja ovat tietoisesti hakeutuneet pienempään ja vapaamuotoisempaan toimintaan mukaan.

Vapaaehtoisten määrä elää aaltoliikemäisesti sen mukaan, kuinka paljon järjestö on esillä eri viestimissä tai somessa.

Kepan vuoden 2010 jäsenkyselyssä ihmisten haluttomuutta sitoutua pitkäjänteiseen toimintaan pidettiin polttavana ongelmana. Vaikka vapaaehtoisten määrässä ei ole tapahtunut suuria muutoksia, jäsenet kertoivat myös järjestöbarometrissa mainituista haasteista kuten suuresta vaihtuvuudesta ja ihmisten haluttomuudesta sitoutua pidemmällä aikavälillä.

Yleinen trendi tuntuu olevan, että Afrikka ja/tai kehitysyhteistyö ei kiinnosta. Huonoja uutisia tulee liikaa, ja tehty työ katoaa. --- Nykyään on vaikea löytää uusia kiinnostuneita vapaaehtoisia.

Pitkäaikainen sitoutuminen vähentynyt: lyhyisiin projekteihin tullut enemmän joukkoa.

Vaikuttaa kuitenkin siltä, että monissa jäsenjärjestöissä haaste on tiedostettu ja panostaminen aktiiviseen jäsenhankintaan sekä vapaaehtoisten motivoimiseen on kannattanut.

Vapaaehtoisille on pystytty antamaan paremmin tilaa ja tehtäviä. On perustettu esimerkiksi hanketiimi vapaaehtoisille, jotta he voivat olla mukana hankkeiden suunnittelussa. - Markkinointi vapaaehtoisten saamiseksi ja varsinkin koulutus kouluvierailijoille on jonkin verran parantunut.

Lähes puolet jäsenistä vapaaehtoisjärjestöjä

Haastatelluista jäsenistä yli 40 prosenttia (44 %) toimii vapaaehtoisvoimin, eikä järjestöllä ole palkattuja työntekijöitä. Vuoden 2014 otoksessa vapaaehtoisjärjestöjen osuus oli vielä suurempi (49 %). Katso taulukko 7.

Taulukko 7 Työntekijöiden määrä (N= 206)

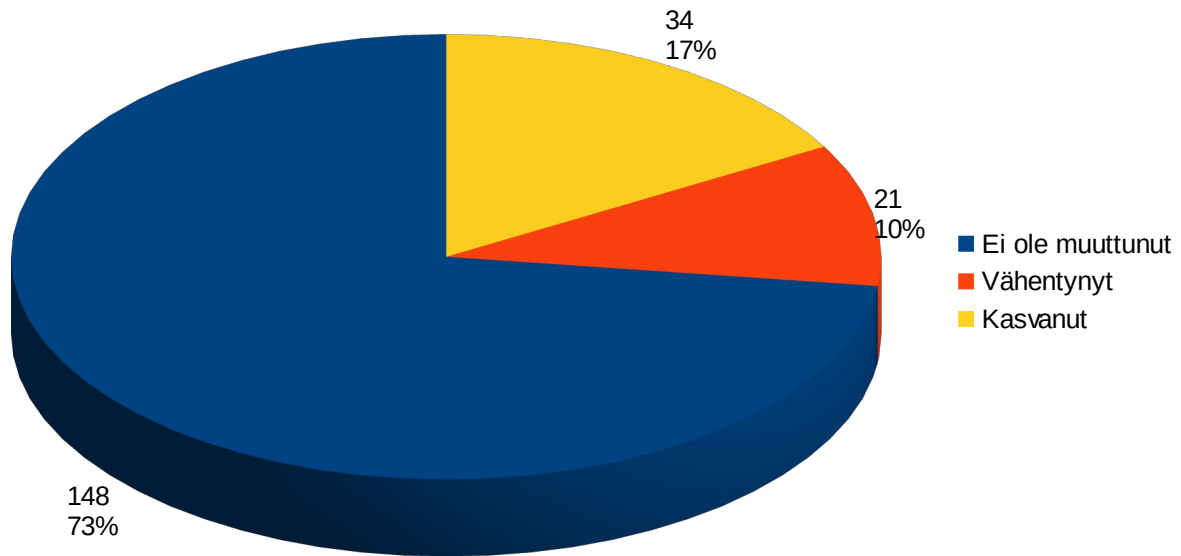
	Yhteensä		2013 (N= 94)	2014 (N= 112)
Ei yhtään	91	44%	38% (36)	49% (55)
1, osa- tai kokoaikainen	23	11%	12% (11)	11% (12)
2–5 henkilöä	33	16%	17% (16)	15% (17)
6–20 henkilöä	28	14%	16% (15)	12% (13)
21–100 henkilöä	17	8%	9% (8)	8% (9)
Yli 100 henkilöä	14	7%	9% (8)	5% (6)

Työntekijämäärissä ei ole tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia viimeisen kahden vuoden aikana. Melkein kolmella neljäsosalla (73 %) haastatelluista työntekijämäärä ei ole muuttunut. 17 prosentilla työntekijämäärä on kasvanut ja 10 prosentilla vähentynyt. Vuoden 2013 otoksessa oli vuoden 2014 otokseen verrattuna enemmän jäseniä, joilla työntekijämäärä on kasvanut. Työntekijämäärämuutokset johtuvat pääosin järjestön hankerahoituksesta. Katso taulukko 8 ja kuvio 7.

Taulukko 8 Työntekijöiden määrän muutos (N= 203)

	Yhteensä		2013 (N= 92)	2014 (N= 111)
Ei ole muuttunut	148	73%	65% (60)	79% (88)
Vähentynyt	21	10%	11% (10)	10% (11)
Kasvanut	34	17%	24% (22)	11% (12)

Kuvio 7 Työntekijöiden määrän muutos (N= 203)

85% jäsenistä saa julkista rahoitusta toimintaan

Jäseniltä kysyttiin, mitä julkista rahoitusta ne saavat toimintaansa. 85 prosenttia haastatteluista kertoi saavansa julkista rahoitusta. **Yleisimpiä rahoituslähteitä olivat ulkoasiainministeriön hanketuki, opetus- ja kulttuuriministeriön tuet sekä ulkoasiainministeriön viestintä- ja globaalikasvatustuki.** Usein mainittuja rahoitustahoja olivat lisäksi kaupungit, Raha-automaattiyhdistys ja Euroopan unioni. Katso taulukko 9.

Taulukko 9 Jäsenjärjestöjen julkisen rahoituksen lähteet

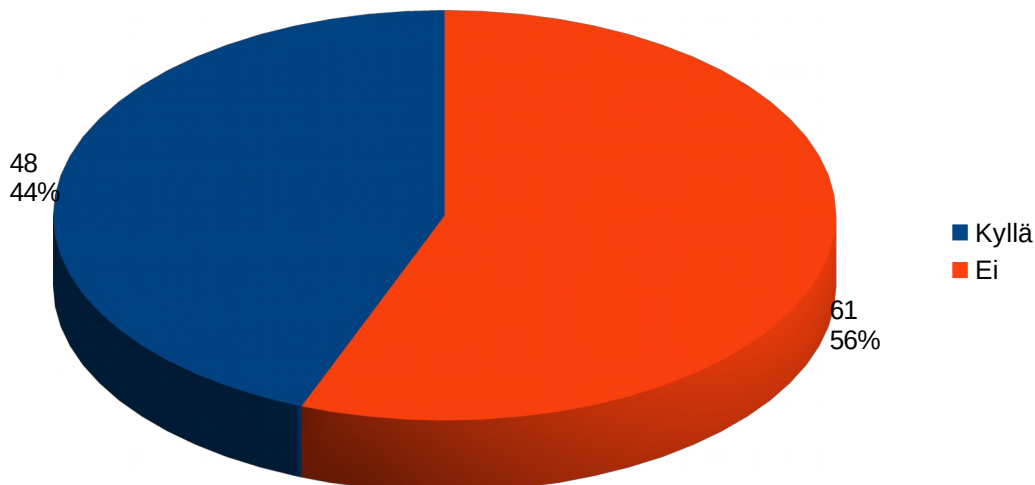
Julkisen rahoituksen lähteet	
% (n)	
Ulkoministeriön hanketuki	48% (85)
Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM)	38% (67)
Ulkoministeriön viestintä- ja globaalikasvatustuki	26% (46)
Kaupunki	24% (43)
Raha-automaattiyhdistys (RAY)	15% (26)
EU	15% (27)
Ulkoministeriön ohjelmatuki kumppanuusjärjestöille	6% (10)

Yht. 176 vastaajaa

Muita kuin edellä mainittuja tukia nimesi yli 60 % vastaajista. Näihin sisältyy mm. ulkoasiainministeriön muita tukia järjestöille, seurakuntien avustuksia, ely-keskusten tukia, muiden ministeriöiden tukia ja CIMOn tuet.

Vuoden 2014 jäsenkyselyssä kysyttiin ensimmäistä kertaa, tekevätkö järjestöt yritysyritysteistyötä. Kysymys nousi vahvasti esille vuonna 2014 tehdyssä Kepan strategian puoliväliarvioinnissa, jossa yritysyritysteistyö tunnistettiin nousevaksi trendiksi kehitysteistyön kentällä. Myös yritykset ovat ottaneet yhteyttä Kepaan asian tiimoilta.

Jäsenistä melkein puolet kertoivat tekevänsä yritysyritysteistyötä (kuvio 8). Yritysyritysteistyöksi tulkittiin esimerkiksi **sponsorointia, tavaralahjoituksia ja mainonta-apua**. Näiden perinteisempien, usein rahoitukseen liittyvien, yhteistyömuotojen lisäksi tunnistettiin uudenlaisia yhteistyömuotoja kuten **järjestöjen asiantuntijuuden, esimerkiksi kouluttajien, käyttö sekä tuotekehittely**.

Kuvio 8 Tekeekö jäsen yritysyritysteistyötä (N=109)

Usea järjestö, riippumatta siitä tekeekö yritysyritysteistyötä vai ei, käy **eettistä pohdintaa** yritysyritysteistyön vaikutuksista ja siihen liittyvistä haasteista. Myös **yritysvastuukysymykset** nousivat esille.

Me olemme tehneet yrityksille konsultointeja Finnwatchin risujen jälkeen. Seminaari pari vuotta sitten, jossa neuvottiin yrityksiä toimimaan niin, että pystyvät välttämään toimia, jotka edesauttavat kastilaitoksen ylläpitämistä. Kastisysteemi koetaan epäeettiseksi. Yritykset pyrkivät välttämään epäeettisyyden leimaa.

Tavallaan tehdään. Keskustelua ongelmista, joita esim. maakaappauksiin liittyy. Esim. julkisten debattien kautta syntynyt kontakti, jota sitten on jatkettu. Kepa ollut mukana fasilitoimassa, esim. UPM:n kanssa keskustelu on jatkunut MK:ssa (Maailma Kylässä) järjestetyn paneelin jälkeen. Toiminta kohdistunut paljon suomalaiseen sellu- ja palmuöljytoimintaan, luonteeltaan kyseenalaistavaa ja kriittistä. Siinä yhteydessä käydään myös dialogia ja keskustelua. Yritysten näkökulmasta ehkä haluaisivat tehdä vähemmän, meidän oma toiminta on avointa ja julkista.

Suoraan emme myy laitevalmistajiemme tuotteita, mutta puhumme heidän tuotteistaan. Saamme hyvin tietoa heidän laitteistaan. Perustajajäsenemme on laitemyyjä, jota kautta olemme saaneet alusta asti hyviä kontakteja. Itse ollaan sitä mieltä, että kehymäihin ei viedä suomalaisia tuotteita, vaan käytetään paikallisia tuottajia.

Asetetaan tiukat ehdot, hankkeet synnyttäneet tiukkaa keskustelua järjestön sisällä.

Moni ensin ei-vastanneista kuitenkin kertoi esimerkkejä pienimuotoiseksi kokemastaan yritysysteistyötä.

Hyvin pientä: tilintarkastus saadaan lahjoituksena, meille on iso juttu. Esitteiden ja kalenterin painokuluja saatu lahjoituksena ja [Helsingin] keskustassa on kahvila, joka tukee toimintaa ja pidetään jouluglögitalaisuus.

Ei-vastanneista osa kertoi tietoisesti valinneensa olla tekemättä yritysysteistyötä.

Järjestö haluaa pysyä riippumattomana ja kriittisenä, siksi eivät halua tehdä yritysysteistyötä.

Järjestöiltä kysyttiin ainoastaan sitä, tekevätkö he yritysysteistyötä vai eivät, eikä erityisesti siihen liittyvistä haasteista tai esimerkkejä omasta yritysysteistyöstä. Osa vastanneista kertoi esimerkkejä ja pohti laajemmin yritysysteistyötä, osa vastasi ainoastaan kyllä tai ei. Moni mainitsi myös harkitsevansa yritysysteistyön aloittamista tai lisäämistä. Syiksi mainittiin esimerkiksi se, että ”valtionapu ei tule nousemaan ja tässä tilanteessa on mietittävä omarahoituskanavia”. Toisaalta koetaan, että halutaan vaikuttaa yrityksiin. Tukea yritysysteistyöhön kaivataan myös Kepasta.

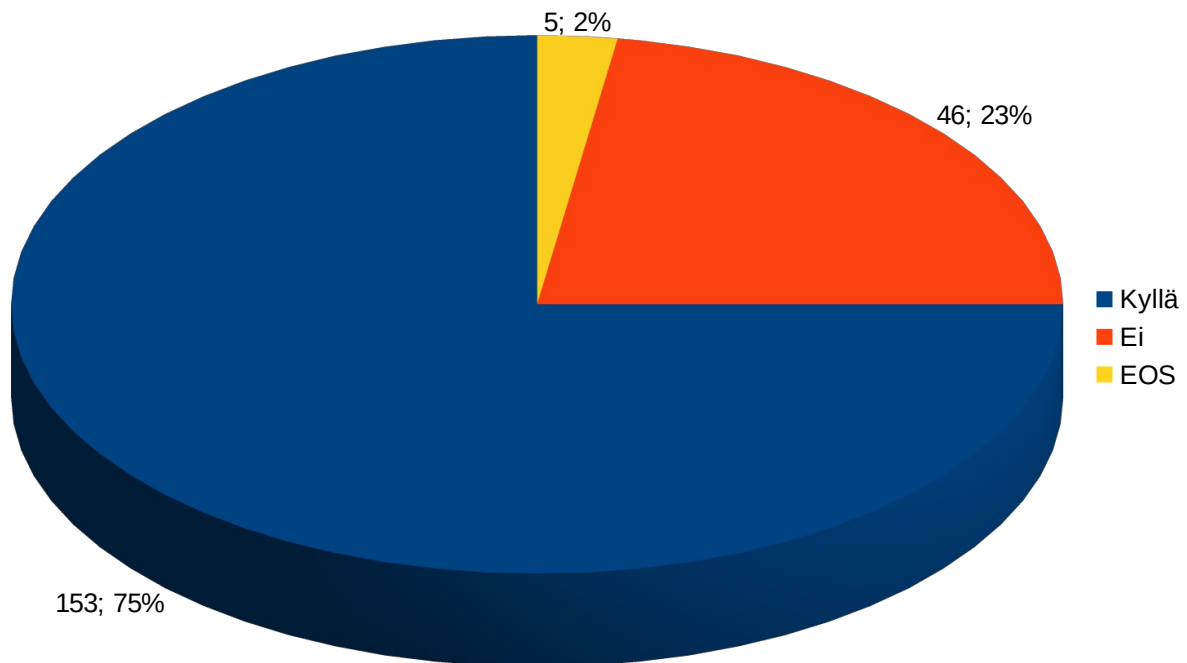
Olisi hyvä olla koulutus Kepan puolelta, esim. siitä, kuinka paljon voi vaatia ja pitääkö aina tehdä kirjalliset sopimukset.

Jäsenet ovat verkottuneita

Kepan merkitystä viiteryhmänä haluttiin selvittää kysymällä jäseniltä, kuuluvatko ne muihin kattojärjestöihin tai verkostoihin, ja mikä on niille merkittävin niistä kattojärjestöistä, joihin ne kuuluvat. Kysymys ei kuitenkaan tuonut käyttökelpoista tietoa Kepan merkityksen selvittämiseksi. Baum & Oliver (1991⁴) ovat tutkimuksessaan esittäneet, että organisaatioiden selviämistä edesauttavat niiden luomat institutionaaliset suhteet. Institutionaalisilla suhteilla he tarkoittivat ”suoria ja säänneltyjä suhteita organisaation ja sen ympäristössä toimivan instituution välillä. Instituutiot ovat valtiollisia tai yhteisöllisiä rakenteita organisaation toimintaympäristössä.” Jäsenten suhteet muihin kattojärjestöihin tai verkostoihin voivat siis kertoa niiden elinvoimasta.

---

4 Baum, Joel A. C. & Oliver, Christine (1991). Institutional Linkages and Organizational Mortality. *Administrative Science Quarterly*, Vol. 36, No. 2, pp. 187-218

Kuvio 9 Kuuluuko järjestö muihin yhteistyöjärjestöihin tai verkostoihin?

Vastausten perusteella haastatelluista **kolme neljänestä (75 %) kuuluu muihin yhteistyöverkostoihin tai kattojärjestöihin**. Erilaisia yhteistyötahoja on hyvin monenlaisia; osa näistä Kepaankin kuuluvia yhteistyöjärjestöjä. Erilaisia viiteryhmiä ovat esimerkiksi kansainväliset kattojärjestöt sekä temaattiset yhteistyöjärjestöt ja -verkotot. Jäsenillä voidaan päätellä olevan laajat verkostot, eikä eri tahoja haluta asettaa tärkeysjärjestykseen. Katso kuvio 9.

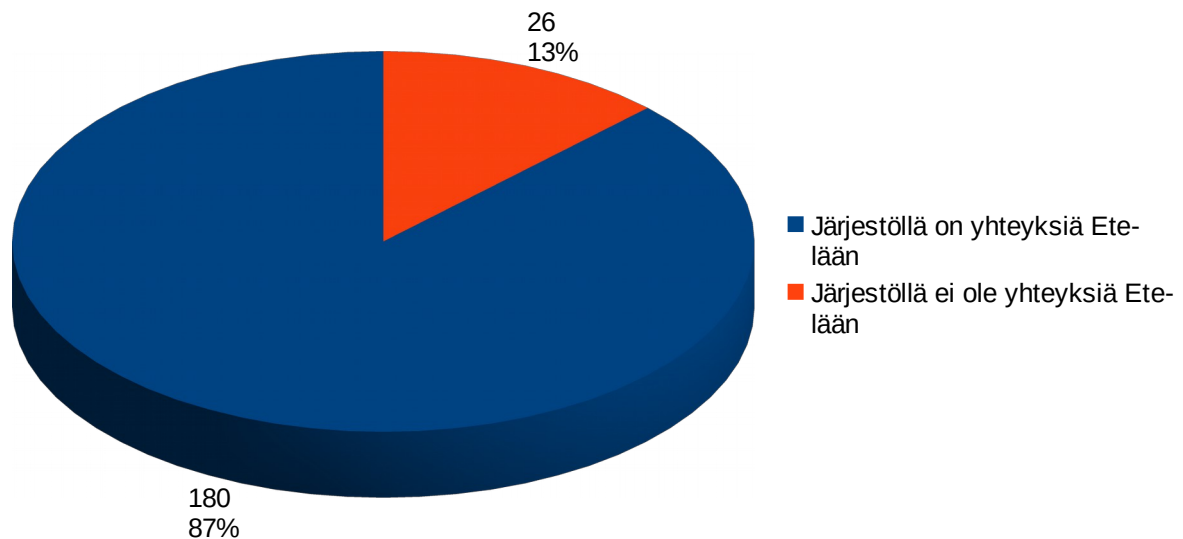
2.3 Jäsenten yhteydet etelään

Kepan jäsenillä on hyvin elävät yhteydet globaaliin etelään. Vastanneista **vain 13 % kertoi, ettei järjestöllä ole yhteyksiä globaaliin etelään** (kuvio 10). Myös kielteisesti vastanneista muutama sanoi kuitenkin saavansa tietoa etelästä joko omien jäsen- tai kattojärjestönsä kautta.

Niistä, joilla ei ole yhteyksiä etelään, muutama kertoi, että kansainväliset yhteydet ovat pääasiassa Euroopassa tai että järjestön pienet resurssit hankaloittavat yhteyksien luomista. Yhteydet voivat myös tuntua yksipuolisilta.

...on ollut omia kehitysyhteistyöprojekteja, sellaista niin sanottua vanhanaikaista kehityötä -80 ja -90-luvuilla muun muassa Nigeriassa, Etelä-Afrikassa ja Somaliassa. Tästä päätettiin luopua hallituksen päätöksellä 2008 tai 2009. Se oli aika selvää silloin. Yhtenä syynä oli, että päätettiin jättää työ niille, jotka osaa paremmin sen byrokratian ja UM:n kanssa pelaamisen. Se oli tosi työlästä ja ajateltiin, että voidaan käyttää meidän aika paremminkin. Nyt yhteydet on enemmän vaikka eurooppalaisiin yhteistyökumppaneihin kuten [...] jonka kanssa on tehty yhteistyötä globaalikasvatuksen saralla. Esimerkiksi käännetty ja muokattu materiaaleja suomalaiseseen kontekstiin sopivaksi.

Bangladeshissa koulu jota tuetaan välikäsien kautta, tuntuu että annetaan vain rahaa, ei vuorovaikutusta paljon.

Kuvio 10 Järjestöjen yhteydet Etelään

Etelän yhteyksissä korostuvat kehitysyhteistyöhankkeita toteuttavat kumppanijärjestöt sekä muut paikalliset järjestöt. Yhteyttä etelään pidetään järjestötoimijoiden lisäksi yliopistojen ja koulujen, paikallisen valtionhallinnon, kirkollisten toimijoiden, Suomen lähetystöjen, Kepan maatoimistojen ja median kanssa. Yhteyksissä kansainvälisten kattojärjestöjen ja -verkostojen rooli on myös tärkeä, niiden jäsenyyden kautta moni järjestö koki saavansa yhteyden etelään. Järjestöjen omat maatoimistot nostettiin myös esiin vastauksissa.

Vuosittain on 6-7 yhteistyökumppania, jotka toteuttavat kehityshankkeita. Globaalikasvatuksessa yhteistyökumppaneina on yksittäisiä nuoria tai nuorisoryhmiä (esim. koululuokkia) etelässä. Vuosittain järjestöllä on kampanjoissa mukana nuoria, joihin tutustutaan syvällisemmin.

Paikallisten kirkkokuntien johtajien kautta – ekumeeninen lähestymistapa. Kontaktit on kirkon johtajien kautta, samoin kontakteja on poliitikot. Järjestön puheenjohtajalla huomattavat suuret ja monipuoliset kontaktiverkostot.

*Suomesta ei juurikaan mennä tapaamaan kohdemaan hallintoa, vaan se **tapahtuu maatoimiston kautta**. Suoraa kontaktia on yhä vähemmän, usein vain paikallinen järjestö toimii yhteydessä. Tämä on **muuttunut paljon ihan parin viime vuoden kuluessa**.*

Yhteistyön muodoista korostuvat järjestöyhteistyön lisäksi henkilökohtaiset kontaktit sekä avustus- ja kummitoiminta. Järjestöt mahdollistavat myös henkilövaihtoa Suomen ja etelän välillä eli vierailuja etelästä Suomeen sekä harjoittelijoita, vapaaehtoistyöntekijöitä tai lähettejä etelään. Muutama mainitsi yhteisen poliittisen vaikuttamistyön olevan yhteydenpidon kanava.

Tavoitteena on auttaa katulapsia ja muita hädänalaisia lapsia kehitysmaissa. Työ on kummilapsitoimintaa. Kolumbiassa työ on muuttunut viimeisen vuoden aikana: enää ei

rahoiteta lastenkotia, koska se pyörii omillaan, mikä on hieno saavutus. Uusi yhteistyöjärjestö auttaa Bogotan slummissa eläviä lapsia (päiväkerho ja koulu).

Teemakohtaisesti muun muassa sademetsäkysymyksissä on oltu yhteyksissä esimerkiksi silloin, kun suomalainen paperitehdas Argentiinan ja Uruguay rajalle oli rakenteilla. Seurattiin tilannetta ja tuettiin paikallisia järjestöjä.

Myös diaspora sekä järjestöjen välinen yhteistyö nostettiin esiin vastauksissa.

Hankkeiden kautta yhteydet paikallisiin kumppaneihin Somaliassa. Meneillään myös ympäristön tilan kohentamiseen tähtäävä yhteistyöhanke, jossa kolme järjestöä Suomesta ja kolme järjestöä Somaliasta toteuttavat projektia yhdessä. Kiinnostava uusi malli, jota haluttaisiin jatkokehittää. Halua tehdä laajempia ja isompia hankkeita. Myös kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseksi on ollut positiivista tehdä yhteistyötä useamman järjestön kautta, sillä konkreettisen hankkeessa työskentelyn kautta yhteistyö on lisääntynyt. Yhteys Somaliaan [on] myös diasporan jäsenten kautta.

Suomessa asuvia sieltä kotoisin olevia ihmisiä (Kenia, Etelä-Afrikka) joilla on siellä hyvät yhteydet päättäjiin ja yritysmaailmaan. Joskus tulee yhteydenottoja suoraan etelästä, ja niitä tutkitaan jos vaikuttavat kiinnostavilta.

2.4 Trendit kansalaisyhteiskunnan toimintakentässä

Vuonna 2013 Kepan haastatteluissa kysyttiin havaintoja muutoksista etelän kumppaneiden toimintaympäristössä. Tulosten analyysissä huomattiin, että vastaukset koskivat yleisesti ottaen globaalia toimintaympäristöä. Vuoden 2014 kyselyssä kysymys muokattiin koskemaan kehitysjärjestöjen globaalia toimintaympäristöä.

Jäsenet nostivat esille monia samoja huomioita kuin mitä CIVICUSin State of Civil Society 2013⁵ ja State of Civil Society 2014⁶ -raporteissa on liittyen kansalaisyhteisyhteiskunnan toimintaympäristöön.

State of Civil Society 2013 ja 2014 -raporteissa käsitellään seuraavia toimintaympäristön haasteita:

- Poliittiset toimintaedellytykset ja lainsäädäntö: Valtiot rajoittavat kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja kansalaisoikeuksia eivätkä täytä tilivelvollisuutta kansalaisilleen.
- Käytännön politiikkataso: valtion ja kansalaisyhteiskunnan suhde, lain tulkinta ja valtasuhteet käytännössä sekä avun politiikka, jossa esimerkiksi poliittiset suhdanteet muuttavat painopisteitä: *While the laws that affect civil society can remain over some time, the interpretation of these laws is heavily influenced by politics, particularly in countries where the workings of democracy are hampered, there is inadequate separation of powers and the executive is the dominant power. (CIVIVUS 2013)*
- Asenneilmapiiri ja osallistuminen
- Korruptio
- Viestinnän ja tietotekniikan tuomat mahdollisuudet ja uhat
- Kansalaisyhteiskunnan rahoitus
- Suuryritykset ja markkinafundamentalismi

5 CIVICUS (2013) *State of Civil Society 2013: Creating an enabling environment.*
http://socs.civicus.org/?page_id=4289

6 CIVICUS (2014) *State of Civil Society 2014: Reimagining Global Governance.*
<http://civicus.org/images/stories/SOCS%202014.pdf>

Kansalaisyhteiskunta pystyy myös vaikuttamaan omalla toiminnallaan elinvoimaisuuteensa ja vaikutusmahdollisuuksiinsa. CIVICUS korostaa seuraavia tekijöitä:

- Järjestöjen oma legitimitetti, läpinäkyvyys ja tilivelvollisuus: *We could go further and say that transparency, honesty, humility, and indeed an ability to admit and report on failure, should be key civil society values, and a point of distinction between civil society and other realms, such as those of government and business. As such civil society should be in the vanguard of demonstrating best practice in legitimacy, transparency and accountability, and be confident enough to admit failure when it occurs. (CIVIVUS 2013)*
- Lisättävä monenlaisten kansalaistoimijoiden välistä yhteistyötä ja yhteen hiileen puhaltamista: trendi että viralliset kansalaisjärjestöt ja vapaa kansalaistoiminta ovat erkaantuneet toisistaan

Järjestöjen kertomassa kuului yllättävänkin paljon samoja teemoja kuin CIVICUS-raportissa. Tässä on lueteltu joitain keskeisiä huomioita ja poimittu esimerkkejä jäsenten kertomasta.

- Tiukentuva viranomaisvalvonta ja toiminnan rajoittaminen

Yleisemmin Tansaniassa järjestöt ovat tulleet vähän varovaisemmiksi, kun kansalaisjärjestöjä on alettu tarkkailla.

Kansallinen koordinaattori katosi, luultavasti valtio sieppasi. Vaikka puhutaan kansalaisyhteiskunnan avoimuudesta, me olemme täällä sinisilmäisiä. Laosissa kansalaisjärjestöt nähdään niin vakavaksi uhaksi, että aletaan pidätyskampanjoihin. Ei uskalleta toimia. Sosialistisissa aasialaisissa valtioissa voi nähdä valtioiden ujuttautumisen järjestökentälle. Riippumattomat toimijat kokevat olevansa vaarassa. Tuntuu, että esimerkiksi Laosin toimijat on jätetty yksin, koska ei uskalleta toimia heidän kanssaan heidän oman turvallisuutensa vuoksi. Toimintaympäristö on vaikeutunut. Yksi asia voi laukaista huonon tilanteen. Me uskomme laillisuusperiaatteeseen, mutta tilanne Aasiassa on toinen.

Joissakin maissa kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristö tiukentunut/vaikeutunut, kuten esim. Etiopiassa. Valtiovallan vaikutusvallan kasvu ja kansalaisten toiminnan kontrollin lisääntyminen sen myötä monissa maissa. Keniassa kansallisen suvereniteettiajattelun vahvistuminen kaventaa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia. Ulkomaiset järjestöt ja niiden paikallisille järjestöille antama tuki on yhä enemmän alettu nähdä ulkomaisten agenttien toimintana

- Asenneilmapiiri ja osallistuminen

jäänyt olo, että tarvitaanko ystävyysseuroja vielä nykymaailmassa? kannattaako meidän pyristellä jäsenkatoa vastaan? vai onko maailma mennyt siihen, että ihmiset tekee enemmän jotain teemaa; toiset reilun kaupan järjestössä, toiset sademetsien suojelussa, ja ylipäättään, jaksako ihmiset uhrata aikaansa vapaaehtoistyöhön joka on paljolti kokoustamista. esim. Kallio-liike, nykyään on kaikenlaista liikehdintää joka syntyy netissä, facessa, epävirallisempaa, ei vaadi yhdistystä. yhdistykset tuntuu nykymaailmassa byrokraattiselta ja kankealta, kun ihmiset on valmiita toimimaan löyhemmissä porukoissa. joskus kun laittaa viestiä listoille että tulkaa mukaan hallitukseen, niin sitä pohtii, että onko tämä toimintatapa vanhan maailman kaikuja, että ollaan vaan joukko yhdestä maasta kiinnostuneita ihmisiä.

- Korruptio

The trend in Ghana has been fighting the corruption. Active stakeholders that I bring together. In the customs the officials are demanding bribes, I tell the Finnish stakeholders not to pay. Fighting the corruption in Ghana from Finland.

- Viestinnän ja tietotekniikan tuomat mahdollisuudet ja uhat

Tekniikka on kehittynyt, on tietokoneet ja puhelimet (käytössä nopeammin kuin Suomessa)

Isoin on ollu, että kohdemaat ja me tukijamaat tasavertaisempia, ei enää mennä ja sanota että nyt tehdään näin vaan ehdotus tulee sieltä ja me katsotaan onko siihen mahdollista kerätä rahaa. Nyt tehdään suora yhteistyötä ja suorat yhteydet kun on internet ja matkustaminen ja pankkiyhteydet on. Koulutustaso on parantunut, ihmiset kenttämaissa on valmiita ottamaan vastuuta ja heillä on kykyä tehdä se.

- Rahoitukseen ja tulospaineisiin liittyvät vaatimukset

Painopisteitä etelän työhön tulee myös Suomen tarpeista, kulloisistakin kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön painopisteistä (gender, ihmisoikeus tms), joita yritetään kanavoidsa etelään. Myös kumppanit saavat rahoitusta muualtakin ja joka donorilla on omat vaatimuksensa, joten mitä voi kumppanilta vaatia. Resurssit ovat rajalliset puolin ja toisin.

Kun omat varat ovat kohtuullisen pienet, määräävät ulkoministeriön linjaukset ja rahoitusvaatimukset, mitä voi tehdä. Kokee ongelmaksi sen, että nykyinen linjaus ei huomioi sitä, että vaikka maa itsessään nousisi keskituloisten maiden joukkoon, pysyy maan sisäinen eriarvoisuus ja tuloerot ennallaan tai jopa kasvavat.

- Suuryritykset ja markkinafundamentalismi

Yritysyhteistyö haasteena. Yritykset tekee kehitysyhteistyötä näennäisesti mutta todellisuudessa on riistoa, hakevat voittoa. Sen kaltaiseen toimintaan kehyvarojen antamiseen pitää suhtautua hyvin kriittisesti. Yhteistyön pitää aina olla sellaista että kehittää maan valmiuksia tulla toimeen itse, demokratiaa, liiketoimintaa ym, ajatellen -> maan oma tuotanto, siellä tapahtuva tuotteistaminen.

Tansaniassa kiinalaisten tulo huolestuttaa, läsnäolo on silmiinpistävä. Tekevät teitä ja infraa ja vuokraavat maa-alueita. Kiina menee Afrikkaan tosi kovaa. 6-7 vuotta sitten kun aloitettiin, ei näkynyt kiinalaisia. Jotenkin huolestuttaa, kenen ehdoilla tapahtuu.

- Pienten vapaaehtoistoimijoiden paikka kehitysyhteistyön ammattimaistuesssa

Toinen suuri muutos on se että me ollaan pieni järjestö ja nyt tälläinen paradigman muutos että pienet järjestöt marginalisoituu ja isot valtaa alaa järjestöjen kehitysyhteistyössä, tälläisen five star NGO's valtaa alaa, nimenomaan Etelän kontekstissa.

- Järjestöjen välinen kilpailu yhteiseen hiileen puhaltamisen esteenä

Meillä on samoja haasteita kuin muillakin. Yksi on kilpailu, järjestöt kilpailee keskenään, ja verkostojen vahvistaminen on välillä vaikeaa. Esimerkiksi Keniassa ja Somaliassa. Toisaalta Suomessakin samalla tavalla kilpaillaan, järjestöt keskenään. Ei jaeta tietoa, ei konsultoida tai tehdä yhteistyötä. Vähän sellainen "jos annan tiedon menetän jotain" -asenne. Kapasiteetti on haaste, ja ihmisten vaihtuvuus.

Joissain maissa kansalaisyhteiskunta on heikko, joissain maissa taas on huomattu kansalaisyhteiskunnan vahvistuneen. Lisäksi Kepan jäsenet nostivat esille isoja teemoja kuten:

- Hauraat valtiot ja turvallisuus (Joissain maissa on havaittu myös tilanteen parantumista.)

Toimintaympäristössä paljon haasteita. Taustalla Somalian sisällissota ja keskushallinnon romahtaminen. Toimintaympäristön haasteisiin liittyy myös se, että maan historian takia

myös Suomessa asuva diaspora on hajanainen ja politisoitunut. Nyt maassa on ensimmäinen tunnustettu hallitus, johon luodaan yhteyttä. Pitkään ollut kuitenkin tilanne, jossa on ollut vaikea tietää, missä ja kenen kanssa tulisi toimia, kun virallista hallintojärjestelmää ei ole ollut. Somalian sisäisen hallinnollisen hajanaisuuden lisäksi isona haasteena on turvallisuus. [...] Nyt myös kansainvälisen rahan ja isojen toimijoiden virtaaminen maahan aiheuttaa haasteita, sillä toimijat eivät ole valmiita lähtemään mukaan pieniin projekteihin.

- Ilmasto

Poliittiset, rauhan, globaalin ilmastomuutoksen ja ympäristökysymykset painavat päälle. Tilanne on huono! Pieni yhdistys voi vaikuttaa pienimuotoisesti.

- Talouskasvu, hintojen muutos, talouden rakennemuutos

Ympäristö asettaa haasteita: tulvat on pahentuneet. Lisäksi yhteiskunnallisia haasteita: Presidentti vaihtui ja se on vaikuttanut moniin instituutioihin, virkamiehet on vaihtuneet. Maailman talouteen liittyvät asiat: kustannukset nousseet; pankit on lisänneet pankkimaksuja. Huumeiden tarjonta on myös lisääntynyt, ruuan hinnan nousu johtanut ihmisten kurjistumiseen joka lisää riskiä huumeiden käyttämiseen.

- Eriarvoisuuden kasvu ja pohjoinen–etelä -akselin hälventyminen

Maiden sisäinen eriarvoisuus kasvanut jyrkästi, esim. keskitulomaissa, vammaiset edelleen rutiköyhiä ja vailla kansalaisoikeuksia. BKT:n kasvaminen, kasvava keskiluokka, ei koidu meidän kumppaniporukan hyväksi.

Peru on noussut pitkän yhteistyön aikana pois köyhimpien maiden joukosta ja kuuluu nyt keskikastiin, mikä ei kylläkään näy yhteistyökumppanin toiminnassa, joka työskentelee köyhimpien ja haavoittuvimpien ihmisten kanssa.

Intiassa on jonkun verran tapahtunut muutosta, toisaalta on muuttunut länsimaisemmaksi, toisaalta tietyt poliittiset vaihtelut ovat tuoneet haasteita. Kaikkialla Intiassa ei enää nähdä kv-toimijoita positiivisessa valossa. Intia ei enää välttämättä halua profiloitua kehitysmaana.

- Kumppanijärjestöjen osalta puutteet kumppanin kapasiteetissa ja kommunikaatio- ja kulttuurierot

Etelän järjestöjen heikko kapasiteetti johtaa usein monenlaisiin käytännön haasteisiin: esimerkiksi taloushallinto- ja hankehallintokapasiteetti on usein puutteellinen. Järjestöjen kyky tehdä poliittista analyysiä tai yleensäkin analyysiä ja sen pohjalta toimintasuunnitelmia on usein heikko. Jos halutaan että etelän kumppanijärjestöt kykenevät toimimaan vaikuttavasti on valittavia vahvoja järjestöjä, joilla on kapasiteettia toimia. Jos taas halutaan tukea heikoimmassa asemassa olevia, on hyväksyttävä että kumppanien kapasiteetti on puutteellinen. Pyrimme siihen, että teemme yhteistyötä molemmantyyppisten toimijoiden kanssa. Tämä on jatkuvaa tasapainoilua: vahvojen kumppaneiden kanssa nousee jossain vaiheessa esiin kysymys, tarvitsevatko ne enää meidän tukeamme. Heikompien järjestöjen osalta joudutaan joskus pohtimaan, milloin ne ovat liian heikkoja, ja mihin kannattaa panostaa jos halutaan saada aikaan tuloksia.

3 JÄSENET OSALLISTUJINA JA OMISTAJINA

3.1 Jäsenyyden motiivit

Haastatelluilta jäseniltä kysyttiin, miksi he haluavat kuulua Kepaan. Jäsenyyden motiivit luokiteltiin jäsenten kertoman pohjalta **arvo- ja tarveperustaisiin**. Hieman alle puolet vastaajista perusteli jäsenyyttään Kepassa ainakin osin arvoperusteilla: he pitävät tärkeänä järjestöjen yhteistä toimintaa ja haluavat olla siinä mukana. Neljällä viidestä haastatellusta jäsenestä jäsenyyden syynä ovat kuitenkin myös järjestön omat tarpeet. Katso taulukko 10.

Taulukko 10 Jäsenyyden motiivit

Jäsenyyden motiivit		2013 (N= 94)	2014 (N= 109)
Tarveperustaiset motiivit	52% (106)	52% (49)	52% (57)
Arvo- ja tarveperustaiset motiivit	26% (53)	18%(17)	33% (36)
Arvoperustaiset motiivit	16% (32)	23% (22)	9% (10)
Ei luokiteltavissa / ei osaa sanoa	6% (12)	6% (6)	6% (6)

Yht. 203 vastaajaa

Yleisimpänä Kepaan kuulumisen motiivina ovat järjestön omasta toiminnasta nousevat tarpeet. Pääosin tarveperusteiset motiivit ovat julkilausuttuna syynä Kepaan kuulumiselle yli puolella jäsenistöstä kahden vuoden haastatteluaineiston perusteella. Tarveperusteisiksi motiiveiksi luokiteltiin perustelut, joissa vastaaja(t) puhuivat pääosin oman järjestön tarpeista, kuten oman järjestön saamat hyödyt Kepan palveluista, uskottavuus omalle toiminnalle ja parempi mahdollisuus valtionapuun.

Onhan siitä ihan hirveästi hyötyä. Neuvonta, apu ja koulutus koettu eduksi. Kepa on niin iso järjestö että jäsenyys tuo myös tietynlaista uskottavuutta. Ilman muuta heti alusta oli selvää, että halutaan Kepan jäseneksi.

Saamme Kepasta ulkopuolista neuvontaa siitä miten pyörittää omaa organisaatiota. Kepa ymmärtää järjestöjä. Jäsenyys antaa järjestölle uskottavuutta. Ruokamyynä Maailma kylässä -festivaalilla on meille erittäin merkittävä tulonlähde.

Useimmiten järjestöt mainitsivat koulutus- ja neuvontapalvelut (79 mainintaa), tiedonsaannin (40 mainintaa), muiden järjestöjen kanssa verkostoitumisen (40 mainintaa), Maailma kylässä -festivaalin (34 mainintaa) ja järjestötilat (31 mainintaa). Katso taulukko 11.

Taulukko 11 Jäsenyyden tarveperustaiset motiivit

Järjestön omiin tarpeisiin liittyvät perustelut (mainintojen lkm)		2013	2014
Koulutus- ja neuvontapalvelut	79	26	53
Tieto ajankohtaisista asioista ja kehityskysymyksistä	40	20	20
Verkostoituminen muiden järjestöjen kanssa	40	14	26
Maailma Kylässä -festivaali	34	8	26
Järjestötilat	31	22	9
Näkyvyys ja uskottavuus järjestön työlle	20	5	15
Maatoimistojen palvelut	11	4	7
Kepan järjestämät tilaisuudet	7	2	5
Mahdollisuuksien torit	6	2	4
Oman järjestön etujen valvonta	5	3	2
Etelän vapaaehtoisohjelma Etvo	4	1	3
Jäsenyys antaa mahdollisuuden vaikuttaa Kepaan	3		3
Ymmärrys järjestötoiminnasta / kansalaisyhteiskunnan toiminnasta	3	3	
Taustatuki omaan työhön	2	2	
Muut kerran mainitut syyt (Educa-messut, kv-vapaaehtoisverkosto, yhteiset kampanjat, Post-2015-yhteistyö, oppimispilotti, UM suositteli jäsenyyttä)	6	1	5

Toiseksi yleisin peruste Kepan jäsenyydelle oli yhdistelmä sekä arvo- että tarveperustaisia motiiveja (noin neljännes haastatelluista). Tällöin haastateltavat ovat nostaneet jäsenyyden syiksi sekä omaa toimintaa hyödyttäviä аспекteja että laajemmin globaalia solidaarisuutta ja ideologiaa korostavia motiiveja. Myös Kepan toiminnan tukeminen nousi esiin useassa vastauksessa.

Kuulumisen tunne on tärkeää. Jos emme kuuluisi, joutuisimme pohtimaan välittömästi liittymistä. Jäsenmaksu on pieni. Hankkeen kanssa on saatu välitöntä palvelua. Kepan toiminta on sellaista, jonka eteen mekin haluamme toimia. Ei näin pienistä järjestöistä olisi yksinään pitämään kehityskysymyksiä esillä. Mitä enemmän on jäseniä sitä enemmän on vaikutusvaltaa ja painoarvoa.

Haluamme verkostoitua muiden järjestötoimijoiden kanssa ja Kepan kanssa meillä on samantyyppisiä toimintoja joista saadaan synergiaetuja. Haluamme myös tukea Kepan asiaa ja aatetta.

Kepa on skarppi toimija, jolta voi saada uusia näkökulmia omaan toimintaan. Olemme käyneet koulutuksissa ja pitäneet niitä hyvinä, hintakin on sopiva pienille toimijoille. Taustalla on yhteiset arvot ja asiat.

Tämän ryhmän motiiveissa kuului selkeimmin osallistujan ja omistajan roolit: Kepasta on käytännön hyötyä oman järjestön omalle toiminnalle ja samalla halutaan vahvasti kuulua ja tukea yhteistä toimintaa globaalin vastuun edistämiseksi.

Pelkästään arvoperustaiset motiivit nosti jäsenyyden syyksi n. 16% haastatelluista ja n. 6% vastauksista oli mahdotonta tulkita mahdollisia motiiveja. Arvoperusteisiksi motiiveiksi luokiteltiin perustelut, joissa vastaaja(t) puhuivat Kepasta jäsenten yhteenliittymänä ja korostivat yhteisiä arvoja, tavoitteita ja hyötyjä.

Tärkeää että Kepa tekee vaikuttamisteemoja, joku seuraa kansainvälisiä prosessia. Tosi iso asia kuulua, omaa vaikuttamistyötä ei ole itse resursseja tehdä. Tärkeää, että kehylleikkeellä on tällainen äänitorvi. Enemmänkin ja rohkeamminkin Kepa voisi ottaa roolia. Yleisvastuun kantaja, että reagoidaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Kehitysmaaliike-sanalla tosi tärkeä arvo. Toiminut pitkään kanavana suomalaisille ihmisille osoittaa solidaarisuutta, ja tuoda tärkeitä asioita problematisoiden esille. Toisaalta neutraali ja vapaa rahoituskilpailusta ja vapaa sanomaan kehityskysymysten monimutkaisuudesta. (2013)

Vahva sitoumus ja traditio siinä, että halutaan olla osa niitä toimijoita, jotka kantavat yhteiskunnallista vastuuta. Toisaalta nähdään Kepan rooli jossain isoissa kehityspoliittisissa vaikuttamisprosesseissa tärkeänä. Jos se olisi yksittäisten järjestöjen vastuulla, niin ääni ei olisi niin kuuluva.

Useimmiten jäsenet mainitsivat haluavansa kuulua juuri tähän Kepan edustamaan joukkoon (25 mainintaa), yhteiset arvot ja tavoitteet (18 mainintaa), kehityspoliittisen vaikuttamistyön merkityksen (20 mainintaa) ja halun tukea Kepan tekemää tärkeää työtä (17 mainintaa). Katso taulukko 12.

Taulukko 12 Jäsenyyden arvoperustaiset motiivit

Jäsenten yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin liittyvät perustelut (mainintojen lkm)		2013	2014
Halu kuulua tähän globaaln vastuun joukkoon / joukkovoima	25	7	18
Yhteiset arvot ja tavoitteet	18	9	9
Kehityspoliittisen vaikuttamisen tärkeys ja tukeminen	20	10	10
Halu tukea Kepan tekemää tärkeää työtä ja arvoja	17	11	6
Yhdessä tekemällä saadaan enemmän aikaan (Kepan painoarvo ja joukkovoima)	8	4	8
Kattojärjestön olemassaolo on tärkeää	4	4	
Yleinen järjestöjen etujen valvonta	3	3	
Jäsenyys vahvistaa globaaln vastuun näkökulmaa omassa työssä	3	1	2
Yhteinen oppiminen, tiedon ja osaamisen jakaminen	3		3
Suomalaiseen asenneilmapiiriin vaikuttaminen	1		1

Erittäin kiinnostavaa on, että avoin kysymys vuosina 2008 ja 2013–2014 tuotti aika erilaisen kuvan jäsenten syistä kuulua Kepaan kuin monivalintakysymys vuonna 2010. Vuoden 2010 kyselyssä kehityspoliittinen vaikuttamistyö nousi useimmiten valituksi syyksi kuulua Kepaan (vastaajalla mahdollisuus valita viisi tärkeintä syytä eri vastausvaihtoehdoista). Avoimissa vastauksissa vuosina 2008 ja 2013 kehityspoliittinen vaikuttamistyö ei noussut näin vahvasti esiin. Tämä voi johtua monesta eri tekijästä kuten kysymyksenasettelusta tai toimintaympäristön muutoksista (esimerkiksi poliittisen asenneilmapiirin muutokseen havahtumisesta tai vaalien läheisyydestä).

3.2 Jäsenten aktiivisuus jäseninä

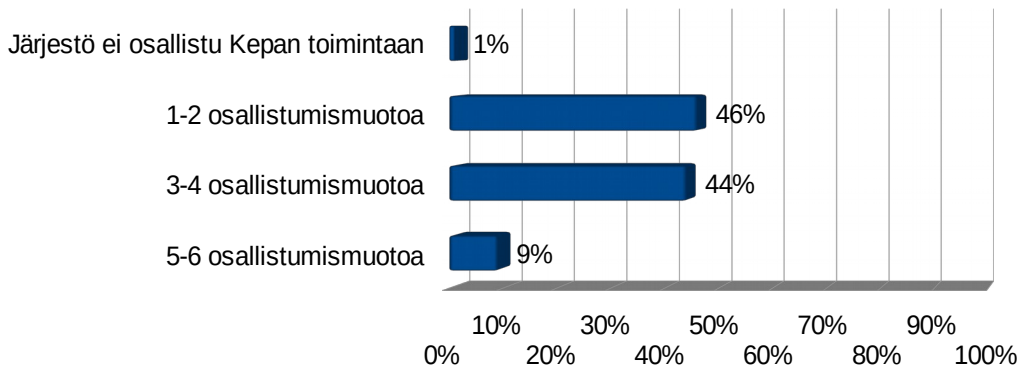
Jäseniä pyydettiin haastatteluissa kertomaan, miten he tällä hetkellä osallistuvat ja vaikuttavat Kepan toimintaan ja seuraavat, mitä Kepassa tapahtuu. Haastattelijaksi ruksi järjestön kertomaa parhaiten kuvaavat vaihtoehdot.

Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että jäsenet **seuraavat aktiivisesti Kepan viestintää (86 % vastaajista)**. Neljä viidennestä (82 %) on osallistunut Kepan toimintaan ja lähes puolet haastatelluista (47 %) on ollut yhteydessä Kepan työntekijään viimeisen puolen vuoden aikana. Katso kuvio 11. Huomattavasti vähäisempää on aktiivisempi osallistuminen Kepan toimintaan kattojärjestönä esimerkiksi osallistumalla vuosikokouksiin (32 %) tai tekemällä aloitteita (8 % haastatelluista). 4 prosenttia haastatteluista (20 vastaajaa) mainitsi järjestöllä olevan edustajan Kepan hallituksessa. Vaikka osallistumista ja vaikuttamista kysyttiin tämän hetken tilanteen perusteella, voi vastauksista päätellä, että esimerkiksi vuosikokouksiin osallistumista ja hallitusjäsenyyttä on todennäköisesti muisteltu pidemmällä aikavälillä viime vuosien perusteella. Todelliset vuosikokousten osallistujamäärät ja hallituksen koko ovat pienempiä kuin kyselyn perusteella voisi olettaa.

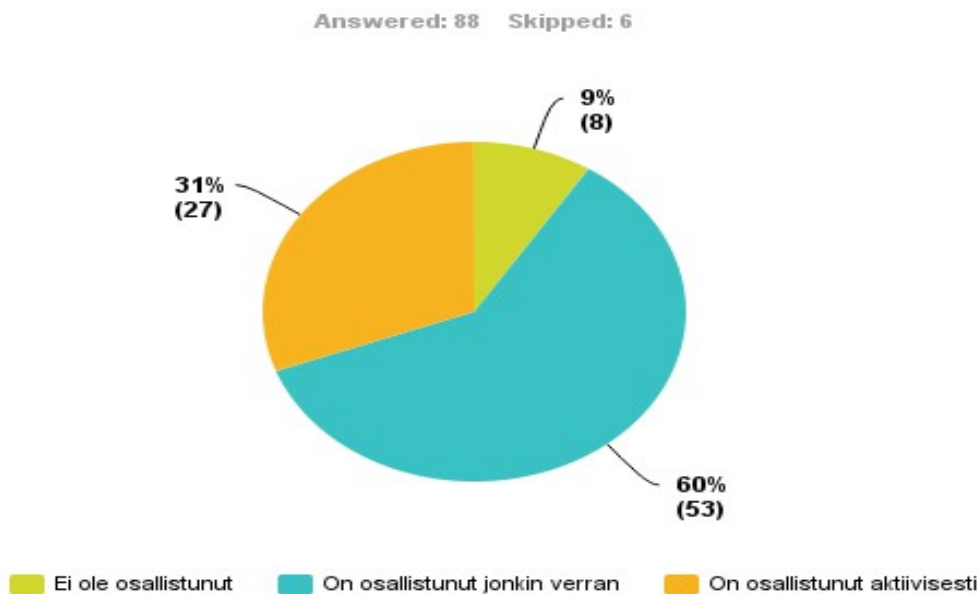
Kuvio 11 Miten järjestö osallistuu ja vaikuttaa Kepan toimintaan ja seuraa mitä Kepassa tapahtuu? (N=206)

Jäsenyyden aktiivisuutta tarkasteltiin myös katsomalla kuinka monella eri tavalla haastatellut osallistuvat ja vaikuttavat Kepassa. 44 prosenttia (89 vastaajaa) mainitsi 3-4 eri osallistumismuotoa ja 46 prosenttia (92 vastaajaa) 1–2 osallistumismuotoa. Yhdeksän prosenttia (18 vastaajaa) mainitsi 5–6 osallistumismuotoa. Kolme vastaajaa ei osallistu Kepan toimintaan eikä myöskään tunne Kepan toimintaa. Katso kuvio 12.

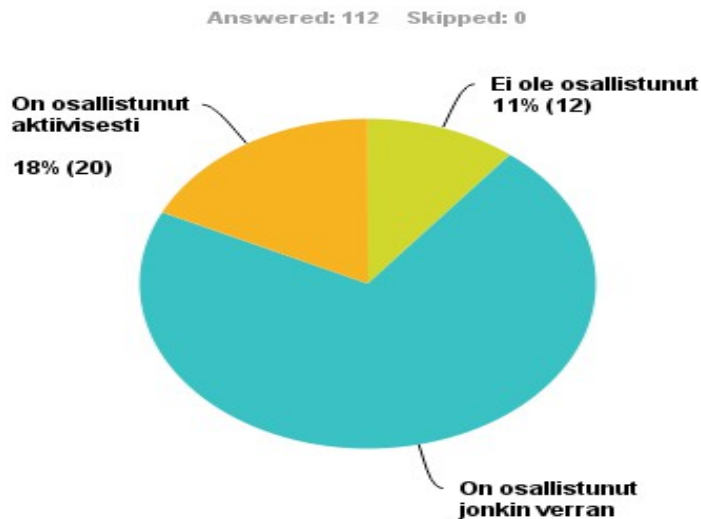

Kuvio 12 Jäsenyyden aktiivisuus (N=202)

Vuonna 2013 kyselyssä jäseniltä kysyttiin lisäksi suoraan, kuinka aktiivisesti ne ovat mielestään osallistuneet Kepan toimintaan (kuvio 13). Vuoden 2014 osalta jaottelu pidettiin samana, mutta tällä kertaa jaottelun teki haastattelija haastattelun pohjalta (kuvio 14).

Kuvio 13 Jäsenten aktiivisuus 2013 vastaajat (jäsenen oma näkemys)

Kuvio 14 Jäsenten aktiivisuus 2014 vastaajat (haastattelijan tekemä luokittelu)

Kiinnostavaa on, että vuosien 2013 ja 2014 välillä on ero vastausten tuloksissa. Kun järjestöt saivat itse määritellä oman aktiivisuutensa tason vuonna 2013, näyttäytyivät he aktiivisempina (aktiivisia osallistujia 31% vastaajista) kuin vuonna 2014, jolloin jaottelun teki haastattelija (aktiivisia osallistujia 18% vastaajista).

3.3 Aktiivisuus toimintoihin osallistujina

Jäsenten aktiivisuutta Kepan toimintojen hyödyntäjinä tarkasteltiin myös pyytämällä jäseniä valitsemaan haastattelutilanteessa paperilomakkeella listatuista 21 Kepan toiminnosta ne toiminnot, joista on ollut järjestölle hyötyä. Paperille oli myös mahdollista kirjata mahdollisia muita toimintoja, joita ei ollut lueteltuna listassa.

Vastausten perusteella näyttäisi, että **jäsenet hyödyntävät Kepan toimintoja hyvinkin aktiivisesti**. Luokittelussa erityisen aktiivisia toimintoihin osallistuvia, joiksi laskettiin kymmenestä tai yli kymmenestä toiminnosta hyötyneet, oli peräti 33 prosenttia (68 vastaajaa). Aktiivisia, 6–9 toiminnosta hyötyneitä, oli vielä enemmän eli 43 % (88 vastaajaa) ja 3–5 toiminnosta hyötyneitä 21 % (42 vastaajaa). Yhdestä tai kahdesta toiminnosta hyötyneitä oli vain kolme prosenttia (6 vastaajaa). Jokaisessa järjestössä koettiin hyötyä edes jostain toiminnosta.

Haastateltavat rastittivat tässä kysymyksessä itse vastausvaihtoehdot. Haastattelijoille tuli useassa tapauksessa tunne, että rasteja merkattiin myös sellaisiin toimintoihin, joista ajateltiin, että niistä voisi olla järjestölle hyötyä.

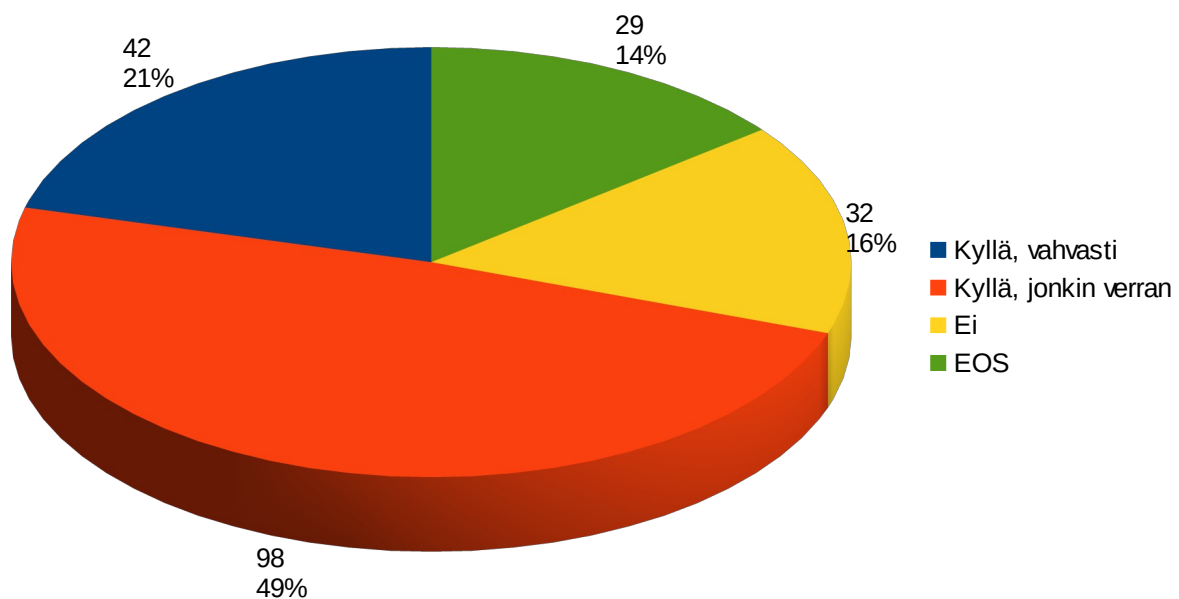
Kiinnostavaa on, että jäsenet näyttäytyivät vuosien 2013 ja 2014 haastatteluiden valossa paljon aktiivisempina kuin esimerkiksi vuoden 2008 jäsenkyselyssä⁷.

⁷ Vuonna 2008 37 % vastaajista oli sitä mieltä, että väittämä ”Järjestö käyttää säännöllisesti Kepan palveluja” kuvaa erinomaisesti tai hyvin järjestöämme. 33% jotain siltä väliltä ja 31 % mielestä väite ei kuvaa lainkaan järjestöämme.

Vastausten perusteella järjestön kotipaikka ei selitä aktiivisuutta. ”Muu Suomi”-kategoriassa aktiivisia toimintojen hyödyntäjiä oli puolet vastaajista. Vaikka suurin osa Kepan tapahtumista on Helsingissä, ovat useat sen tarjoamat toiminnot paikasta riippumattomia (esim. neuvontapalvelut, vaikuttamistyö ja edunvalvonta).

3.4 Koetut vaikutusmahdollisuudet

Yli kaksi kolmasosaa haastatelluista (2013: 69 % ja 2014: 70 %) oli sitä mieltä, että järjestössä koetaan voitavan osallistua päätöksentekoon Kepassa jonkin verran tai vahvasti. Huomioitavaa on kuitenkin, että 16 prosenttia (32 vastaajaa) ei kokenut voivansa osallistua päätöksentekoon eikä 14 prosenttia (29 vastaajaa) osannut sanoa kantaansa. Katso kuvio 15.

Kuvio 15 Tunnetteko voivanne osallistua päätöksentekoon Kepassa? (N= 201)

Vaikuttaminen on jäsenten mukaan pitkälti itsestä kiinni. Reilu kolmasosa haastatelluista (72 mainintaa) koki, että halutessaan päätöksentekoon voi osallistua. Kyse on ennen kaikkea omasta aktiivisuudesta ja resursseista osallistua. Moni mainitsikin aika-tai henkilöpuolan (25 mainintaa) syyksi sille, ettei osallistuta ja pyritä vaikuttamaan enemmän. Seitsemän jäsentä kertoi osallistumisen esteenä olevan kielimuurin, välimatkan Helsinkiin tai kokousten ajankohdan.

Halutessamme kyllä voimme osallistua. Esimerkiksi vuosikokoukset on mahdollisuus vaikuttaa. Ja verokampanjan suunnittelu oli hyvin avoin, siinä sai olla mukana esittämässä omia näkemyksiä. Samoin eduskuntavaalikampanjan suunnittelu on todella ammattimaisesti järjestetty, osallistavasti ja avoimesti. Kaikki jotka olivat järjestötapaamisessa läsnä varmaan kokivat, että ovat tärkeitä.

Koko ajan saamme viestejä, että "tule vaikuttamaan tähän linjaukseen". Jos kokisimme jonkin asian tärkeäksi, varmasti pääsisimme vaikuttamaan.

Vahvempi osallistuminen vaatisi, että enemmän priorisoisi Kepaa. Toisaalta suhteessa järjestömme kokoon & vapaaehtoisten kiireisiin priorisoidaankin, koska yleensä lähetetään

vuosikokousedustaja. Tulemalla paikalle voi saada äänensä kuuluviin. Ei olla koskaan ajateltu ettei olisi mahdollista hakea hallituspaikkaa, aina koettu että meitä arvostetaan.

There is room for improvement. [We have] experienced that sometimes there is a language creates a barrier. Since Kepa is an global organisation, the working language should always be English

Kahdeksan jäsentä kertoi kommenteissaan enemmän siitä, että Kepassa voi todella vaikuttaa ja omista myönteisistä kokemuksistaan.

Kyllä, sitä on myös haettu vahvasti. [Meillä] on kokemus Kepan saavutettavuudesta. toisaalta Kepassa on 300 jäsenjärjestöä, ei odotustakaan että kaikki päättää kaikesta. kattojärjestön rooli on selkeä, ei ajatusta, että jäsenten täytyisi olla kaikessa mukana, kun on sovittu strategiset linjat ja siitä on kokemus, että pystytään osallistumaan.

Jäsenet nostivat tässä yhteydessä esille sekä viralliset vaikuttamiskanavat (hallitus, syys- ja kevätkokoukset ja työryhmät) että epäviralliset vaikuttamiskanavat (henkilökohtainen yhteydenpito Kepan työntekijöiden ja muiden järjestöjen kanssa). Kymmenkunta jäsentä mainitsi jäsenaloitteet ja jäsenten osallistamisen linjausten ja lausuntojen laatimiseen tai ajankohtaisiin prosesseihin (esim. kehityspoliittinen ohjelma).

Tunnettiin, että voimme myös käyttää ns. epävirallisia vaikuttamiskanavia eli keskustelua ja viestiä Kepan työntekijöiden kanssa ja kautta.

Ei voi osallistua muuta kuin tulemalla paikalle. Sen lisäksi pitää avata suunsa.

Moni jäsen (29 mainintaa) kommentoi, etteivät he koe tarvetta vaikuttaa Kepaan. Jotkut kertoivat luottavansa Kepaan tai siihen, että muut jäsenet hoitavat vaikuttamisen. Osalle oman toiminnan suhde Kepaan on etäinen, jolloin esimerkiksi hallituspaikka koetaan luontevammaksi muille

Teoriassa kyllä voidaan osallistua, mutta ei käytetty. Ei katsota tarpeelliseksi. Katsovat että asiat ovat "kohtalaisen hyvissä käsissä".

Joitakin haastateltuja jäseniä arveluttavat jäsenten todelliset vaikutusmahdollisuudet, erityisesti pienten järjestöjen osalta. 14 jäsentä koki, ettei suuressa järjestössä yhden yksittäisen järjestön ääni juuri kuulu tai että pienillä järjestöillä ei ole yhtä hyviä mahdollisuuksia vaikuttaa.

Mielipiteen saa tuotua esille, mutta yksittäisenä tekijänä vaikeaa saada läpi mitään isoja juttuja, koska jäsenenä on niin paljon isompia ja vaikutusvaltaisia jäseniä.

Hallituksen jäsenen kautta jonkin verran joo. Välillä on sellainen olo, että halutaan kovasti osallistaa jäsenjärjestöjä vaikka asiat on jo valmiiksi suunniteltu. Kannattaako osallistaa osallistamisen vuoksi? Joissakin kokoonpanoissa mietityttää Kepan ja järjestöjen / vapaaehtoistyön suhde? Onko vapaata kansalaistoimintaa, jota Kepa koordinoi vai Kepan toimintaa.

Kepa on niin iso, että yhden järjestön vaikutusmahdollisuudet ovat aika pienet.

Olemme niin pieni järjestö, Kepassa on paljon isompia toimijoita. Kokouksissa negatiivista politiikkapeliä. Välttämättä ei jakseta perehtyä kaikkeen ennen kokousta, oma aktiivisuus vaikuttaa.

Ollaan niin pieniä - on valtavia järjestöjä vieressä - hukkuuko pienen ääni. Ei olla hyvin selvillä päätöksentekotavoista, ollaan tyytyväisiä jäseniä.

Vastanneista jäsenistä 14 kertoi kokevansa myös turhautumista päätöksentekoon, turhautuminen liittyi epäilyyn todellisista vaikutusmahdollisuuksista tai kielteisiin kokemuksiin vuosikokous- ja hallitustyöskentelystä.

Päätöksentekoon osallistuminen ei ole motivoivaa, koska sillä ei tunnu olevan vaikutusta. Asiat on usein liian pitkälle valmisteltuja. Kepassa ei luoteta jäsenten kykyyn päättää asioista. Kepan pitää uskaltaa luottaa jäsenjärjestöihin, esimerkiksi hallitustyöskentelyn osalta.

Olen osallistunut äänestykseen hallituksen valinnasta. Esivalmisteltu lista, joka kumottiin yleisön joukosta tulleella listalla. Jos ei ole perehtynyt asioihin pitkälti, vuosikokouksissa vaikuttaminen on mahdotonta. Äänestäminen pelkästään on aika näennäistä.

Syyskokouksessa kehitysjärjestöjen peli hallituspaikoista yllätti. Äänestysmenettely tavattoman monimutkainen.

Neljä jäsentä ei tiennyt, miten Kepassa voisi vaikuttaa ja kaksi diasporataustaista jäsentä nosti esille suomen kielen esteenä osallistumiselle.

Koetuissa vaikutusmahdollisuuksissa oli hieman eroja, kun vastauksia tarkasteltiin liittyen järjestön kokoon ja siihen, onko järjestössä työntekijöitä. Jäsenet, joilla on edes yksi osa-aikainen työntekijä, kokevat vaikutusmahdollisuudet hieman paremmiksi. Tällaisista jäsenistä kolme neljäsosaa (76 %) kokee voivansa vaikuttaa päätöksentekoon. Täysin vapaaehtoisvoimin toimivissa jäsenjärjestöistä noin 60 % kokevaa voivansa vaikuttaa. Katso taulukko 13.

Taulukko 13 Tunneteko voivanne vaikuttaa Kepassa / Onko järjestössä työntekijöitä

	Ei ole työntekijöitä (N=87)	On työntekijöitä (N=114)
Kyllä, vahvasti	15% (13)	25% (29)
Kyllä, jonkun verran	46% (40)	51% (58)
Ei	21% (18)	12% (14)
EOS	18% (16)	11% (13)

Vuoden 2013 ja 2014 jäsenhaastatteluissa siis lähes 70 % vastaajista koki voivansa vaikuttaa päätöksentekoon Kepassa. Tämä on suurempi osuus kuin aiemmissa jäsenkyselyissä⁸. Myönteisempi tulos johtunee osittain kysymyksen asettelusta (väittäjä

⁸ Vuoden 2008 kyselyssä 46 prosenttia uskoi jäsenten mahdollisuuteen vaikuttaa Kepan päätöksentekoon ja vuonna 2010 jäsenjärjestöjen mahdollisuuksia osallistua Kepan päätöksentekoon piti riittävänä 55% vastaajista.

vs. avoin kommentti, kun haastattelija on voinut valita vastausvaihtoehdon, on se vähentänyt ei osaa sanoa -vastauksia). Vastauksiin liittyvät avoimet kommentit avasivat syytä koettujen vaikutusmahdollisuuksien moninaisuudesta, kuten jäsenten omasta aktiivisuudesta ja ajasta.

3.5 Osallistuminen vuosikokouksiin

Vaikka vaikutusmahdollisuudet koetaan pääsääntöisesti riittäviksi, sääntömääräisten vuosikokousten osallistujamäärät ovat olleet Kepassa viime vuosina alhaisia suhteessa jäsenmäärään⁹. Esimerkiksi vuoden 2014 kevätkokoukseen osallistui 32 jäsenjärjestöä ja syyskokoukseen 41.

Osassa järjestöjä koetaan osallistuminen Kepan vuosikokouksiin tärkeäksi:

Olemme osallistuneet, koska meitä kiinnostaa mitä Kepa tekee. On hyödyllinen verkosto ja on ollut hyötyä olla myös osa laajempaa kehitysmaaliikettä.

Osa jäsenistä kokee vuosikokouksiin osallistumisen jäsenyyteen kuuluvana velvollisuutena:

Kaikki vuosikokoukset ovat sellaisia, että ei siellä juuri keskustelua synny. Mutta kun on päätetty, että osallistutaan jonkun järjestön toimintaan niin sitten osallistutaan myös vuosikokouksiin.

Jäsenet esittivät myös ajatuksiaan siitä, miten osallistumisaktiivisuutta ja vuosikokousten mielekkyyttä voisi parantaa:

- *Mielenkiintoinen oheisohjelma voisi houkutella*
- *Jos on joku tosi tärkeä asia, josta päätetään, ja mielipide ketä valitaan hallitukseen.*
- *Videokonferenssit ja muut innovatiiviset tavat, viihtyisät tilat*
- *Kokouksen seminaari-aihe tai esitelmä on tärkein. Vuosikokousasiat/päätökset eivät herätä intohimoa, vaan koetaan byrokraattisina eikä niistä kiinnostuta.*
- *Porkkanoita, esim. nimekäs puhuja, enemmän meteliä ja mainontaa. Mietittävä, miten vuosikokouksiin osallistuminen hyödyttää jäsenistöä.*
- *Joka toinen kokous arkena ja joka toinen viikonloppuna.*

Virtuaalista osallistumismahdollisuutta kysyttiin etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolisilta jäseniltä. Jotkut jäsenet pitivät virtuaaliosallistumista mahdollisena ja kokeilunarvoisena, mutta toisten mielestä sillä ei voi korvata fyysistä kohtaamista.

Virtuaalinen osallistuminen voisi vaikuttaa periaatteessa, mutta toisaalta olisi kiva olla kasvokkain ja luoda suhteita, siitä kohtaamisesta juuri tulee motivaatio lähteä.

Resurssi- ja aikapula mainittiin suurimpina syinä jättää osallistumatta vuosikokouksiin. Oman järjestön aktiviteetit priorisoidaan Kepan päätöksentekoon osallistumisen edelle. Vuosikokouksen sijainti ja ajankohta vaikuttavat myös osallistumiseen.

Järjestön kaikki energia menee oman toiminnan pyörittämiseen, ei aikaa muuhun.

Oma työtilanne vaikuttaa, sillä oman järjestön työ menee Kepan kokousten edelle.

⁹ Vuonna 2013 kevätkokoukseen osallistui 12% ja syyskokoukseen 19% Kepan jäsenistä. Vuoden 2014 kevätkokoukseen osallistui 10 % ja syyskokoukseen 13 % jäsenistä.

Ehkä eniten [vaikuttaa] se, että on joku toimija, jonka kiireisiin se sopii. Viimeksi oli viisi ihmistä, joita kiinnosti, mutta vain yhden aikatauluihin se sopi. [...] Tullaan paikalle jos tulee tunne, että paikalla on oltava, muuten tehdään huonoja linjauksia.

Muutama vastaaja sanoi myös, ettei osallistuminen tunnu merkitykselliseltä. Kokouksissa käsitellään ennen kaikkea rutiiniasioita tai pahimmassa tapauksessa tehdyt päätökset eivät jäsenen mielestä ole johtaneet mihinkään.

Kepan vuosikokoukseen osallistumista ei aina priorisoida, vähän sen mukaan että ehtiikö joku. Kokouksia on niin paljon omiksi tarpeiksi muutenkin. Vuosikokouksesta on vähän se käsitys, että siellä valitaan hallitus ja diipa daapa. En tunne asiaa niin hyvin, en ole ollut vuosikokouksessa itse moneen vuoteen. Ehkä se kertoo siitä, ettei ole mitään suuria intohimoja. On tasainen tyytyväisyys Kepan toimintaan, ei mitään suuria angsteja.

Annan esimerkin vuosikokouksista: siellä on tehty päätöksiä, mutta on tapauksia, että vuosikokouksissa tehdyt päätökset eivät ole johtaneetkaan mihinkään. Toimiston työntekijät ovat katsoneet tietävänsä asiat paremmin kuin hallitus.

Kritiikkiä jotkut yksittäiset vastaajat antoivat seminaariohjelmasta, joka on koettu väkinäisesti järjestetyksi. Jotkut pienet järjestöt mainitsivat tuntevansa, ettei pienillä järjestöillä ole todellisia vaikutusmahdollisuuksia. On koettu ulkopuolisuutta: ”ettei koske meitä”.

Jäsenten korostaman aikapulan voi kuulla myös viestinä siitä, että muodollinen päätöksenteko ei tunnu mielekkäältä. Pitkään jäsenenä olleet järjestöt näkevät Kepan muuttuneen jäsenten yhteenliittymästä palvelujärjestöksi myös tässä mielessä.

Yleinen trendi on, että aktiivisuus muodollisen demokratia muodossa ei ole muoto, jolla halutaan vaikuttaa. Tämä ei myöskään ole hyvä mittari mitata aktiivisuutta. Kun asia kiinnostaa, kuten VGK, sali tulee täyteen. Uudessa Kepassa jäseniksi saatetaan liittyä palveluiden takia. Uusi Kepa on enemmän asiakaspohjainen, verrattuna omistajajäsenyys.

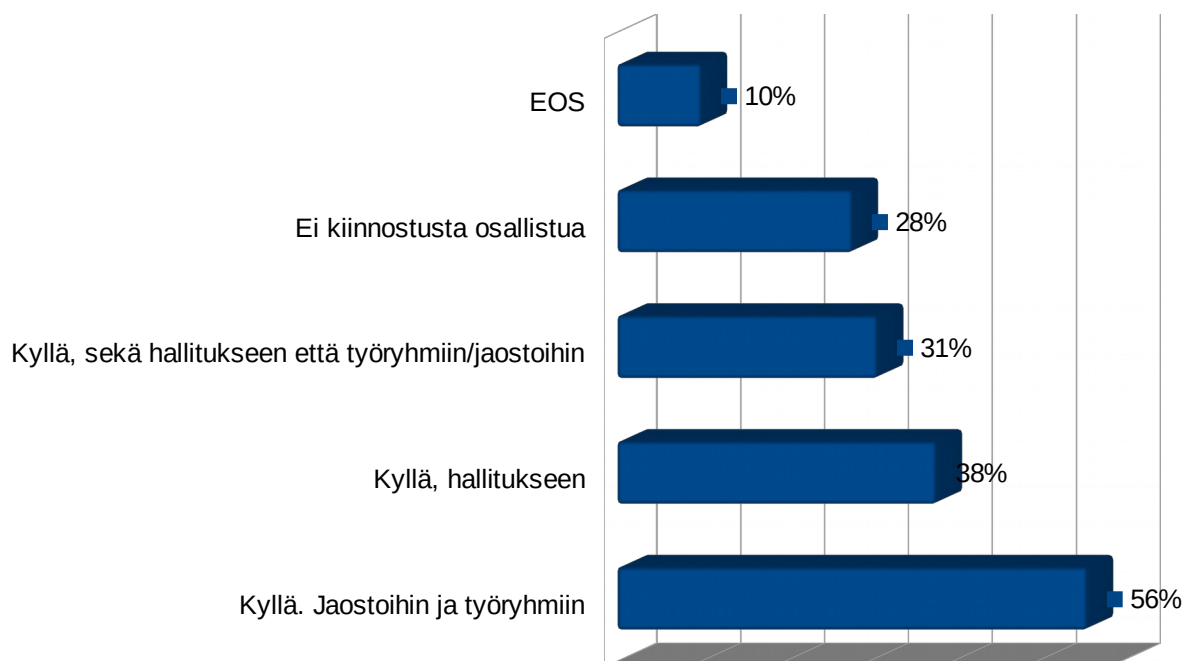
Muutama vastaajista koki tulevansa edustetuksi Kepan vuosikokouksissa oman kattojärjestönsä kautta. Osa mainitsi myös, että osallistumattomuus on hiljainen hyväksyntä sille, että joku muu hoitaa hommat.

Me ollaan osallisina ja Kepan toiminta vastaa omia tarpeita ja tavoitteita, henkilökohtainen vaikuttaminen ei ole tuntunut niin tärkeältä.

3.6 Halu vaikuttaa Kepan sisällä

Koettujen vaikutusmahdollisuuksien lisäksi jäseniltä haluttiin kysyä heidän omaa motivaatiotaan vaikuttaa Kepan sisällä. **Reilusti yli puolet haastatelluista jäsenistä oli periaatteessa kiinnostunut vastuunkannosta ja osallistumisesta päätöksentekoon Kepan hallituksessa ja/tai sen nimittämässä työryhmässä.**

Haastatelluista 31% osoitti kiinnostusta osallistua sekä hallitukseen että jaostoihin tai työryhmiin. Vastanneista 38% oli kiinnostunut hallitukseen osallistumisesta ja 56% jaostoihin tai työryhmiin (näistä siis osa kiinnostunut molemmista). **Jaosto- ja työryhmätyöskentely koettiin siis kiinnostavammaksi kuin hallitustyöhön osallistuminen.** Katso kuvio 16.

Kuvio 16 Jäsenten kiinnostus osallistua Kepan hallituksen tai hallituksen nimittämien temaattisten jaostojen ja työryhmien työskentelyyn (N=203)

Avoimissa kommentteissa kerrottiin **jaostojen tai työryhmien kiinnostavan etenkin siinä tapauksessa, että aihepiiri koskettaisi oman järjestön aihepiirejä**. Mainitut aiheet vaihtelivat, eikä mikään yksittäinen aihe korostunut vastauksissa. Haavoittuvampien ryhmien (naiset ja lapset) asema, globaalikasvatus sekä ihmisoikeudet mainittiin useammassa kommentissa.

Noin neljäsosa (28 %) ei ollut kiinnostunut osallistumisesta hallitukseen eikä jaostoihin. Ajan puute mainittiin suurimmaksi esteeksi ja jos työhön ryhdyttäisiin, se haluttaisiin tehdä kunnolla.

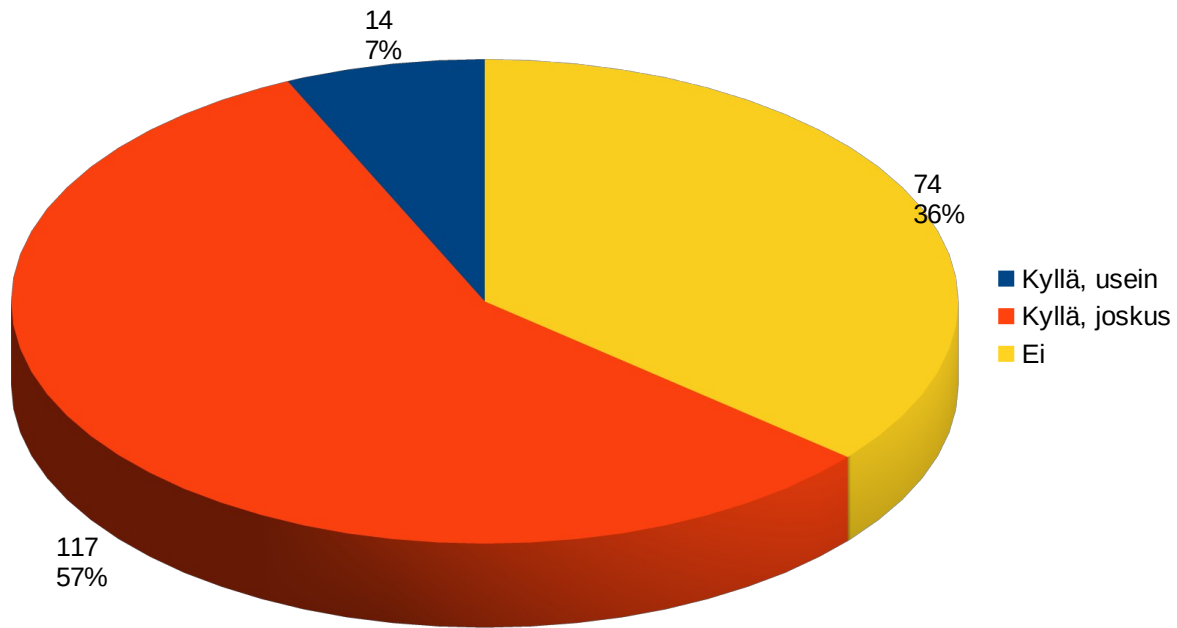
Kiinnostusta on, mutta energia menee siihen, että saa vedettyä tätä (omaa) rekeä perässä.

Hallitustyöskentelyn haasteista esitettiin joitakin kriittisiä kommentteja, esimerkiksi yksi kommentti pienen järjestön vaikeudesta tulla valituksi hallitukseen. Lisäksi valintaprosessi on muutamalle epäselvä. Virtuaalityöryhmät kiinnostivat muutamaa jäsentä, tämä mahdollistaisi myös ulkopaikkakuntalaisten osallistumisen.

Vastanneista 10 % (21 jäsentä) ei osannut sanoa kantaansa.

3.7 Herättääkö Kepa keskustelua?

7 prosenttia haastatteluista jäsenistä kertoi Kepan herättävän keskustelua järjestössä usein ja 57 prosenttia (117) jäsentä joskus. 36 prosentin (74 jäsentä) mukaan Kepa ei herätä järjestössä keskustelua. Katso kuvio 17.

Kuvio 17 Herättääkö Kepa järjestössänne keskustelua? (N= 205)

Silloin kun Kepa on herättänyt keskustelua, monella **keskustelu on liittynyt Kepan toimintaan ja sen seuraamiseen**. Keskustelu on tällöin ollut **useimmiten myönteissävyistä**. Eniten **negatiivista keskustelua on herättänyt maatoimistojen palvelujen lopettaminen**. Kepan strategiaan valintoihin liittyvistä aiheista kerrottiin alle neljänneksessä kommentteista. Konkreettisia keskustelua herättäneitä aiheita olivat Kepan suhde ulkoministeriöön, koulutukset, vuosikokoukset, muut tapahtumat ja toiminta yleensä. Lisäksi useammassa järjestössä oli pohdittu järjestön jäsenyyttä Kepassa. Molempina vuosina järjestöt olivat myös keskuudessaan pohtineet viestintä- ja globaalikasvatustuen siirtoa Kepaan, vaikkakin vuonna 2014 mainintoja tuli jo huomattavasti edellisvuotta vähemmän.

4 KEPA JA JÄSENET KANSALAISTOIMIJOINA

4.1 Jäsenten mielikuva Kepasta

Haastattelussa jäseniä pyydettiin kuvailemaan Kepaa kolmella vapaasti valittavalla sanalla. Yleisimmät mielikuvat Kepasta kiteytyvät seuraaviin sanoihin: *asiantunteva* (41 mainintaa), *kehitys ja kehitysyhteistyö* (24 mainintaa) ja *kattojärjestö/sateenvarjo* (20 mainintaa). Seuraavaksi useimmiten mainitut mielikuvat liittyivät seuraaviin sanoihin: *koulutus* (18 mainintaa), *iso* (17 mainintaa), *aktiivinen* (16 mainintaa), *vaikuttaja* (14 mainintaa), *palvelu* (14 mainintaa) ja *luotettava* (14 mainintaa). Jäsenten mainitsemat sanat ja niiden esiintymistiheys on visualisoitu kuviossa 18.

Toisaalta myös Kepan liikkuminen kohti julkishallintoa herätti arvostelua.

Lähellä julkishallintoa, kaikki hankeneuvonta keskittyy siihen, miten saadaan rahaa ulkoministeriöstä. Jäsenistä on isot määrät säätiöitä. Puheiden tasolla kakkonen, käytännössä nelonen.

Kepa on mennyt lähemmäs valtiota viime vuosina, alkuaikoina se oli radikaalimpi.

Lähellä vapaata kansalaistoimintaa, mutta vaarallisen lähellä julkishallinnon jatketta. Ideologia on vapaata toimintaa, mutta rahoituspohja ja toimiston kasvu ovat tehneet Kepasta virastomaisen. Byroo on järjestelmällinen ja organisoitu, mutta siltä katoaa kyky toimia spontaanisti. Kepaa rajoittaa toisut ja budjetit, katoaa kyky reagoida nopeasti. Spontaania, iloista irrottelevaa, tarvittaessa vihaista.

Minä ajattelen, että Kepa toteuttaa sitä ulkoministeriön asiaa.

Tuntuu, että pitäisi olla enemmän täällä (1), mutta on kuitenkin lähempänä tätä (5).

Jotkut nostivat tässä yhteydessä esille **Kepan rahoituksen riippuvuuden ulkoministeriön tuesta**. Esille nousi myös viestintä- ja globaalikasvatustuen hallinnon mahdollinen siirto Kepaan. Tässäkin suhteessa oli nähtävissä selkeää mielipiteiden jakautumista. **Toisten vastaajien mielestä rahoituspohja määrittää Kepan aseman julkishallinnon osana kun taas toiset eivät nähneet rahoituslähteen olevan este vapaalle kansalaistoiminnalle ja rahoittajan kritisoimiselle.**

Julkinen rahoitus ei vaikuta siihen, onko vapaata kansalaistoimintaa.

Vaikka saakin rahoitusta valtiovalalta, tuntuu enemmän että edustaa kansalaistoimintaa.

Kepa näyttää uskaltavan syödä kättä joka sitä ruokkii, eli pitää järjestöjen puolta ulkoministeriötä vastaan tarvittaessa.

Se, jos tukimuotojen hallintoa siirretään Kepaan, vie tietysti sitten lähemmäs viitosta.

Rahoituspohja vaikuttaa.

Historiallisista syistä lähellä julkishallintoa, rahoitus vaikuttaa toimintaan väistämättä.

Vaikka on tiedossa, että Kepa saa rahoituksensa ulkoministeriöltä, vastaajat kuitenkin yleisesti ottaen kokevat Kepan olevan osa kansalaisyhteiskuntaa ja vapaata kansalaistoimintaa. Kepan rooli näiden kahden maailman välissä näyttää sen, että **puhdasta jakoa julkiseen ja yksityiseen sektoriin sekä kansalaisyhteiskuntaan ei koeta Suomessa välttämättömyytenä**. Julkisen vallan kanssa voi joidenkin vastaajien mukaan olla läheisetkin välit ilman, että se uhkaa toiminnan vapautta Suomessa.

4.3 Järjestöt kansalaistoimijoina

Kansalaisyhteiskunnalla on moninaisia rooleja suhteessa kansalaisiin ja valtioon. Monet järjestöt toteuttavat eri rooleja eri toiminnoissaan ja tavoitteissaan. Järjestöjen kehitysyhteistyössä tavoitteena on vahvistaa globaalin etelän kansalaisyhteiskuntaa muun muassa tukemalla järjestöjä erilaisten roolien toteuttamisessa.

Jäsenkyselyssä kysyttiin uutena kysymyksenä vuonna 2014, miten jäsenjärjestöt hahmottavat oman roolinsa suhteessa valtioon ja yrityksiin. Vastaukset käytiin läpi etsimällä yhteisiä nimittäjiä sekä katsomalla, löytyykö niistä mainintoja ulkoministeriön kehityspoliittisessa kansalaisyhteiskuntalinjauksessa kuvatuista rooleista.

Kehityspoliittisen linjauksen¹⁰ mukaan kehitysyhteistyön näkökulmasta voidaan nostaa esille seuraavanlaisia kansalaisyhteiskunnan rooleja:

- Edistää ihmisoikeuksien, demokratian ja hyvän hallinnon toteutumista, esim. kansalais- ja demokratiakasvatus
- Edistää kansalaisten oikeuksien tuntemista ja paikallisdemokratiaa
- Tuottaa perus- ja hyvinvointipalveluita
- Valvoo valtion ja muun julkisen vallan toimia
- Puolustaa erityisryhmien oikeuksia
- Lisää ruohonjuuritason osallistumista ja paikallisten voimavarojen hyödyntämistä
- Käy ja edistää moniarvoista ja -muotoista kansalaiskeskustelua
- Kokeilee ja kehittää innovatiivisia toimintamalleja

Vastanneista neljäsosa kertoi kokevansa oman järjestön toiminnan vapaaksi kansalais-toiminnaksi. Mikäli kysymyksenasettelu olisi ollut suoraan ”koetko järjestösi toiminnan vapaana kansalaistoimintana”, kyllä-vastauksia olisi voinut tulla vielä enemmän.

Järjestöjen vapaan toiminnan korostumisen lisäksi kommentoissa käsiteltiin paljon järjestöjen roolia suhteessa ulkoministeriöön rahoituksen saajana. Tämä suhde aiheutti pohdintaa sekä siitä näkökulmasta, että järjestöt ovat riippuvaisia valtion rahoituksesta, mutta vielä vahvemmin nostettiin esiin järjestöjen itsenäistä asemaa rahoituksesta huolimatta.

Suhde yrityksiin on hyvin etäinen ja valtioon taas ristiriitainen. Me pyritään taloudelliseen ja toiminnalliseen autonomiaan, mutta taas hankkeiden kautta tulee suurempi taloudellinen riippuvuus.

[suhde] valtioon: tuen saaja "köyhiä ja nöyriä"

Aivan vapaa- ja villiä kansalaistoimintaa. Mutta hanke pyörii valtion tuella, hyödynnetään valtionhallinnon instrumentteja.

Ajattelussa olemme vapaita, mutta rahoituksessa ei. Rahoitus ei kuitenkaan ole ohjannut toimintaa (ainakaan sisältä päin katsottuna). Kaikki mitä olemme ministeriölle esittäneet, on kelvannut. Ja jos rahoitushakemukseen on kirjoitettu, että otamme tietyt tavoitteet huomioon, ne myös otetaan.

Eri rooleista eniten nousi esiin valtion toimintaan kohdistuva valvonta ja valtioon (yleensä ulkoministeriöön) vaikuttaminen sekä perus- ja hyvinvointipalveluiden tuottaminen. Kysymyksessä kysyttiin roolia suhteessa valtioon, joten vastaajat käsitelivät hyvin vähän suoraan kansalaisiin kohdistuvia roolejaan. Perus- ja hyvinvointipalveluiden tuottamisen ehkä ajatellaan kuuluvan lähtökohtaisesti valtiolle, ja siksi tämä kysymys herätti jäseniä pohtimaan järjestöjen roolia palveluiden tuottajana.

10 Ulkoasiainministeriön Kehityspoliittinen kansalaisyhteiskuntalinjaus 2010:
<http://formin.finland.fi/Public/default.aspx?contentid=204945>

Valvoo valtion toimintaa tai pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan valtion toimintaan

Vastauksissa monet järjestöt kertoivat tekevänsä vaikuttamistyötä valtion suuntaan tai ainakin pyrkivänsä siihen. Valtion toiminnan valvomisen sijaan painopiste oli vaikuttamisessa ja monista kommentteista kuului myös läpi, että tätä tehdään myös yhteistyössä.

Valtio on meille lähes yhtäkuin UM, johon ollaan kiinnostuneita vaikuttamaan. Ollaan tässä mielestämme onnistuttu aika hyvin.

Muutamassa kommentissa tuli esiin hieman radikaalimpi suhtautuminen.

Olemme pitkälti vahtikoiran ja toisaalta vahvan asiantuntijan roolissa riippuen tilanteesta. Vahtikoirana reagoimme ärhäkästikin, jos valtio tai yritykset toimivat ajamiamme asioita vastaan (esim. tekstistisiin mainoksiin puututtu). Olemme riippumaton toimija, toimintamme ei perustu julkiseen rahoitukseen.

Tuottaa perus- ja hyvinvointipalveluita

Reilu kymmenen järjestöä kertoi tuottavansa palveluita. Toisaalta useampi mainitsi myös olevansa esimerkiksi osa koulutusjärjestelmää tai puoliviranomainen, samoin monissa vastauksissa joissa puhuttiin läheisestä suhteesta, yhteistyöstä ja kumppanuudesta valtion kanssa (yhteensä 16 mainintaa) ei aina kerrottu tarkemmin, millaisesta kumppanuudesta on kyse. Osassa näistä vastauksissa saattaa taustalla olla myös palveluiden tuottamista.

Täydennetään palvelukenttää, mutta paikalliskuhinaa joka syntyy ihmisten omasta halusta tehdä.

Yhteistyötä ministeriöiden, valtion ja kuntien kanssa. Kiinteää yhteistyötä on ja niin pitääkin olla. Palvelupuolesta on ollut kritiikkiä. Voiko liitto olla puolueeton järjestö, jos on omaa palvelutuotantoa?

Puolustaa erityisryhmien oikeuksia

Yhdessä kommentissa valtion valvomiseen liittyen puhuttiin samalla erityisryhmien oikeuksien puolustamisesta.

Vaikutetaan myös julkishallintoon päin koska yritetään saada Suomea toteuttamaan sitä mitä puhutaan, puheen tasolla vammaisten oikeudet ovat ok, mutta toiminnan tasolla ei. Rahoittajaa voidaan kritisoida, mikä on hieno asia. Rahoittajaa kohtaan voidaan asettaa vaatimuksia, mutta voidaan myös tehdä yhteistyötä.

Yleisesti ottaen järjestöjen roolia suhteessa valtioon käsittelevien vastauksien sävy oli jokseenkin myönteinen. Muutamissa vastauksissa nostettiin esille myös jännitteitä sekä välinpitämättömyyttä, yhdessä kommentissa kansalaisjärjestöjen rooli nähtiin ”kivenä kengässä” olemiseksi valtiolle.

Meillä nyt viranomaisiin ainoa yhteys rahankeräyslain kautta, on todella hankala. Aiemmin UM oli yhteistyökumppani - ei ollut saneleva, vaan järjestömme rooli oli vapaa. Nyt hanketuki on tiukentunut ja vapaaehtoisvoimin tehtävä työ vaikeutunut.

Me saadaan valtiolta rahaa, mutta ne ei paljon huomaa mitä me tehdään. Yrityksiltä me haluttais rahaa. Ei me paljon pystytä valtioon tai yrityksiin vaikuttamaan.

Vastauksissa tulivat myös esiin järjestöjen moninaiset roolit.

Läheiset ja hyvät suhteet, mutta tilanne on kuitenkin samalla haastava: julkishallintoa eli säätiön rahoittajaa haastetaan mm. yhteiskunnallisten epäkohtien

osalta, mutta samalla säätiö paikkaa aukkoja, järjestöä täydentää palvelua julkishallinnon rahoituksella.

Vastauksissa korostui selkeästi järjestöjen itsenäinen rooli ja tämän kysymyksen yhteydessä järjestöt puhuivat enemmän roolistaan suhteessa valtioon kuin yrityksiin. Aikaisemmin kysyttäessä suoraan yritysysteistyöstä melkein puolet vastanneista kertoi tekevänsä sitä jollain tavalla. Tämän kysymyksen yhteydessä yritykset mainittiin muun muassa yhteistyökumppaneina ja potentiaalisina sponsoreina. Vastauksissa nousi esiin myös se, että yhteistyö on harkinnassa useilla järjestöillä.

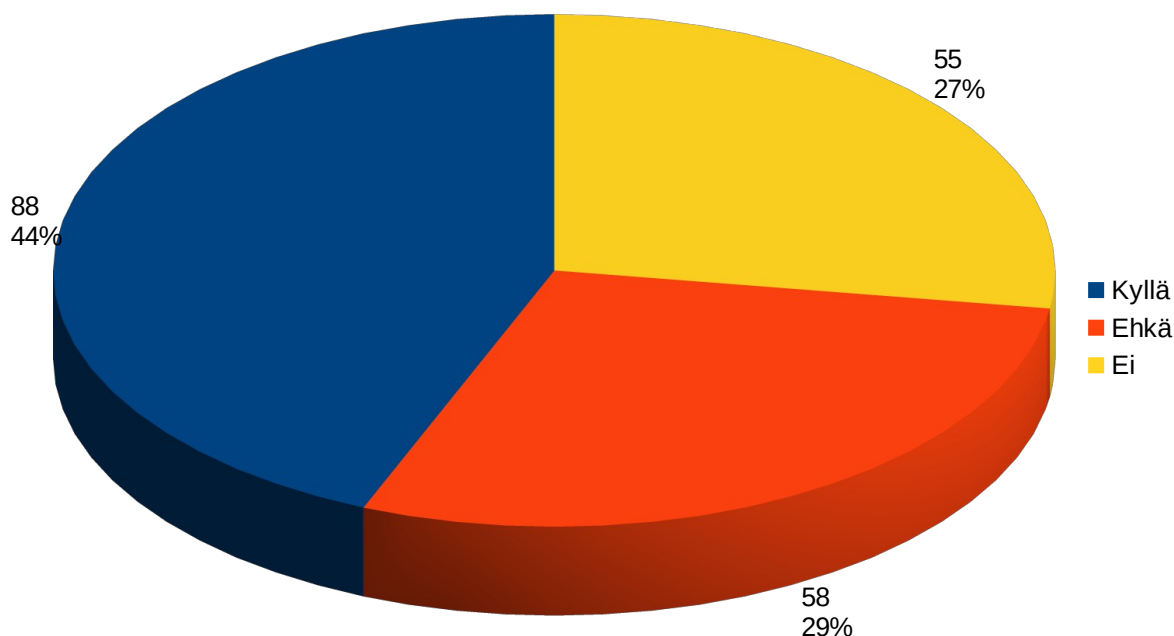
Vastanneista 11 ilmoitti, ettei koe että heillä on erityistä roolia suhteessa valtioon tai yrityksiin tai ei osaa määritellä sitä sen tarkemmin.

4.4 Järjestöt osana yhteistä liikettä

Kepan strategiassa määritellyn vision mukaan: **Järjestöt haluavat olla aktiivisia Kepan jäseniä. Järjestöjen yhteistoiminta Kepassa kasvattaa rohkeutta, innostusta ja osaamista sekä tuo joukkovoimaa työhön oikeudenmukaisen maailman puolesta.**

Keskustelua vision mukaisen joukkovoiman olemassaolosta ja siitä, miten jäsenet siitä puhuvat, pyrittiin käynnistämään kysymällä jäseniltä, onko Suomessa kehitysmaaliikettä. Kehitysmaaliike-termiä moni piti vanhahtavana, mutta se valittiin kysymykseen, koska sillä ajateltiin aikaansaatavan keskustelua. Tässä onnistuttiin.

Alle puolet (44 %) vastanneista oli sitä mieltä, että Suomessa on olemassa kehitysmaaliike ja reilu neljäsosa (29 %) ajatteli, että ehkä jonkinlainen liike on olemassa (kuvio 20). **Vastaajista siis yli 70 % näki Suomessa ainakin mahdollisesti olevan jonkinlaista liikehdintää globaaliin solidaarisuuteen liittyen.**

Kuvio 20 Onko Suomessa mielestänne kehitysmaaliikettä? (N= 201)

Tällä liikkeellä voi ajatella olevan kolmensuuntaisia ulottuvuuksia. Useat vastaajat kokivat, ettei Suomessa ole tällä hetkellä yhtä yhtenäistä liikettä, vaan toiminta on pirstaloitunutta. Yhtenäisen kehitysmaaliikkeen olemassaolon puolestapuhujiakin toki riitti. Yleisesti tällä hetkellä voidaan ehkä paremmin puhua **moniäänisestä ja moninaisesta liikehdinnästä sekä monista eri liikkeistä**.

Maailma on muuttunut, yhtä kehitysmaaliikettä ei enää ole, mutta on useita liikkeitä, jotka ehkä tavallaan muodostaa yhden kokonaisuuden. Suomalaisten kontaktit ja kokemukset kehitysmaista on menneet hurjasti eteenpäin. Ennen suorastaan näki päältä, ketkä ovat kehitysmaaliikkeen liikkeen edustajia, sellaisia maailmanparantajia. Mutta maailma on nykyään paljon mutkikkaampi. En haluaisi tarkoittaa kehitysmaaliikkeellä sitä, mitä se tarkoitti aikaisemmin: maailmanparantajia, jotka haluaa auttaa kehitysmaiden ihmisiä, reppanoita jotka ovat syyttä joutuneet köyhyyteen. Nykyään on enemmän ymmärrystä siitä, miten ristiriitaista kehitystä maailmassa on tapahtunut.

Terminä vanhanaikainen, mutta onhan täällä joukko ihmisiä jotka aidosti välittävät kehitysmaiden tilanteesta. Tuntuu että vaikka vanhoja toimijoita kuolee pois, tulee tilalle uudenlaista yhdistystoimintaa. Ei ehkä yhtä vahvaa tai kovin poliittista liikettä, mutta...vakiintunut porukka on. Suomalaisten tuki on edelleen säilynyt toiminnalla. Liike syntyy muutoksen tarpeesta.

Tämän kehityskulun ansiosta useampi yksilö osallistuu jollain lailla globaalivastuun edistämiseen, jos verrataan esimerkiksi 1980-lukuun, jolloin kehitysmaaliike näyttäytyi ehkä yhtenäisempänä liikkeenä.

Kyse on kuitenkin aina yksilöistä: joskus ne aktivoituvat ja se näkyy aktiivisena kansalaistoimintana; toisinaan taas sitä ei tapahdu.

Ei kauhean vahvasti tällä hetkellä. Ei ole historiallista painolastia. Vapaaehtoisia kehylahjoituksia tullut viime aikoina enemmän. Myönteistä asennoitumista näkyvissä. Mutta laajempaa pohdintaa ei oikein tunnu olevan. Liikkeellä pitäisi olla yhteinen päämäärä. Tällaista ei löydy, kenttä on liian pirstaloitunut. Selkeää visiota ei ole. On vain ongelmia siellä jossain, mutta ei yhteistä näkemystä...Kepa on hyvä kun se nitoo niitä ääniä yhteen. Mutta ei ole yhtenäistä liikettä.

Aiemmin on ollut, esim. 70-luvulla, nyt on enemmän yksittäisiä tempauksia ja projekteja ja erilaista vapaata liikehdintää.

Moni koki yleisen ymmärryksen lisääntyneen globaalikysymysten moniulotteisuudesta. Liikkeisiin mainittiin liittyvän myös aaltoilua.

Ei vahvaa yhtenäistä, mutta useita puroja. Liike aaltoilee, taloustilanteen mukaan esimerkiksi. Tuntuu, että kun talous on tiukalla, niin ollaan alhaalla ja toisin päin. Järjestömme kokee olevansa osa liikettä. Tosin Suomessa on liikaa puhetta rahasta. Kansalaisliikkeiden ja toiminnan linkit etelän ja pohjoisen välillä jää näkemättä ja hyötyjä ei huomata, jos ajatellaan vaan rahaa. On nähty omassa työssä miten voi saada paljon aikaan. Eihän se täällä kuulosta oikein miltään, mutta kun näkee paikanpäällä, miten asiat muuttuu ja vaikuttaa toisiinsa, syntyy lumipalloefektiä. Globaalikasvatuksen pitäisi tuoda tätä tietoon enemmän, että ihmiset ymmärtäisi mitä tapahtuu. Globaalikasvatuksen pitäisi olla osa järjestöjen toimintaa. Ja raha ei merkkää kaikkea. On paljon toimijoita, myös ilman UM-rahaa ja ne tekee. Se on kiitettävää toimintaa. Kaikki ei ole kiinni rahasta, jos vaan haluaa.

Oli 30-vuotta sitten, en ole ihan varma onko enää. Ei siinä mielessä kuin aikaisemmin, se on sirpaloitunut, useat eri liikkeet kuten ympäristöliike ja ihmisoikeusliike ja reilun kaupan liike sekä kehitysmaakaupat, köyhyyden vastainen toiminta... Ei ole enää samallalailla yhtenäistä tavoitetta kuin oli esim. prosenttiliikkeen aikaan.

Järjestöjen työn ammattimaistuminen ja suhde kansalaistoimintaan herätti myös keskustelua.

Sen identiteetti on voimakkaassa murroksessa: yhtäältä voimakas ammattimaistuminen, mikä syö pieniä vapaaehtoisjärjestöjä. Myös varainhankinnassa on tapahtunut murros. Kansalaisyhteiskunta on ollut liikepohjainen, ei ole ollut lahjoittajakulttuurista. Nyt on riski, että mennään eettisen shoppailun puolelle.

Ei sellaista kuin 60-70-luvuilla. Muuttunut kansalaisliikkeestä julkishallinnon jatkeeksi. Ihan vapaa toiminta on jäänyt pieneksi. Ulkoministeriön rahoitus on byrokraattista ja se ohjaa tietyllä tavalla toimintaa.

Spontaani kansalaisaktiivisuus laskeutunut. Aiemmin järjestöissä tehtiin enemmän aatteen ja asian takia. Ammattimaistuminen ei ole välttämättä ristiriidassa tämän kanssa, mutta se, että kyseessä on palkkatyö, on johtanut siihen, ettei aina muisteta, että järjestö ei ole työntekijöitä varten vaan tekijät järjestöä ja sen tarkoitusta varten. Järjestöillä on nimenomaan roolinsa kansalaisyhteiskunnan rakentamisessa ja vahvistamisessa.

Kepan roolia kommentoitiin kahtalaisesti niin, että toisaalta kehitysmaaliikkeen nähtiin konkretisoituvan Kepassa ja toisaalta nähtiin, että kehitysmaaliike on muuta(kin) kuin Kepa.

4.5 Kepan yhteiskunnallinen rooli järjestöjen näkökulmasta

Haastateltavat arvioivat Kepan yhteiskunnallista roolia erillisen kysymyspatteriston avulla, jossa vuonna 2013 oli 16 väittämää ja vuonna 2014 15. Yleisesti ottaen Kepa arvioitiin hyvin positiivisesti, alin väittämän saama keskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,47.

Jäsenten arviot esitetyistä väittämistä ovat taulukossa 14. Haastattelutilanteissa huomattiin, että monet jäsenet arvioivat myös asioita, joista heillä ei ollut kokemusta. Osa väittämistä oli epäselvästi muotoiltuja tai liian abstrakteja. Toisaalta jotkut pohtivat ja keskustelivat väittämistä perusteellisesti. Moni haastatelluista perusteli vastaustaan ja esimerkiksi vastaukseen ”ei samaa, eikä eri mieltä” päädyttiin hyvin erilaisista syistä.

Väittämistä nousee silti kiinnostavia huomioita. Jopa 94 prosenttia haastatelluista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että Kepa on **tärkeä kehityspoliittinen vaikuttaja** ja 92 % siitä, että Kepa on **tunnettu kehityskysymysten asiantuntija**. 90 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että **jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa** ja 89 % siitä, että **tukemalla etelän kansalaisyhteiskuntia Kepa toteuttaa globaalia yhteisvastuuta**.

Kolme väitteistä Kepan toiminnallisiin arvoihin: vastuullisuuteen, avoimuuteen ja rohkeuteen. Parhaimman kokonaisarvion sai vastuullisuus (92 % jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että Kepan toiminta on vastuullista). Vastaaajista 87 % on samaa mieltä siitä, että Kepan toiminta on avointa, mutta vain 62 prosenttia siitä, että Kepa toimii rohkeasti. Lisää **rohkeutta Kepalta kaivattiin** myös avoimissa kommentoissa.

Rohkeutta siihen että Kepa lähtee itsenäisesti tarjoamaan asioita jos havaitsee jotain mitä tarvitaan. Kepan rohkeus on vähentynyt esimerkiksi lähetysjärjestöjen keskeinen asema Kepassa, liittyen ihmisoikeuksiin, Kepa on myötäillyt reippaasti, kannattaako Kepan myötäillä sellaisten järjestöjen toimintaa jotka tekee vanhanaikaista kehitysyhteistyötä?

Vähän rohkeammin barrikaadeille Kepa!

Kriittisemmin arvioitiin nykyisen strategian ajatus jäsenjärjestöjen asiantuntemuksen käyttämisestä ja siitä, että Kepa edistäisi jäsenten osallistumista yhteiskunnalliseen keskusteluun¹¹. Vastaajista 62 prosenttia oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että Kepan näkyvyys yhteiskunnallisessa keskustelussa edesauttaa järjestöjen mahdollisuutta osallistua keskusteluun, ja 51 prosenttia siitä, että jäsenjärjestöjen asiantuntemus on hyvin esillä Kepan julkaisuissa ja tilaisuuksissa. 53 prosenttia oli täysin tai samaa mieltä siitä, että Kepan koordinoimat kampanjat saavat aikaan muutosta (kampanjoista kysyttiin vain vuonna 2013).

Taulukko 14 Jäsenten näkemykset Kepan yhteiskunnallisesta roolista

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.	Keski-arvo (asteikko : 1-5)
Kepan toiminta on vastuullista	0% (0)	2,% (3)	6% (13)	39% (72)	53% (116)	100% (204)	4,48
Kepa on tärkeä kehityspoliittinen vaikuttaja Suomessa	0% (0)	23% (5)	3% (7)	40% (82)	54% (110)	100% (204)	4,46
Kepa on tunnettu kehityskysymysten asiantuntija Suomessa	0% (0)	2% (5)	5% (11)	41% (84)	51% (105)	100% (205)	4,41
Jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa	1% (2)	2% (4)	7% (15)	34% (70)	56% (114)	100% (205)	4,41
Tukemalla etelän kansalaisyhteiskuntia Kepa toteuttaa globaalia yhteisvastuuta	0% (1)	2% (4)	8% (17)	35% (72)	54% (111)	100% (205)	4,40
Kepa toimii avoimesti	0% (0)	3% (5)	11% (22)	47% (95)	39% (79)	100% (201)	4,23
Kepa tuo yleiseen keskusteluun yhteiskunnallisesti tärkeitä arvoja	0% (0)	5% (11)	10% (21)	41% (84)	43% (87)	100% (203)	4,22
Kepa kertoo kehityskysymyksistä ymmärrettävästi	1% (1)	6% (12)	15% (30)	43% (88)	36% (73)	100% (204)	4,08
Kepa edistää järjestöjen välistä yhteistyötä	2% (3)	3% (7)	17% (34)	43% (89)	35% (72)	100% (205)	4,07
Kepa antaa mahdollisuuden järjestöille kehittää yhteistä toimintaa	2% (3)	4% (8)	19% (38)	47% (91)	31% (64)	100% (204)	4,00
Kepa tuo hyvin tunnetuksi etelän maiden todellisuutta Suomessa	0% (0)	9% (19)	21% (42)	52% (105)	18% (37)	100% (203)	3,79
Kepa on vahva järjestöjen oikeuksien puolustaja Suomessa	1% (1)	6% (13)	32% (64)	42% (85)	20% (40)	100% (203)	3,74

11 Vuonna 2013 väittämän tarkka muotoilu oli ”Kepan näkyvyys yhteiskunnallisessa keskustelussa lisää muiden järjestöjen mahdollisuutta tulla mukaan omilla puheenvuoroillaan”

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.	Keski-arvo (asteikko : 1-5)
Kepan näkyvyys yhteiskunnallisessa keskustelussa lisää muiden järjestöjen mahdollisuutta tulla mukaan omilla puheenvuoroillaan	1% (2)	10% (20)	27% (54)	43% (88)	20% (40)	100% (204)	3,71
Kepa toimii rohkeasti	2% (4)	13% (27)	22% (46)	43% (89)	19% (39)	100% (205)	3,64
¹² Kepan koordinoimat kampanjat saavat aikaan muutosta	1% (1)	4% (4)	40% (38)	45% (42)	10% (9)	100% (94)	3,55
Jäsenjärjestöjen asiantuntemus on hyvin esillä Kepan julkaisuissa ja tilaisuuksissa	3% (5)	12% (25)	34% (69)	38% (76)	13% (27)	100% (202)	3,47

Vuonna 2014 haastatellut arvioivat väittämiä yleisesti ottaen hieman myönteisemmin kuin vuoden 2013 vastaajat. Ainoastaan väittämä *Kepa edistää järjestöjen välistä yhteistyötä*¹³ arvioitiin kriittisemmin vuonna 2014 (2013=4,03 ja 2014=3,84). Suurimmat erot olivat väittämissä *Kepa on vahva järjestöjen oikeuksien puolustaja Suomessa* (2013=3,62 ja 2014=3,84), *Kepa toimii avoimesti* (2013=4,14 ja 2014=4,32), *Jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa* (2013=4,33 ja 2014=4,50), *Kepa on tärkeä kehityspoliittinen vaikuttaja* (2013=4,37 ja 2014=4,52) sekä *Kepa kertoo kehityskysymyksistä ymmärrettävästi* (2013=4,01 ja 2014=4,15).

Väittämiä tarkasteltiin myös sen suhteen, onko järjestöissä palkattua henkilökuntaa vai toimivatko ne kokonaan vapaaehtoisvoimin. Suuria eroja vastauksissa ei sen suhteen löytynyt. Suurimmat erot löytyivät väittämistä *Kepa edistää järjestöjen välistä yhteistyötä* ja *Jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa*. Yhteistyön edistämisestä 85 % palkattua henkilökuntaa sisältävistä järjestöistä (96 vastaajaa) oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä ja vapaaehtoisjärjestöissä 72 % (65 vastaajaa). Lähestyttävyydessä osuudet olivat 94 % (108 vastaajaa) ja 84 % (76 vastaajaa). Jälkimmäisen väittämän kanssa täysin tai jokseenkin eri mieltä ei ollut kukaan niistä järjestöistä, joissa on palkattuja työntekijöitä, kun taas vapaaehtoisjärjestöistä tätä mieltä oli 7% (6 vastaajaa).

Väittämien arvioista etsittiin eroja myös verrattuna siihen, kuinka aktiivisesti vastaaja on osallistunut Kepan toimintaan. Vuonna 2013 aktiivisesti Kepan toimintaan osallistuneiden arviot olivat kahta väittämää lukuun ottamatta keskimääräistä arvoa positiivisemmat¹⁴. Vuoden 2014 vastauksissa oli enemmän hajontaa: osassa väittämiä aktiivisimmin osallistuneilla oli myönteisimmät mielikuvat Kepasta, mutta osassa väittämiä erot olivat hyvin pienet, tai aktiivisemmat olivat jopa kriittisempiä.

12 Tämä väittämä ei ollut mukana vuoden 2014 kyselyssä

13 Vuonna 2013 väittämä oli muotoiltu: "Kepa antaa mahdollisuuden järjestöille kehittää yhteistä toimintaa"

14 Nämä väittämät olivat "Kepan näkyvyys yhteiskunnallisessa keskustelussa lisää muiden järjestöjen mahdollisuutta tulla mukaan omilla puheenvuoroillaan" ja "Kepa toimii rohkeasti".

Osa väittämistä oli täysin samoja kuin aiemmissa jäsenkyselyissä. Myönteinen muutos verrattuna aiempiin jäsenkyselyihin oli se, että useampi jäsen oli sitä mieltä, että jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa¹⁵.

Osa väittämistä oli muotoiltu eri lailla kuin aiemmin, vaikka niillä haluttiin selvittää jäsenten näkemyksiä jokseenkin samoista asioista. Esimerkiksi Kepan etelän toiminnasta vuosien 2013–2014 haastattelut antoi hyvin erilaisen kuvan kuin vuoden 2010 kysely. Tuolloin jäseniä pyydettiin arvioimaan, mihin toimintoihin Kepan tulisi panostaa tulevaisuudessa, ja vain 33 prosenttia oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että Kepan tulisi poistaa köyhyyttä toimimalla it se etelässä. Jopa 25 prosenttia oli väittämästä täysin eri mieltä. Sen sijaan vuosien 2013–2014 haastatelluista 88 % oli sitä mieltä, että tukemalla etelän kansalaisyhteiskunta Kepa toteuttaa globaalia yhteisvastuuta. Tämä osoittaa, kuinka paljon kysymyksenasettelu vaikuttaa tuloksiin.

Myös tämän kysymyksen osalta on huomioitava, että haastattelijan läsnäolo saattaa vaikuttaa vastauksiin. Voi olla, että Kepaa arvioidaan hieman positiivisemmin kun haastattelemassa on Kepan työntekijä.

5 JÄSENTYYTYVÄISYYS JA KEPAN TOIMINNAN ONNISTUMINEN

Tässä luvussa tarkastellaan jäsenten tyytyväisyyttä Kepan toimintaan. Jäsenten tyytyväisyyttä yksittäisiin toimintoihin ei koettu tarkoituksenmukaiseksi kysyä (kuten aiemmissa kyselyissä vuosina 2004 ja 2008). Eri toiminnoissa kerätään jatkuvasti palautetta toimintojen kehittämiseksi. Osa Kepan toiminnoista kohdistuu tietoisesti rajatulle joukolle, eikä laajalla jäsenkunnalla siten ole kokemusta niistä. Jäseniä pyydettiin kuitenkin pohtimaan Kepan toimintaa heidän omien tarpeidensa näkökulmasta ja arvioimaan Kepan toimintaa kokonaisuudessaan kouluarvosanalla. Lisäksi jäsenkyselyn yhteydessä haluttiin selvittää Kepan maa- ja aluetoimistojen tunnettuutta ja kerätä palautetta edunvalvontatyön ja jäsenviestinnän kehittämiseksi.

5.1 Toimintojen hyödyllisyys jäsenille

Jäsenjärjestöjä pyydettiin valitsemaan reilun kahdenkymmenen luetellun Kepan eri toiminnon joukosta ne toiminnot, jotka ovat hyödyttäneet niitä. Taulukossa 15 näkyy, kuinka moni vastaaja merkitsi kunkin listassa olleen toiminnon hyödylliseksi.

Useimmiten hyödyllisiksi toiminnoiksi valittuja olivat Maailma kylässä -festivaali (157 mainintaa), Kepa.fi-verkkosivut (157 mainintaa) sekä Kepan tarjoama koulutus ja oppimistilaisuudet (153 mainintaa).

Yli puolet haastatelluista valitsi lisäksi sähköpostilistat ja Facebookin (137 mainintaa), neuvontapalvelut (116 mainintaa), Mahdollisuuksien torit (112 mainintaa) ja Kepan selvitykset ja julkaisut (104 mainintaa) heille hyödyllisiksi toiminnoiksi. Vuoden 2013 ja 2014 otoksissa kolmen kärki oli sama. Kiinnostavaa on se, että vuodesta 2013 melkein 10 tai yli 10 prosenttiyksikköä enemmän mainintoja saavia toimintoja oli useita: Kepa.fi-verkkosivut, Kepan sähköpostilistat ja Facebook, selvitykset ja julkaisut, edunvalvonnan ja maa- aluetoimistojen tarjoama tieto. Muutokset on merkattu näkyviin taulukkoon 15. Monet näistä ”nousijoista” ovat Kepan viestintää.

---

15 Vuoden 2010 jäsenkyselyssä 76 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että järjestöjen on helppo lähestyä Kepaa, vuosien 2013 ja 2014 kyselyissä yhteensä 90 %.

Taulukko 15 Kepan toimintojen hyödyllisyys jäsenille (vastaajien lukumäärä)

	Yht % (N=204)	2014 % (N=110)	2013 % (N=94)
Maailma kylässä - festivaali	80% (164)	80% (88)	79% (74)
Kepa.fi verkkosivut	76 % (156)	82% (90)	70% (66)
Kepan tarjoama koulutus ja yhteiset oppimistilaisuudet Suomessa	75 % (152)	74% (81)	76% (71)
Kepan sähköpostilistat ja Facebook	67% (137)	75% (82)	59% (55)
Neuvontapalvelut (kehitysyhteistyö, viestintä ja globaalikasvatus sekä talous- ja hallinto)	56% (115)	58% (64)	54% (51)
Mahdollisuuksien torit	55% (112)	58% (64)	51% (48)
Kepan selvitykset ja julkaisut	51 % (104)	55% (61)	46% (43)
Järjestöjen keskinäisen yhteistyön tukeminen	48% (97)	46% (51)	49% (46)
Maailman kuvalehti	46% (93)	45% (49)	47% (44)
Kokoustilat järjestöille Helsingin toimistolla	42% (86)	45% (50)	38% (36)
Kehityspoliittinen vaikuttaminen poliittisiin päättäjiin	40% (82)	41% (45)	39% (37)
Temaattiset järjestötilaisuudet ja maatapaamiset	37% (76)	37% (41)	37% (35)
Edunvalvonta (järjestöjen toimintaedellytysten ja resurssien turvaaminen)	34 % (69)	38% (42)	29% (27)
Järjestökohtaiset työpajat ja tuki järjestön kehittämiseksi	20% (41)	21% (23)	19% (18)
Kepan maa- ja aluetoimistojen tarjoama tieto (ja koulutus) ¹⁶	20% (41)	26% (28)	14% (13)
Globaalikasvatusverkosto ja globaalikasvatusjärjestöjen yhteistyö	19% (39)	21% (23)	17% (16)
Kepan kampanjat ja globbaritoiminta (2013)			22% (21)
Globbarit-verkosto (2014)		14% (15)	
Etelän vapaaehtoisohjelma Etvo	16% (32)	15% (17)	16% (15)

16 2013 Väittämä: Kepan tarjoama tieto ja koulutus Tansaniassa, Mosambikissa, Nicaraguassa ja/tai Mekongilla;

	Yht % (N=204)	2014 % (N=110)	2013 % (N=94)
Tuki järjestöjen kampanjatoiminnalle ja vaikuttamistyölle ¹⁷	13% (27)	14% (15)	13% (12)
Järjestöjen yhteiset kampanjat	13% (27)	12% (13)	15% (14)
Jäsenaloitteet, oppimispilotit ja muut jäsenten aloitteesta tehtävät toiminnot	10% (21)	11% (12)	10% (9)
Jokin muu ¹⁸	10% (21)	7% (8)	14% (13)

Yht. 204 vastaajaa

Alle viidesosa jäsenistä mainitsi jäsenaloitteet, oppimispilotit ja muut jäsenten aloitteesta tehtävät toiminnot (21 mainintaa), järjestöjen yhteiset kampanjat (27 mainintaa), tuen järjestöjen kampanjoille ja vaikuttamistyölle (27 mainintaa), Etelän vapaaehtoisohjelman Etvon (32 mainintaa), (Kepan kampanjat) ja globbaritoiminnan (36 mainintaa) sekä globaalikasvatusverkoston ja globaalikasvatusjärjestöjen yhteistyön (39 mainintaa).

Kaikkien Kepan toimintojen ei ole ajateltukaan tavoittavan kaikkia jäseniä. Jäsenaloitteita lukuun ottamatta harvimminkin mainitut toiminnot ovatkin lähtökohtaisesti suunnattu tiiviimpään yhteistyöhön pienemmän jäsenjoukon kanssa. Jäsenaloite on vuonna 2013 käyttöön otettu toimintamuoto, jota on tehty tunnetuksi myös jäsenkyselyn myötä.

5.2 Etelän toiminnan tunnettuus

Kepalla on Helsingin toimiston lisäksi maatoimistot Mosambikissa, Nicaraguassa ja Tansaniassa sekä aluetoimisto Mekongilla. Toiminta etelässä tuo Kepalle omakohtaista kokemusta ja uskottavuutta työhön Suomessa. Maa- ja aluetoimistojen kautta Kepalla on yhteydet etelän kansalaistoimijoihin. Kepan etelän toiminta ei ole kuitenkaan ollut kovin näkyvää jäsenille ja sitä halutaankin tuoda esille ja hyödyntää enemmän myös järjestöjen kanssa tehtävässä työssä. Jäsenkyselyssä haluttiin kartoittaa, kuinka hyvin Kepan jäsenet tietävät Kepan maa- tai aluetoimistojen sijainnit. Tunnettuutta on tarkoitus seurata koko strategiakauden 2012–2017 ajan.

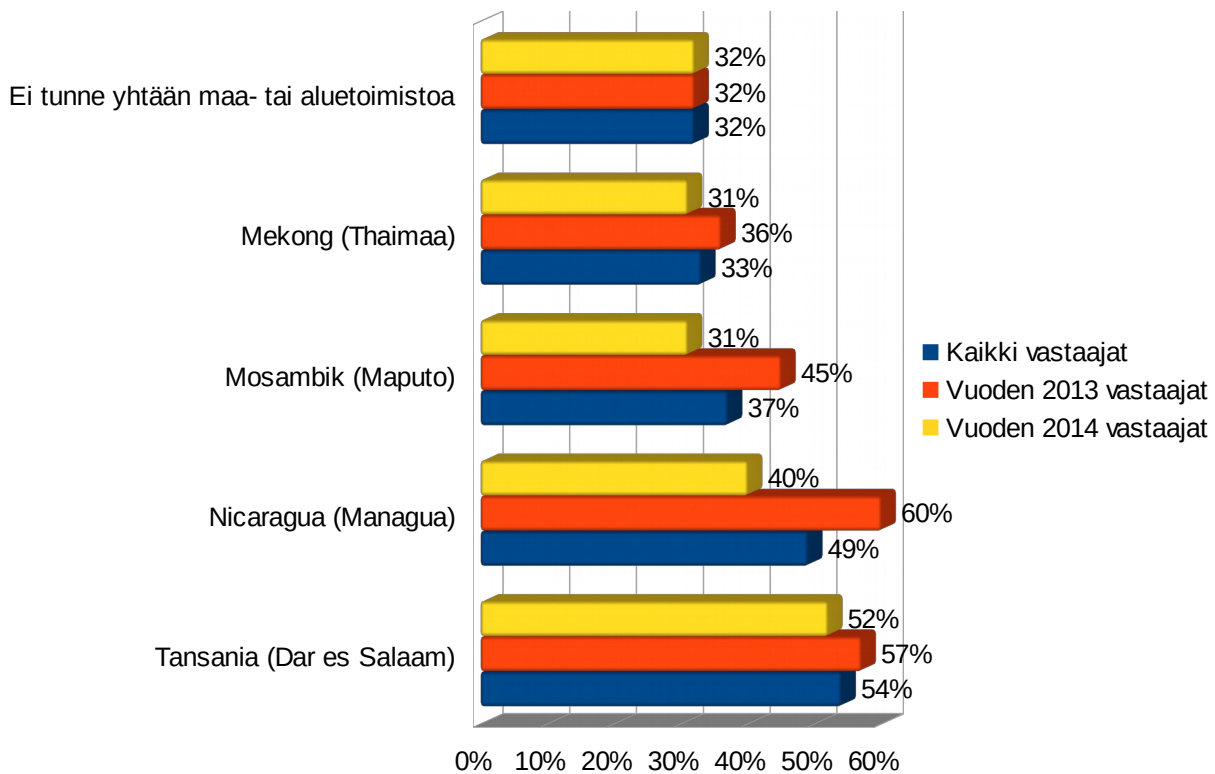
Noin kaksi kolmasosaa haastatteluista jäsenistä osasi mainita ainakin yhden maatoimiston. Tunnetuin maatoimisto oli Tansania, jonka tiesi 54 % kysymykseen vastanneista. Myös Nicaraguan toimiston tunsivat lähes puolet (49 %) vastaajista. Mosambikin toimiston tiesi mainita jonkin verran harvempi (37 %) ja Mekongin noin kolmasosa (32 %) vastaajista. Katso kuvio 21.

Etelän tunnettuudessa oli suuria eroja eri vuosien haastateltavien kesken. Yleisesti ottaen vuoden 2013 otos osasi nimetä etelän toimistojen sijainteja huomattavasti vuoden 2014 otosta paremmin (katso taulukko 16). Vuoden 2013 vastaajista huomattavasti useampi osasi mainita Nicaraguan ja Mosambikin toimistot kuin vuoden 2014 vastaajista. Vuoden 2013 otokseen valikoitui jonkin verran Tansaniassa toimivia järjestöjä, joka voi selittää

¹⁷ 2013: Väittämä: Tuki järjestöjen kampanjatoiminnalle

¹⁸ Mainittuja toimintoja esimerkiksi Kansalaisvaikuttamisen tori Educassa, Kepan verkkosivujen osallistumiskone, Anna Aikaa, neuvonta järjestöasioissa, hallitusjäsenyys Kepassa ja hyvät kopiokoneet.

Tansanian toimiston lievästi parempaa tunnettuutta sinä vuonna. Muiden toimistojen tunnettuuden vaihteluille on vaikeampi löytää selityksiä.

Kuvio 21 Kepan maa- ja aluetoimistojen tunnettuus

Kepan etelän läsnäolon rajoittuessa tiettyihin maihin vain osalla jäsenistä on suoria yhteyksiä maa- ja aluetoimistoihin. Haastatelluista jäsenistä viidesosa (2013: 14 %, 2014: 25 %) listasi maa- ja aluetoimistojen tuottaman tiedon ja koulutuksen omalle järjestölleen hyödylliseksi toiminnoksi (katso yllä taulukko 14). Jäsenviestinnän yhteydessä maa- ja aluetoimistojen viestintä nousi vastauksista erityisesti kehittämiskohteeksi: tietoa kaivataan maatoimistojen tarjoamista palveluista, etelän toimintaympäristöstä ja maassa toimivista järjestöistä.

5.3 Mielikuva Kepan palveluiden ja toimintojen tarkoituksenmukaisuudesta järjestön oman työn näkökulmasta

Jäseniä pyydettiin haastattelun yhteydessä myös arvioimaan väittämiä, jotka liittyivät Kepan toiminnan tarkoituksenmukaisuuteen suhteessa järjestön omiin tarpeisiin. Väitteiden saamat arviot näkyvät taulukossa 16. Yksi väittämistä muutettiin vuoden 2014 haastatteluihin (2013: Kepa pitää järjestömme hyvin ajan tasassa kehityspoliittisissa kysymyksistä → 2014: Kepa tarjoaa järjestöllemme riittävästi mahdollisuuksia osallistua vaikuttamistyöhön), koska haluttiin tiedon tarjoamisen sijaan tarkastella jäsenten kokemusta osallistumismahdollisuuksista.

Kaikista väittämistä myönteisimmin arvioitiin tiedon saanti globaaleista kysymyksistä. **Yli neljä viidestä vastaajasta (87 %) oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että on saanut Kepan kautta lisätietoa globaaleista kysymyksistä.**

Kolme neljäsosaa haastatelluista jäsenistä (76 %) oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että muistaa saaneensa kiinnostavan uuden tiedon tai näkökulman Kepan verkkosivujen tai muun tiedotuksen kautta. Vuoden 2013 haastatelluista kolme neljästä (74 %) oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että Kepa pitää järjestön hyvin ajan tasalla kehityspoliittisista kysymyksistä. Tämä vahvistaa viestiä siitä, että **Kepan verkkosivut, sähköpostilistat, Maailman kuvalehti sekä julkaisut ja selvitykset koetaan hyödyllisiksi.**

76 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että järjestö on pystynyt hyödyntämään Kepan tilaisuuksista saamia ajatuksia. Kepan koulutuksista ja tilaisuuksista kerätyn palautteen perusteellakin hyödynnettävyys eli mahdollisuus soveltaa opittua käytännön toimintaan on yleensä korkea. Vuoden 2014 haastatelluista 71 % koki, että Kepa tarjoaa järjestölle riittävästi mahdollisuuksia osallistua vaikuttamistyöhön.

Kriittisimmin arvioitiin uusien yhteistyötahojen saaminen Kepan tilaisuuksista. Alle puolet (47 %) oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että oma järjestö on saanut uusia yhteistyötahoja Kepan tilaisuuksissa. Toisin kuin muiden väittämien kohdalla, tässä oltiin myös enemmän täysin eri mieltä (10 % vastanneista).

Haastatelluista jäsenistä vain 8 % kokee, ettei Kepa tarjoa heidän tarpeisiinsa vastaavia palveluita ja 16 % ei ollut tämän väitteen kanssa samaa eikä eri mieltä. Tätä voi osaksi selittää se, että 15 % haastatelluista jäsenistä ei toimi millään Kepan kolmella päätoimialueella.

Taulukko 16 Jäsenten näkemykset Kepan toiminnasta suhteessa järjestön omiin tarpeisiin

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
Olen saanut lisää tietoa globaaleista kysymyksistä Kepan kautta	1% (2)	3% (7)	9% (18)	45% (91)	42% (84)	100% (202)
Muistan saaneeni kiinnostavan uuden tiedon tai näkökulman Kepan verkkosivujen tai muun tiedotuksen kautta.	3% (7)	5% (11)	15% (31)	40% (80)	36% (73)	100% (202)
Järjestömme on pystynyt hyödyntämään Kepan tilaisuuksista saamiamme ajatuksia	2% (4)	3% (6)	19% (38)	49% (98)	28% (56)	100% (202)
Kepa pitää järjestömme hyvin ajan tasalla kehityspoliittista kysymyksistä (2013)	1% (2)	8% (7)	16% (15)	46% (43)	28% (26)	100% (93)
Kepa tarjoaa järjestöllemme riittävästi mahdollisuuksia osallistua vaikuttamistyöhön (2014)	1% (1)	9% (10)	19% (20)	43% (46)	29% (31)	100% (108)
Kepa tarjoaa järjestömme tarpeisiin vastaavia palveluja	1% (3)	7% (14)	16% (32)	50% (102)	26% (52)	100% (203)
Järjestömme on saanut uusia yhteistyötahoja Kepan tilaisuuksissa	10% (19)	17% (33)	27% (54)	36% (71)	11% (22)	100% (199)

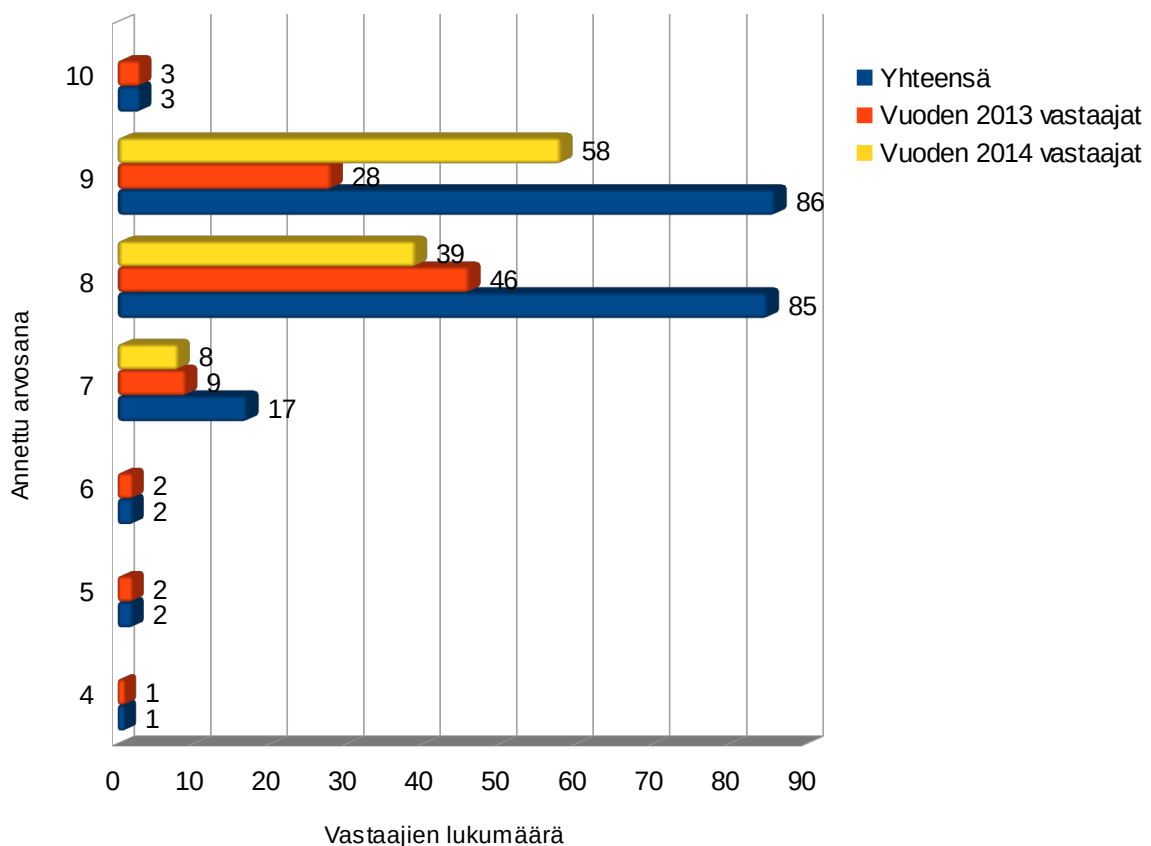
Vuoden 2008 jäsenkyselyanalyysissä tulkittiin, ettei Kepa ole kovin hyvin onnistunut tarjoamaan jäsenjärjestöjen omaa toimintaa hyödyttäviä palveluita ja toimintoja. Tuolloin vain vähän alle puolet vastanneista järjestöistä oli samaa mieltä väitteestä ”Kepa tarjoaa riittävästi jäsenjärjestöjen tarpeisiin vastaavia palveluita”. Vuonna 2013 ja 2014 tällaista vaikutelmaa ei syntynyt. Haastatteluissa jäsenet suhteuttivat Kepan palvelut Kepan toimialaan. Kepan toiminta on myös laajentunut vuodesta 2008. Haastatteluissa tulikin jopa kommentteja siitä, että Kepalla on liikaa tilaisuuksia ja koulutuksia.

5.4 Kouluarvosana Kepan toiminnalle

Jäseniä pyydettiin haastatteluiden yhteydessä antamaan kouluarvosana Kepan toiminnalle. **Vuosien 2013 ja 2014 yhteenlaskettu keskiarvo on 8,27.** Nykyisellä koulujen arvosteluasteikoilla tämä olisi hyvä, aiemmin tyydyttävä.

Vuoden 2013 kyselyssä arvosana pyydettiin merkitsemään paperille tasalukuna, mutta vuonna 2014 arvosana kysyttiin suullisesti. Keskiarvo kouluarvosanalle oli vuonna 2013 kahdeksan (8,12) ja vuonna 2014 lähes 8,5 (8,4). Mediaani eli keskiluku oli vuonna 2013 kahdeksan ja vuonna 2014 8,5.

Vuosien 2013 ja 2014 kouluarvosanoissa oli kiinnostava ero arvosanojen jakautumisessa. Vuoden 2013 haastatellut antoivat arvosanoja nelosesta kymmppiin kun taas vuonna 2014 kaikki arvosanat olivat seitsemän ja yhdeksän välillä (alin 7- ja korkein 9+). Katso kuvio 22.

Kuvio 22 Annettujen kouluarvosanojen jakautuminen

Vuonna 2013 noin kolmasosa arvioi Kepan toiminnan erinomaiseksi (arvosana 10) tai kiitettäväksi (arvosana 9) ja puolet haastatelluista hyväksi (kouluarvosana 8). Kymmenes haastatteluista arvioi toiminnan tyydyttäväksi. Kohtalaisen (arvosana 6) tai välttävän (arvosana 5) arvosanan antoi neljä haastateltua ja yksi jäsen hylätyn (arvosana 4). Vuonna 2014 yli puolet näki Kepan toiminnan kiitettäväksi, 37 prosenttia hyväksi ja alle kymmenes tyydyttäväksi.

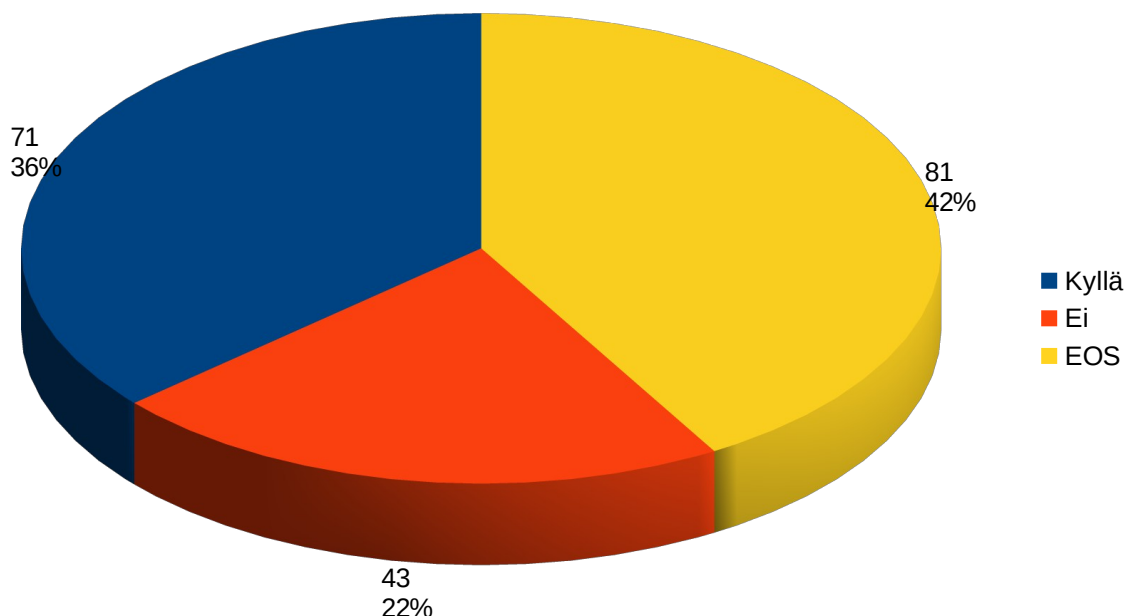
Vuonna 2014 saatu tulos on korkein Kepan toiminnalle viimeaikaisimmista kyselyistä saatu kouluarvosana. Vuoden 2004 kyselyssä arvosana oli 8,18 ja vuoden 2008 8+. Korkeampi arvosana ja arvosanojen suppeampi jakautuminen osoittaa, että suoraan kysyminen verrattuna siihen, että arvosanan voi itse laittaa paperille vaikutti jonkin verran annettuun numeroon.

5.5 Eron harkitseminen

Kahdeksantoista haastateltua jäsentä (9 %) on joskus harkinnut eroa Kepasta. **Syiksi** mainittiin esimerkiksi se, että **jäsenyydestä saatu hyöty suhteessa jäsenmaksuun askarruttaa, oman järjestön toiminta ei linkity Kepan toimintaan, järjestön huono taloudellinen tilanne, tyytymättömyys Kepan toimintaan sekä se, että järjestö kokee toisen kehitysjärjestön itselleen tärkeämmäksi tai kuuluu jo välillisesti Kepaan oman kattojärjestönsä kautta.** Yksi järjestöistä kertoi myös aikaisemmin jo eronneensa Kepasta silloin kun järjestöllä ei ollut omaa hanketta eikä kehityspoliittista agenda.

5.6 Edunvalvonta¹⁹

Reilu kolmasosa (36 %) edunvalvontaa koskeneeseen kysymykseen vastanneista (n=195) oli sieltä mieltä, että Kepa on toiminut hyvin heidän kaltaisen järjestön rahoituksen turvaamiseksi. Noin viidesosa (22 %) ei kokenut Kepan toimineen hyvin rahoituksen turvaamiseksi ja lähes puolet (42 %) ei osannut vastata.

Kuvio 23 Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön rahoituksen turvaamiseksi? (N= 195)

¹⁹ Edunvalvontaa koskevat kysymykset on analysoitu yhdessä järjestökoordinaattori Auli Starckin kanssa.

Kuvio 23 näyttää molempien vuosien tulokset yhdessä. On kuitenkin hyvä huomata, että vuonna 2014 oli enemmän tyytyväisiä (seitsemän prosenttiyksikön nousu vuodesta 2013) ja vähemmän järjestöjä, jotka eivät osanneet vastata (kahdeksan prosenttiyksikköä vähemmän). Ei-vastausten prosentuaalinen määrä pysyi samana molempina vuosina.

Syitä tyytyväisyyden kasvuun voivat olla Kepan näkyvä toimiminen keväällä 2014 kehitysyhteistyön määrärahojen leikkausten yhteydessä kansalaisjärjestöjen määrärahojen puolesta. Lisäksi Kepa vaikutti aktiivisesti siihen, että viestintä- ja globaalikasvatustuen hakukierros 2014 toteutettiin. Kepa pyrki tiedottamaan näistä kysymyksistä jäsenistölleen aktiivisesti, mikä saattoi vähentää ei osaa sanoa -vastauksen antaneiden määrää.

Ei usko että Kepa voisi tehdä paljon enempää. Kepa ollut aktiivinen nyt VGK-asian suhteen UM:n suuntaan että raha saatiin jakoon. En tiedä mitä olisi tapahtunut jos Kepa ei olisi ollut aktiivinen.

Ollaan todella tyytyväisiä, eri rahoitusmuotoihin ja yleisesti kehy-varoihin liittyvään vaikuttamistoimintaan.

Vuoden 2013 vastaajista kriittisimmin Kepan rahoitukseen liittyvää edunvalvontaa arvioineet olivat kampanja- ja vaikuttamistyötä tekevät jäsenet (n=22). Heistä 41 % (9 jäsentä) oli sitä mieltä, ettei Kepa ole toiminut hyvin heidän kaltaisensa järjestön rahoituksen turvaamiseksi. Vuoden 2014 vastaajista kampanja- ja vaikuttamistyötä tekevät olivat kuitenkin tyytyväisiä: 62 % oli tyytyväisiä rahoituksen edunvalvontaan. Ainoastaan yksi vastaaja ei ollut tyytyväinen.

Hieman keskimääräistä tyytyväisempiä olivat myös kehitysyhteistyötä (tyytyväisiä 41 %) ja globaalikasvatusta (tyytyväisiä 46 %) tekevät jäsenet. Viestintä- ja globaalikasvatustuen edunvalvonta on ollut viime vuosina näkyvää, koska tukimuotoon on kohdistunut suurempia muutospaineita. Tämä todennäköisesti näkyi vastauksissa ja jotkut kommentoivat tätä suoraan.

Jäsenistön keskuudessa tuntuu olevan epätietoisuutta siitä, mitä Kepa tekee järjestöjen rahoituksen turvaamiseksi ja mikä vaikutus Kepan edunvalvontatyöllä on ollut.

Huomionarvoista on kuitenkin, että ne järjestöt, joilla toimiala muu kuin kehitysyhteistyö, globaalikasvatus tai vaikuttamis/kampanjatyö osasivat kaikkein vähiten ottaa kantaa (50 %) ja heistä 23 % ei ollut tyytyväisiä. Näiden jäsenten rahoituksen edunvalvonta ei olekaan heille itselleen tai Kepan kannalta samalla tavalla relevanttia, mikä on hyvä huomioida kokonaistuloksia arvioitaessa. Osa myös Kepan kannalta keskeisillä aloilla toimivista järjestöistä kertoi hoitavansa rahoituksensa itsenäisesti.

Kysymys ei meidän kannaltamme relevantti, kun meillä on niin omanlaisemme rahoituspohja.

Avoimissa kommentteissa Kepan edunvalvontaa kommentoitiin niin positiivisesti kuin kriittisesti.

En tiedä mitä Kepa on tehnyt meidän rahoituksen turvaamiseksi. Kepa on kyllä vaikuttanut järjestörahoitukseen ja se on kasvanutkin, joten siinä mielessä meillekin on rahoitusta enemmän, tosin omarahoituksen vaatimus rajoittaa toiminnan kasvua.

En osaa sanoa tähän mitään konkreettista. Mediassa läpipääsy näillä aiheilla ei aina ole niin helppoa. Jos pystyisi keksimään hopealuodin, jolla median lasikatonsaisi rikottua useammin, se auttaisi meitäkin pääsemään esiin. Maailmanparannusliikkeen

medianäkyvyyden lisääminen, siinä Kepalle tehtävä. Helppo vaatia Kepaa tekemään, koska itsellä ei ole tähän resursseja.

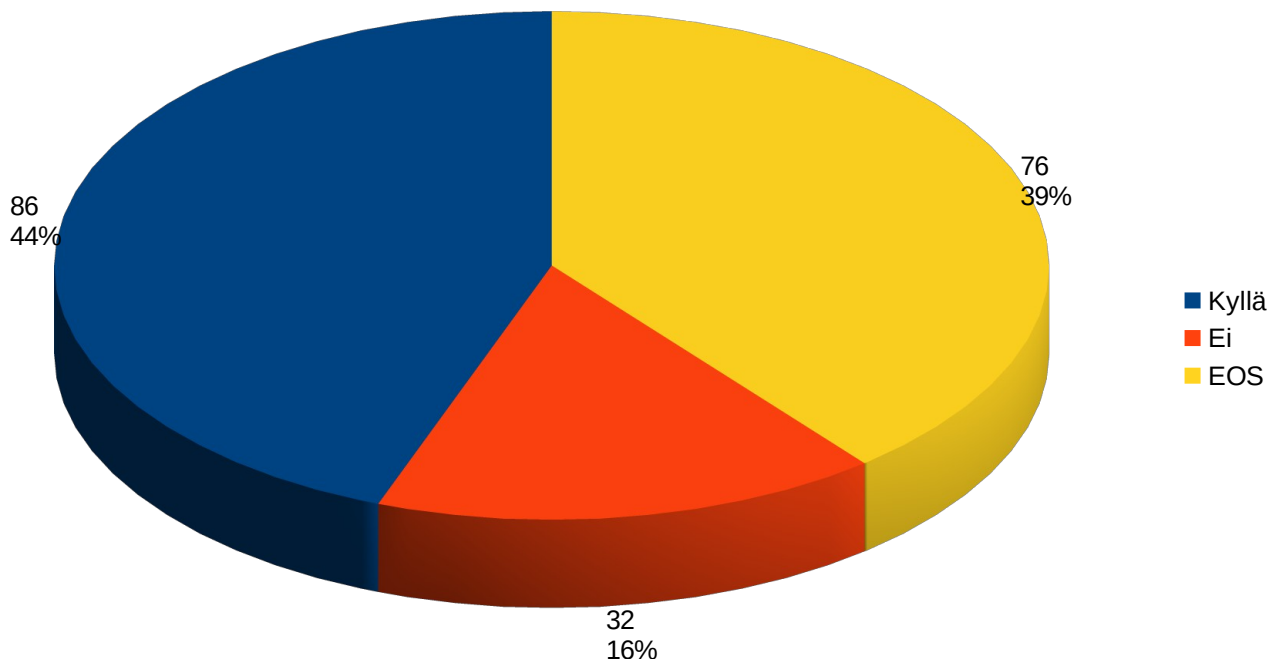
VGK-tuen [viestintä- ja globaalikasvatustuen] suhteen pahoja mokia: pienet rahat, jotka hallinnollisesti työläitä. Kepan pitäisi ajaa, että hallinto kevenisi. UM:illä ei ole uskottavaa tietotusta, vaan sen hoitavat järjestöt VGK-tuella. Tietysti, jos joka tapauksessa ulkoistetaan ministeriöstä, on Kepa varmaan hyvä koti sille.

Kepa piti puolta, että globaalikasvatus tukimuotona säilyy, vaikka olisi itse toivonut tukimuodon pysyvän UM:ssä, mutta Kepa toisiksi paras vaihtoehto.

Jäseniltä kysyttiin myös, onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa. Lähes puolet jäsenistä (44%, 86) kokee, että Kepa on toiminut hyvin järjestönkaltaisen jäsenen äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa. Kuitenkin on kiinnostavaa, että 40 % vastanneista (76) ei osannut ottaa kantaa. 16 prosenttia (32) ei ollut tyytyväinen tämän kysymyksen osalta. Katso taulukko 17 ja kuvio 24.

Taulukko 17 Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa? (N=194)

	Yht. (N= 194)	2013 (N= 87)	2014 (N= 107)
Kyllä	86 (44%)	39 (45%)	47 (44%)
Ei	32 (16%)	12 (14)	20 (19%)
EOS	76 (39%)	36 (41%)	40 (37%)

Kuvio 24 Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa? (N= 194)

Vastauksia tarkasteltiin myös jäsenten toimialan mukaan. Kaikkien tyytyväisimpiä olivat vaikuttamistyötä ja kampanjoita tekevät jäsenet. Katso taulukko 18.

Taulukko 18 Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa järjestön toimialan perusteella (N= 194)?

	Kehitysyhteistyötä tekevät (N = 126) % (n)	Globaali-kasvatusta tekevät (N = 98) % (n)	Vaikuttamistyötä ja kampanjoita tekevät (N = 50) % (n)	Pääasiallinen toimiala muu kuin jokin edellisistä (N=76) % (n)	Kaikki vastanneet (N=194) % (n)
Kyllä	46% (57)	47% (46)	58% (29)	38% (29)	44 % (86)
Ei	17 % (22)	16% (16)	8% (4)	13% (10)	16 % (32)
EOS	37% (47)	37% (36)	34% (17)	49% (37)	39 % (76)
Yhteensä (n)	100 % (126)	100 % (98)	100 % (50)	100 % (76)	100% (184)

Yht. 189 vastaajaa

Tähän kysymykseen tuli aika samanlaisia kommentteja kuin edelliseen. Kommenteissa todettiin, että Kepan osuudesta ei ole näyttöä, kysymys ei ole relevantti, ei ole osallistuttu tai vaikuttaminen hoidetaan itse.

Tämä ei ole oikein meidän alaa, ei tarvetta tällaiseen.

Tämäkään kysymys ei kannaltamme relevantti, sillä meillä on omat vaikuttamiskanavamme.

Esimerkkejä kiittävistä arvioista:

Pidetään esillä myös pienten järjestöjen ääntä. Lähetystötkin arvostavat meitä.

Kepan vaikuttamisviestintä on ammattimaista ja järjestöjen toimintaedellytyksiä parantava yleisvaikutelma.

Kepan ääni kuuluu linjauksissa, silloin myös järjestöjen ääni kuuluu.

Kepan rooli on tärkeä vaikuttamisessa, [järjestöjen] äänen kokoamisessa. Kuka [päättäjät] jaksaa tavata 300 [järjestöä]? [järjestökenttä on] eriaänistä ja pieniä juttuja. Siinä mielessä [Kepan vaikuttamistyö on] tärkeää, että viestit menee kootusti.

On tehnyt enemmän kuin mitä osattu itse ajatella.

Esimerkkejä kriittisistä arvioista:

Se on Kepan ääni mikä kuuluu, ei järjestöjen ääni. Jos on järjestö, joka sattuu olemaan samaa mieltä kuin Kepa, voi tuntua että järjestöjen ääni kuuluu, mutta tuntuu että se on enemmän Kepan ääni. Kepan pitää oikeasti kuunnella jäsenjärjestöjä, kvasiosallistaminen on huonoa.

Pienten järjestöjen osalta eivät ole kokeneet näin Järjestöllä on ollut hyvää osaamista eivätkä ole tarvinneet Kepaa. Tiedottamisessa ja yhteistyökuvioissa on parantamisen varaa.

Esimerkkejä pohdinnasta ja ideoista toiminnan kehittämiseksi:

Uskon, että Kepa on juuri se toimija, joka voi tuoda niitä asioita esiin. Mutta Kepalla kaksi hattua siinä mielessä: tuodaan esiin kansalaisjärjestöjen huolia ja toimintaa vai onko se

sitä, että Kepa toteuttaa UM:n kautta sitä, mihin suuntaan toimintaa viedään. Pystyykö olemaan molempia?

Kepan johto pitäisi saada näkyviin. Aiemmin, muutama vuosi sitten Kepa näkyi enemmän mediassa, nyt ei näy. Media yhä enemmän pyytää muita kumppanuusjärjestöjä kommentoimaan, ehkei aina pitäisi ollakaan Kepa. Kepa on nyt liian näkymätön. Jäseniä yli 300, se on mandaatti ja jopa velvoittaisi olemaan enemmän julkisuudessa.

Suomessa on viimeaikoina lisääntynyt ulkomaalais- ja kehitysyhteistyövastainen keskustelu ja asenteet. Kepa voisi pohtia enemmän, miten puuttua tällaiseen jopa rumaan toimintaan.

Monikulttuurisuus, rasminvastainen työ ja erilaisten ihmisten yhteistyö on instituutille tärkeää. Tässä suhteessa Kepan roolia voisi kirkastaa ja vahvistaa tulevaisuudessa. Ainakin käydä keskustelua, että miten esimerkiksi viiden vuoden päästä. Maahanmuutto ja siirtolaisuuskysymykset ja niihin vahvemmin kannanottaminen myös voisivat olla tarpeen yhteiskunnassamme.

Koska edunvalvontatyö ei näyttäydy kovinkaan selkeänä jäsenille, järjestöjen edunvalvonta sekoittuu helposti Kepan kehityspoliittiseen vaikuttamistyöhön (Kepan vaikuttamisteemat) sekä rahoituksen osalta myös hankeneuvontaan.

6 JÄSENVIENTINTÄ²⁰

Kepan viestintään oltiin pääasiassa tyytyväisiä, mutta viestintäkanavien määrä koettiin välillä jopa liian suureksi ja viestintää kuvattiin yksisuuntaiseksi. Viestinnän sisältöihin oltiin tyytyväisiä: Kepa tarjoaa jäsenille ajankohtaista ja asiantuntevaa tietoa sekä syventäviä analyysejä. Maatoimistojen viestintä nousi vastauksista erityiseksi kehittämiskohteeksi: tietoa kaivataan maatoimistojen tarjoamista palveluista, etelän toimintaympäristöstä ja maassa toimivista järjestöistä.

Jäsenviestintään liittyen haastatteluissa kysyttiin jäseniltä, mitä Kepan viestintäkanavia he seuraavat, mitä tietoa eri kanavilta haetaan ja onko jotain sellaista tietoa, mitä järjestö tarvitsisi, mutta ei tällä hetkellä saa Kepasta. Lisäksi kuultiin jäsenten näkemyksiä siitä, miten Kepan ja jäsenjärjestöjen vuorovaikutussuhdetta voisi parantaa, ja mitä tietoa jäsenet haluaisivat Kepan maa- ja aluetoimistojen tuottavan jäsenten käyttöön²¹. Koska eri kysymysten vastauksissa toistuivat samat teemat, on vastauksia tässä raportissa käsitelty esille nousseiden asiakokonaisuuksien kautta kysymyskohtaisen erittelyn sijaan.

6.1 Viestinnän suunta

Hyvä vuorovaikutussuhde Kepan ja jäsenjärjestöjen välillä perustuu jäsenten mielestä kohtaamiseen, yhteydenpitoon, saavutettavuuteen ja vastavuoroisuuteen. Kepan toimisto sai myönteistä palautetta siitä, että työntekijät ovat saavutettavissa, he vastaavat puheluihin ja ovat helposti lähestyttäviä.

Jos olen jotain kysynyt Kepasta, olen aina saanut vastauksen. Jos ei suoraan henkilöltä, jolle soitin, niin hän on selvittänyt asian.

²⁰ Jäsenviestinnän osalta vastaukset ovat analysoineet järjestösihteeri Paula Lounasheimo ja tiedottaja Outi Puukko.

²¹ Millainen on mielestänne hyvä vuorovaikutussuhde Kepan ja jäsenjärjestöjen välillä? Miten sitä voisi parantaa?; Mitä Kepan viestintäkanavia järjestönne seuraa ja käyttää? Mitä tietoa haette Kepan viestintäkanavilta? Onko jotain tietoa, mitä tarvitsisitte mutta ette tällä hetkellä saa Kepasta? Mitä tietoa haluaisitte Kepan maa ja aluetoimistojen tuottavan jäsenjärjestöjen käyttöön?

Meidän ehdotukset on menneet hyvin läpi. Henkilökunta on hyvä. Arvopohja, mutta silti salliva ja innostunut. Toiminta on läpinäkyvää, kaikki kutsutaan ja mukaan saa tulla, mikä on hyvä. Hyvä, että aina kun kysyy niin aina on tullut vastaus.

Saavutettavuus nousi esille myös Kepaa koskevissa väittämässä: 90 prosenttia vastaajista oli täysin tai samaa mieltä siitä, että jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa. Muutamat vastaajat toivoivat, että henkilökunnan yhteyshenkilöt olisivat paremmin esillä verkkosivuilla.

Kepan työntekijöiltä toivotaan aktiivista yhteydenpitoa jäseniin. Kasvokkain kohtaaminen ja tapaaminen epävirallisissakin yhteyksissä koettiin tärkeäksi. Esimerkiksi hankeneuvonta nähdään tärkeänä keskusteluyhteytenä ja vuorovaikutuskanavana. Jonkin verran nousi esiin toive siitä, että Kepa vierailisi jäsenten luona. Jäsenkyselyhaastattelut mainittiin tässä yhteydessä monta kertaa hyvänä esimerkkinä jäsenten kohtaamisesta ja kuulemisesta. Jotkut ehdottivat sitä, että jäsenillä olisi Kepassa oma nimetty työntekijänsä.

Jäsenhaastattelu on hyvä tapa, kuulette, mitkä on meidän toiveet. Toki ymmärretään, että kun jäseniä on niin paljon, niin ei ehkä voi vuosittain käydä. Oli hyvä, kun oli TAPit Tansaniassa niin silloin kävitte vuosittain täällä puhumassa yhteistyöstä. Kun käydään Tansaniassa, käydään aina Kepan toimistolla. Järjestöt ovat kiireisiä ja yhteistyö on kiinni myös meistä itsestä. Tietoa tarvitaan aina, helposti saavutettavissa muodossa. Koetaan, että kepa on hoitanut jäsensuhteita ihan hyvin, kiinni myös meidän omasta aktiivisuudesta. Maatapaamiset on hyviä.

Kysyttäessä hyvästä vuorovaikutussuhteesta moni vastaaja korosti vastavuoroisuutta. Siksi on mielenkiintoista, että suurin osa vastaajista kuvaili **muuta kuin henkilökohtaisen yhteydenpidon kautta tapahtuvaa Kepan viestintää yksisuuntaiseksi** - Kepa nähtiin tiedon lähettäjänä ja jäsenistö vastaanottajana.

Moni toivoikin Kepalta enemmän vuorovaikutteista viestintää, jossa myös jäsenten osaamista hyödynnetään. Samoin koettiin, että viestinnällä voisi olla aktiivisempi rooli jäsenten välisen yhteistyön edistämässä. Jäsenaloitemahdollisuutta kiiteltiin.

Aika vähän tulee tietoa toisista järjestöistä, paremmin voisi ehdottaa yhteistyökuvioita, voisi tuoda pieniä järjestöjä yhteen ja voisi linkittää samalla alueella toimivia tai samantyyppisiä järjestöjä toisiinsa.

Yksisuuntaista tällä hetkellä, Kepa lähettää, jäsenistö vastaanottaa. Tietoa tulee hyvin. Jäsenaloitteet erinomainen työkalu. Koulutukset yms. ovat tilaisuus myös jäsenistölle antaa palautetta, ollaan kasvokkain.

Älyttömän hyvä alku tämä kysely, halutaan kuulla, mitä jäsenet tekee ja saada sieltä pohjaa, miten kehittää viestintää. Hyvä olla kiinnostunut siitä, mitä järjestökentässä menee. Jäsenethän on se potentiaalisin kenttä, joka voi työskennellä myös Kepan tavoitteiden eteen. Kuullaan, miten muilla menee ja mitä tehdään ja reagoidaan niihin viesteihin, mitä sieltä tulee.

Osa vastaajista oli tyytyväisiä pääosin yksisuuntaiseen viestintään, jossa Kepa jakaa tietoa ja järjestö vastaanottaa. Silti hekin haluavat henkilökohtaiselta yhteydenpidolta vastavuoroisuutta eli sitä, että Kepa palvelee, kuuntelee ja järjestää tapaamisia tai vierailee jäsenten luona. Moni totesi myös ääneen sen, että aktiivisuus on itsestä kiinni. Jos vuorovaikutusta haluttaisiin tiivistää tai parantaa, siihen olisi mahdollisuus.

6.2 Viestinnän kanavat

Kepan viestintäkanavien määrää pidettiin jopa liian suurena. Vastauksissa nousi esiin, että kanavilta ei löydetä sitä, mikä on yksittäiselle järjestölle oleellista. Tämä korostui etenkin sähköpostilistojen kohdalla.

Sitä ei ehkä aina oikein ymmärrä mitä kaikkea on tarjolla, ei ehkä osaa käyttää kaikkia informaatiokanavia.

Ei välttämättä kovin paljon parannettavaa. Sähköpostilistoja on monta, ehkä joku yksi selkeys siihen, mitä mistäkin tulee. Tulee edelleen kehitysmaaliike-lista sekä jäsenet-lista. Vuosikokousmateriaalit tulee aina nettisivuille, tämä hyvä käytäntö.

Listoilta tulee paljon tavaraa, lukemalla selviää kaikki. Harva kuitenkaan jaksaa/ ehtii lukea kaikkea. Haastatteluissa hyvää on henk.koht kontakti. Teidän (Kepa) kautta tulleet verkostot hyviä. Kehitysmaaliike-l on aivan loistava kommunikointikanavia.

Vastaajista huomattavan moni toivoikin jäsenistön tarpeiden mukaan kohdennettua viestintää. Monet haluavat omiin tarpeisiinsa vastaavaa tietoa ilman, että se täytyy itse suodattaa koko jäsenistölle suunnatusta informaatiosta. Johtopäätöksenä voisi sanoa, että jäsenet itse, ainakin tämä otos, toivovat viestinnän kohderyhmittelyä. Ryhmittelyä ehdotettiin tehtäväksi joko temaattisesti tai järjestöjen toiminnan mukaisesti.

Meidän kannalta koko Kepan tarjonta on laajaa, kohdistettua viestintää tarvitaan lisää. Meille olennaista globaalikasvatustieto. Tiiviit, lyhyet & ytimekkäät tiedonannot siitä mitä tapahtuu.

Voisiko olla kohdennettuja temaattisia viestejä, mutta ei nykyinenkään huono että kaikki menee kaikille. Ehkä niitä kohdennettuja onkin jo?

Ehkä, just jotenkin saisi pienelle yhdistykselle selkeämmin tiedot, olennaiset tiedot. Meidän tilanne on erilainen kuin isojen järjestöjen tilanne.

Pitää lähteä jäsenjärjestöistä itsestään. Viestejä tulee paljon. Viestinnän lisääminen ei välttämättä ole ratkaisu. Viestien kohdentaminen tärkeää. Selkeät nostot kun niitä uutiskirjeitä tulee. Kahdenkeskiset kohtaamiset on tosi hyviä.

Kyselyssä järjestöjä pyydettiin luettelemaan, mitä Kepan viestintäkanavia ne käyttävät. Verkkosivut eli Kepa.fi sai ylivoimaisesti eniten mainintoja. Toiseksi sijoittui Maailman Kuvalehti ja kolmanneksi sähköpostilistat. Huomattavaa on, että sekä verkkosivustot että sosiaalisen median kanavat (Facebook-ryhmät ja Twitter) ovat yhä seurattavimpia viestintäkanavia eli viestinnän trendit pätevät myös järjestömaailmassa.

Vastaajat painottivat vahvasti verkon merkitystä viestintäkanavana henkilökohtaisen yhteydenpidon lisäksi myös avoimissa vastauksissa. Myös sosiaalisen median, erityisesti Facebookin, rooli Kepan viestinnässä nousi esiin. Sosiaalinen media mainittiin usein yhteydessä vuorovaikutteisuuteen – se on keino lisätä viestinnän kaksisuuntaisuutta Kepan ja jäsenistön välillä.

On nytkin helposti lähestyttävä, Kepa tehnyt parannuksia esim. Facebook-sivut sekä se, että otetaan itse yhteyttä jäsenjärjestöihin.

Oman työn kanalta hyötyä on julkaisuista ja raporteista. Jotta varmasti saisi tietoa, niistä olisi hyvä lähteä tietoa esim. sähköpostitse, kun ilmestyvät. Nettisivut ja Maailman Kuvalehti hyviä.

Sähköinen tiedonvälitys toimii, some-näkyvyyttä voisi vielä lisätä. Sähköpostia tosin tulee aika paljon, kanavia voisi täsmentää ja selkeyttää. Sitä voisi pohtia, miten järjestöt voisivat tiedottaa Kepaan päin toiminnastaan.

Matalan kynnyksen vuorovaikutussuhde olisi hyvä - ja pitäisi itsekkin ottaa yhteyttä. Facebook on hyvä.

6.3 Viestinnän sisällöt

Vaikka monessa vastauksessa Kepan viestintäkanavien määrää kuvattiin liian suureksi, viestinnän sisältöihin oltiin tyytyväisiä. Vastauksissa nousi esiin selkeitä teemoja, joiden jäsenistö toivoo näkyvän Kepan viestinnässä. Neljäsosa vastaajista koki jäävänsä paitsi jostain oleellisesta tiedosta tällä hetkellä. Katso taulukko 19.

Taulukko 19 Onko jotain tietoa, mitä tarvitsisitte, mutta ette tällä hetkellä saa Kepasta?

	Yht (N= 200)	2013 (N= 91)	2014 (N= 109)
Kyllä	55 (28%)	28 (31%)	27 (25%)
Ei	104 (52%)	45 (49%)	59 (54%)
EOS	41 (21%)	18 (20%)	23 (21%)

Vastaajat arvostivat Kepan viestinnän sisällöissä etenkin asiantuntijuutta. Kepan koettiin tarjoavan **asiantuntevaa ajankohtaistietoa** kuten uutisia sekä **syventäviä analyyseja** alaa koskevista kehityksistä.

Tarvitsemme yksinkertaisia ja selkeitä perusviestejä, tässä informaation tulvassa on tärkeää että asiat esitetään lyhyesti ja helposti lähestyttävästi niin ettei käytetä kapulakieltä. On tärkeää saada jatkuvasti tuotettua tietoa, joka on ytimekästä ja ymmärrettävää.

*Eihän Kepa voi olla ODI:n kanltainen organisaatio, mutta **selvitykset, kehityspoliittinen problematisointi, mihin maailma on menossa, olisi tärkeää.** tykkään Kepan julkaisuista. Niitä voisi olla enemmänkin. Niistä, mitkä on kuumimpia keskustelunaiheita. Mihin esim. ihmisoikeusperustaisuus on menossa. En tiedä onko Kepan rooli, mutta ei oikein ole muitakaan, kuka tekisi.*

Moni vastaajista kertoi kaipaavansa viestinnältä lisää sisältöä **muista Kepan jäsenistä ja näiden hankkeista**. Toivottiin esimerkkejä, joita voitaisiin hyödyntää omassa työssä sekä potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kartoituksessa.

Järjestöjen projekteista yhteenvetoja, onnistumisia ja epäonnistumisia. Samalla alueella toimivien järjestöjen tietoja. Hankkeiden suunnitteluvaiheessa tällaisesta tiedosta olisi paljon hyötyä.

Lisäksi avoimissa vastauksissa nousi vahvasti esiin **hankeneuvonta**: halutaan tietoja ja neuvoja etenkin rahoituksen hakuun oikea-aikaisesti.

Ajoissa tietoa rahoituksen hakumahdollisuuksista ja mahdollisista muutoksista. Mun näkökulmasta Kepa on kanava sen tiedon saamiseksi. Tarvittaessa voi sitten mennä alkuperäislähteelle.

Lisäksi vastaajista moni toi esiin etenkin tarpeen tietää järjestöille tarjottavista **koulutuksista sekä muiden järjestöjen tapahtumista**. Kaksi nosti myös esille Kepan hallituksen ja edunvalvonnan.

Jos Kepan hallitus tekee isoja linjauksellisia asioita tai kysymyksiä, niin siitä voisi olla hyvä olla tietoinen. Koskien esim. hankehallinnon/ VGK ulkoistamisprosessia, tosin Kepa ollut kyllä näistä avoin. Kepan hallituksen päätöksistä ei ole tullut niin paljon tietoa, ei ole itse hirveästi nähnyt itsekään vaivaa tiedon etsimiseksi.

Maa- ja aluetoimistot

Kepan maa- ja aluetoimistot nousivat erityisesti esiin useissa viestintää koskevissa kysymyksissä. Kysyttäessä, mitä tietoa Kepan maa- ja aluetoimistojen toivotaan tuottavan jäsenjärjestöjen käyttöön, saatiin hyvin monenlaisia tarpeita ja toiveita. Maatoimistojen toivotaan tuottavan tietoa niiden tarjoamista **palveluista**.

Mitä palveluita maatoimisto tarjoaa. Tästä oli puhetta maatapaamisessa mutta jäi hyvin epäselväksi.

Eniten tarvetta oli yleiselle tiedolle maan tai alueen **toimintaympäristöstä**: viidennes vastaajista nimesi tarpeekseen erilaiset yleiset maata tai aluetta koskevat tiedot, kuten tietoa lainsäädännöstä, talousasioista, kulttuuriperinnöstä, toimintatavoista ja koulutusjärjestelmästä sekä temaattista tietoa (esim. gender-asiat). Myös analyysia maan kansalaisyhteiskunnan tilasta sekä yhteiskunnallisesta, poliittisesta ja taloudellisesta tilanteesta toivottiin lisää.

Poliittisten tilanteiden muutokset eri maissa, Kepan jäsenyys CIVICUSissa ja CIVICUSin kansalaisyhteiskunnan tilan muutoksista keräämään ja julkaisemaan tiedon välittämisestä jäsenille - tätä pidettiin hyvä ideana.

Järjestäytyneempää maa- ja aluetietoa. Tutkimuspuoli voisi olla vahvemmin esillä, tiedonvälittämistä trendeistä.

Tansanian maatoimistolta toivomme tietoa maan ruohonjuuritason tilanteista.

Kepalla on tietyt maat joihin panostetaan aika lailla, eikö se olisi hyvä tilaisuus tuoda paikan päältä kentältä tietoa ja tarinoita Suomeen?

Lisäksi mainittiin useasti tarve tietoon ja verkostoitumiseen muiden **maassa toimivien järjestöjen** kanssa sekä yhteys paikallisiin kumppaneihin.

Tarvitsemme tietoa Etelän järjestöistä yms. mahdollisista paikallisista yhteistyötahoista.

Huomionarvoista on, että lähes kolmannes vastaajista (31 %) ei kokenut tarvitsevansa tietoa maatoimistoista, ei osannut sanoa tai heillä ei ollut toimintaa Kepa-maissa.

6.4 Jäsenviestinnän kehittäminen

Jäsenkyselyn vastauksissa korostui Kepan viestinnän mieltäminen yhdeksi kokonaisuudeksi: jäsenet eivät hahmottaneet vain jäsenviestinnän kanavia (sähköpostilista, jäsensivut, jäsenblogi jne.) heille suunnatuiksi, vaan he ovat myös Kepa.fi:n uutisten “suurkuluttajia” sekä Maailman kuvalehden lukijoita. Suurin osa vastaajista korosti myös henkilökohtaista yhteydenpitoa ja tapaamisia Kepassa – jäsenviestintä on siis tavalla tai toisella osa jokaisen kepalaisen työnkuvaa.

Kepan viestinnän kokonaisuus monine kanavineen vaikutti vastaajien näkökulmasta vaikeasti hahmotettavalta. Tämä korostaisi nykyisten viestintäkanavien arviointia: teemmekö oikeita asioita, ovatko viestinnän käytännöt kunnossa? Erilaisia sisältöjä voitaisiin esimerkiksi hyödyntää nykyistä kattavammin eri kanavilla: raporttien julkaisun yhteydessä niistä blogin kirjoittaminen, sen jakaminen Facebookissa jne. On kiinnostavaa, että verkkoa korostettiin niin paljon – digitaaliseen osaamiseen kannattaa siis panostaa jatkossakin Kepan viestinnässä.

Viestinnältä toivottiin jäsenkyselyssä myös “paketointia” ja kohdennusta jäsenten tarpeiden mukaan. Jäsenviestinnän kehittämistä tältä pohjalta mahdollistaa esimerkiksi Kepa.fi-uudistus, jonka yhteydessä on suunnitteilla ominaisuus, jossa sisältöjä voi suodattaa erilaisten tagien avulla. Mikäli käyttäjä on kiinnostunut esimerkiksi kehitysyhteistyötä käsittelevästä sisällöstä tietyssä maassa, voi hän suodattaa kaikki uutiset, blogit ja muut sisällöt näiden kriteerien lävitse.

Toinen keskeinen kehityskohde on viestinnän kaksisuuntaisuus sekä tähän liittyvä jäsenistön työn ja moninaisuuden esiintuominen. Sisältöjen osalta jäsenkyselystä nousee konkreettisia ideoita esimerkiksi juttusarjoista, joita jäsenblogissa voisi olla nykyistä enemmän liittyen jäsenistön esilletuomiseen (tämä sopisi hyvin Kepan 30 vuotisjuhlavuoteen, ja liittyisi Kepan tarina -projektiin). Toinen potentiaalinen blogitekstien “sarja” voisi koskea hankeneuvontaa: “brändätään” Kepan hankeneuvoja ja edunvalvoja.

Kolmas sisällöllinen erityiskehittämiskohde ovat maatoimistojen tuottamat sisällöt, joista halutaan tietoa maatoimistojen palveluista, etelän toimintaympäristöstä sekä paikalla toimivista järjestöistä. Maatoimistojen tuottamaa tietoa etelän toimintaympäristöstä tarvitaan lisää. Kun blogitekstejä saadaan, niitä ei ole syytä jättää tätä vain jäsenblogiin vaan niitä levitetään myös jäsenkirjeessä ja Facebookissa.

Maatoimistojen henkilökuntaa, myös maajohtajia, olisi myös hyvä tehdä jäsenistölle entistä tutummaksi. Yksi idea tähän on, että maajohtajien kuukausittain Kepan sisäiselle sähköpostilistalle lähettämien toimintaympäristökatsausten pohjalta voitaisiin kirjoittaa lyhyempi versio jäsenblogiksi. Myös kansalaisyhteiskunnan asiantuntijat voisivat liittyä Kepan jäsenten Facebook-ryhmään käymään aktiivisemmin keskustelua. Tärkeitä voivat olla myös tapaamiset esimerkiksi Maailma kylässä -festivaalin Kepa- ja VINGO -teltoissa. Maatoimistojen tarjoamista palveluista voidaan toteuttaa seuraavan Kepan sisäisen globaalien suunnittelukokouksen yhteydessä videot, jotka lisätään maatoimistojen sivuille Kepa.fi:hin.

7 JOHDON JÄLKISANAT

Kepan nykyisen strategian ydintavoite on vahvistaa Kepan ja sen jäsenistön siteitä niin, että jäsenistön voimavarat ja asiantuntemus saadaan entistä tehokkaammin koko jäsenkentän käyttöön. Uskomme, että jäsenkyselyn toteuttaminen haastatteluina, usein myös jalkautuen jäsenjärjestöjen luo, tukee tätä tavoitetta ja antaa laadullisesti täsmällisempää tietoa jäsenjärjestöjen näkemyksistä ja odotuksista.

Syksyllä 2014 toteutetun jäsenkyselykierroksen tulokset kulkevat hyvin samoilla linjoilla kuin edellisvuonna. Kepasta piirtyy varsin selkeä kuva asiantuntevana, isona mutta helposti lähestyttävänä kattojärjestönä. Yleisarvosana nousi hieman (8,27), ja sen tasoa voidaan pitää riittävän hyvänä näinkin laajan ja moninaisen jäsenjärjestökentän kattojärjestölle.

Haastattelun perusteella vaikuttaa siltä, että Kepan jäsenistö on vahvasti kiinni vapaaehtoistyössä. On ollut ilo huomata, miten jäsenjärjestöt ovat onnistuneesti ponnistelleet vapaaehtoisten rekrytoinnissa tilanteessa, jossa kilpailu muun muassa kasvavan viihdetarjonnan, sosiaalisen median ja muiden harrastusten kanssa kovenee. Järjestöt ovat elinvoimaisia, mikä näkyy myös muun muassa voimakkaana verkostoitumisena.

Uutena elementtinä kyselyssä tarkasteltiin järjestöjen suhdetta globaaliin etelään. Tästä löytyikin lähes koko Kepan jäsenistöä yhdistävä elementti: 90 prosentilla jäsenistöstä on jonkinlainen yhteys etelään. Kehitysyhteistyöhankkeiden (65 prosenttia jäsenistä) lisäksi se pitää sisällään yhteydenpitoa ja tukea esimerkiksi yliopistoihin, kirkollisiin toimijoihin tai sisärjestöihin. Monipuoliset yhteydet tukevat globaalin kansalaisyhteiskunnan yhteenkuuluvuutta ja voimistavat sitä. Kepa voi jatkossa luoda entistä enemmän tilanteita, jossa järjestöt voisivat jakaa kokemuksiaan ja kehittää yhteyksiään myös tällä saralla.

Mielenkiintoinen tulos on myös yritysyritysten laajuus. Lähes puolet vastanneista kertoi tekevänsä jollakin tavoin yritysyritystä joko perinteisenä varainhankinnan muotona tai sisällöllisenä, yritysten liiketoimintaan liittyvänä yhteistyönä. Yritysyritysten eettiset kysymykset puhuttavat laajasti järjestökenttää. Kepa on parhaillaan kehittämässä omaa rooliaan järjestöjen yritysyritysten tukijana. Tavoitteena on selkiyttää ja vahvistaa Kepan toimintaa tällä sektorilla niin, että järjestöt saavat paremmat valmiudet toimia yritysten kanssa ja käyttää yritysyritystä hyödykseen.

Haastatelluista jäsenistä lähes kaikki olivat osallistuneet ainakin yhteen Kepan toimintoon viime aikoina. Vaikka mikään Kepan yksittäinen toiminto ei tavoita kaikkia tai edes suurta osaa jäsenistä, tuntuu jokaiselle löytyvän joku kosketuspiste Kepaan. Jäsenet ovat toimintoihin varsin tyytyväisiä, eikä ehdotuksia uusista toiminnoista juurikaan tehty. Toiminnot vaikuttavat tällä hetkellä vastaavan varsin hyvin jäsenistön tarpeisiin. Kepan toiminta-ajatus, jossa Kepa kokoaa ja innostaa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa toimimaan rohkeasti oikeudenmukaisen maailman puolesta, velvoittaa kuitenkin jatkuvasti uudistumaan ja havainnoimaan uusia tuulia jäsenistössä ja toimintaympäristössä.

Haastattelemalla tehty tutkimus sai positiivista palautetta jäsenistöltä. Jalkautuminen jäsenjärjestöjen arkeen opetti haastattelijoille paljon sellaista, mikä ei ehkä koskaan päädy jäsenkyselyraportin sivuille. Yksityiskohtaisia vastauksia kyselyn raakamateriaalista opiskellaan tiimeissä, ja osa järjestöjen ideoista kirjataan erikseen Kepan jäsenaloitteiksi jatkotyöstöä varten. Näin jäsenten ajatukset vaikuttavat Kepan toimintaan ja kasvattavat työntekijöiden ymmärrystä jäsenjärjestöjen toimintaympäristöstä ja tarpeista. Haastatteluissa luodut henkilökohtaiset kontaktit kantavat pitkälle jäsenkyselyhankkeen yli.

JÄSENKYSELYYN VUONNA 2014 HAASTATELLUT JÄSENET

Aarambh Association

ADRA Finland

Africans and African-Europeans' Association ry

Arabikansojen Ystävyyssseura ry – AKYS

Cameroon Cultural and Development Association in Finland

CRASH - Coalition for Research and Action for Social Justice and Human Dignity

Dalitien solidaarisuusverkosto

Danakosha Finland

Emmaus Helsinki / Emmaus Helsingfors

Filha ry

Finnwid - Naiset Kehitystyössä ry (Finnwid-Kvinnor i utveckling rf.)

Ghana Union Finland

Globaali sosiaalityö ry

Havulaakson Lapset ry

Helinä Rautavaaran Museo

Helsingin Diakonissalaitos

Interpedia ry

Invalidiliitto ry

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL

Kassandra ry

Kansainvälinen Solidaarisuustyö ry

Kehitysmaatutkimuksen laitos

Kehitysmaayhdistys Indigo ry

Kehitysmaayhdistys Pääskyt ry - U-landsföreningen Svalorna rf

Kehitysmaayhdistys Tasajako ry

Kenfin Bridge ry

Keski-Aasian kansojen yhdistys Julduz ry

Kestävä tulevaisuus ry

Kiljavan Opisto

Koti Katulapselle

Kulttuurivoimala ry

Kulttuuriyhdistys Agora ry

Kuurojen Liitto ry

Käymäläseura Huussi ry
Liikunnan kehitysyhteistyö LiiKe ry
Luonto-Liitto ry
Maailma, me kaikki ry
Maailmanvaihto ry – ICYE Finland
Maattomien Ystävät
Mannerheimin Lastensuojeluliitto – MLL
Marokon Ystävät Suomessa ry
Martyrkyrkans vänner rf.
Maya Nepal ry
Naisasialiitto Unioni
Ngoma Moto ry
Operaatio Mobilisaatio ry
Operaatio Ruut ry
Opettajien Lähetysliitto ry
Ortodoksisen kirkon kansainvälinen diakonia ja lähetystyö Filantropia ry
Oulu-Matagalpa-Ystävyyssseura ry
Palvelualojen Ammattiliitto PAM ry
PAND Taiteilijat rauhan puolesta ry
Peabud ry
Pehmeän Kehityksen Rahasto
Pirkanmaan Suora Apu ry
Plan Suomi Säätiö
Pohjois-Suomen Pääskyt ry
R3 Maahanmuuttajanuorten tuki ry
Raahen Kehitysmaayhdistys
Raudaskylän Kristillinen Opisto ry
Reilun Matkailun Yhdistys ry
Sama Aurinko ry
SAMOK ry
SEED ry
SHIFFA ry
SHALIN Suomi ry
SILTAKS ry
Somali Forum For Progress Finland ry
SOS-Lapsikylä

Suomen 4H-Liitto
Suomen Baptistikirkko
Suomen CISV -liitto - CISV förbundet i Finland ry
Suomen Inter Press Service ry
Suomen Keskustanuoret ry
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Suomen Latu
Suomen Lepralähetys ry
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ry
Suomen Lähetysseura ry
Suomen NMKY:n Liitto ry
Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry
Suomen Palestiinalaisten Siirtokuntayhdistys
Suomen Tinku ry
Suomen United World Colleges -yhdistys ry
Suomen YK-nuoret ry
Suomi-Benin-ystävyyssseura ry
Suomi-Etiopia Seura
Suomi-Gambia-yhdistys ry
Suomi-Ghana-Seura ry
Suomi-Intia-seura ry
Suomi-Mosambik-seura ry
Suomi-Sambia seura
Suomi-Syyria Ystävyyssseura ry
Suur-Helsingin seurakuntayhteisö ry
Taksvärkki ry
Tekniikka Elämää Palvelemaan - Tekniiken i livets tjänst ry
Terve Afrikka Kehitysyhteistyö ry
Thai-Kummit ry
The Finnish Thai Association ry
Työväen Akatemia
Tähdenkantajat ry
Ukumbi ry
Vammaisjärjestöjen kehitysyhteistyöyhdistys FIDIDA (nykyään Vammaiskumppanuus)
Vesaisten Keskusliitto ry

Vietnam-seura ry

Vienan Karjalan Ystävät ry

Vihreä sivistysliitto ry, Gröna Bildningsförbundet rf

WaterFinns ry

Wimma Liikuttaa ry

Wycliffe Raamatunkääntäjät ry

Yksityisen Sosiaali- ja Terveysalan Ammattilaiset ry

1. Järjestön toiminta

*1. Järjestön nimi virallisessa muodossa

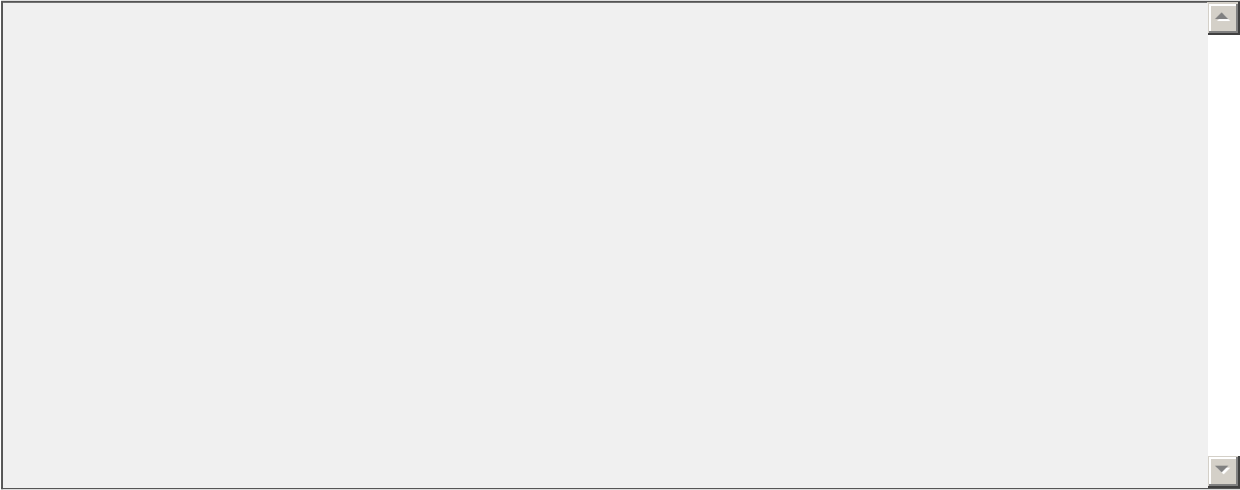
2. Kertokaa järjestönne tavoitteista ja työstä?

3. Haastattelija: Valitse edellisen kysymyksen perusteella järjestön työtä kuvaavat vaihtoehdot

- Järjestö toteuttaa tai tukee kehitysyhteistyöhankkeita etelässä
- Järjestö tekee globaalikasvatusta
- Järjestö tekee kehityskysymyksiin liittyvää poliittista vaikuttamistyötä
- Järjestö tekee kehityskysymyksiin liittyviä kampanjoita
- Järjestön toimiala on pääosin muu, kehityskysymykset vain osa toimintaa
- Järjestö ei tee mitään näistä vaihtoehdoista

4. Millaisia yhteyksiä teillä on globaaliin etelään (kehitysmaihin)?

5. Millaisia muutoksia ja haasteita olette viime vuosina havainneet kehitysjärjestöjen globaalissa toimintaympäristössä?

2. Järjestön taustatiedot

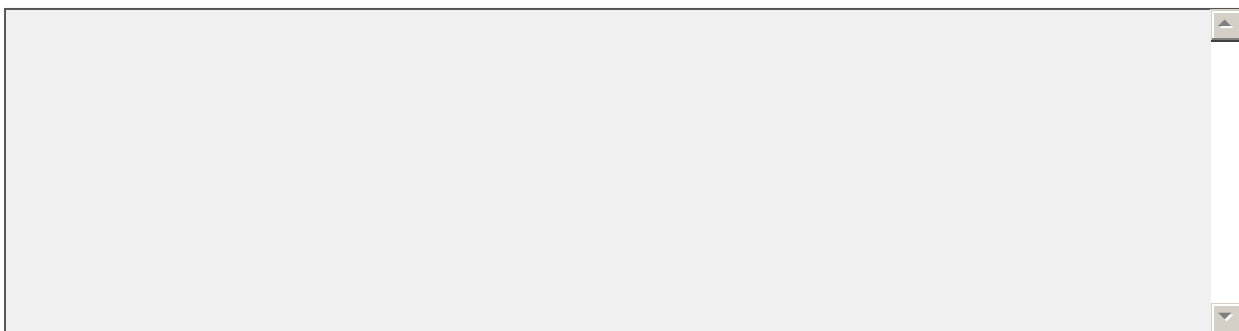
6. Järjestön jäsenmäärä (**henkilöjäsenet / kattojärjestön jäsenjärjestöjen yhteenlaskettu jäsenmäärä**)

- alle 100 jäsentä
- 100 – 499
- 500 – 4999
- 5000 – 25 000
- yli 25 000
- Muu, mikä? (Esimerkiksi säätiö)

7. Miten järjestönne jäsenmäärä on muuttunut viimeisen kahden vuoden aikana?

- Ei ole muuttunut
- Vähentynyt
- Kasvanut

Kommentit

8. Järjestön kotipaikka

- Pääkaupunkiseutu
- Uusimaa
- Muu Suomi

9. Kuinka paljon järjestössänne on palkattuja työntekijöitä?

- Ei yhtään
- 1 (osa- tai kokopäiväinen)
- 2-5 henkilöä
- 6-20 henkilöä
- 21-100 henkilöä
- yli 100 henkilöä

10. Miten työntekijämäärä on muuttunut viimeisen kahden vuoden aikana?

- Ei ole muuttunut
- Vähentynyt
- Kasvanut

Kommentit

11. Kuinka paljon järjestössänne on mukana aktiivisia vapaaehtoistyöntekijöitä (arvio)?

- Ei yhtään
- 1 – 5
- 6 – 20
- 21 – 100
- yli 100

12. Miten vapaaehtoisten määrä on muuttunut viimeisen kahden vuoden aikana?

- Ei ole muuttunut
- Vähentynyt
- Kasvanut

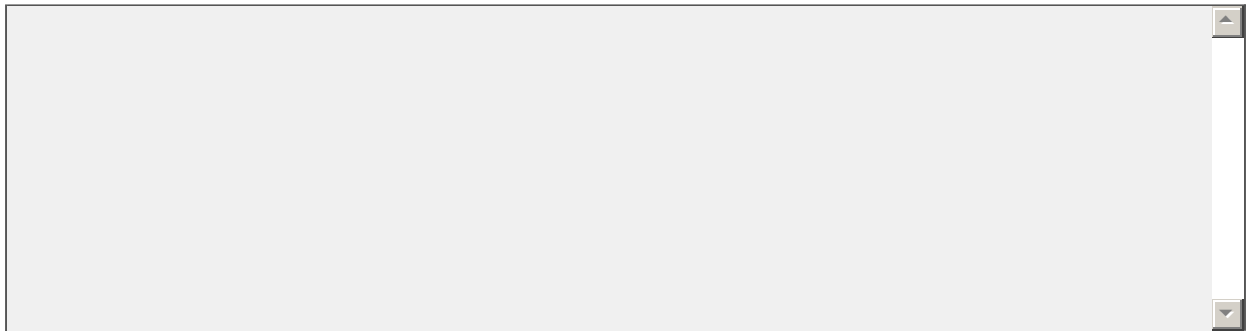
13. Jos vapaaehtoisten määrä on muuttunut, mistä arvioitte sen johtuvan?

14. Saako järjestönne julkista rahoitusta toimintaansa? Jos saa, niin mistä lähteistä?

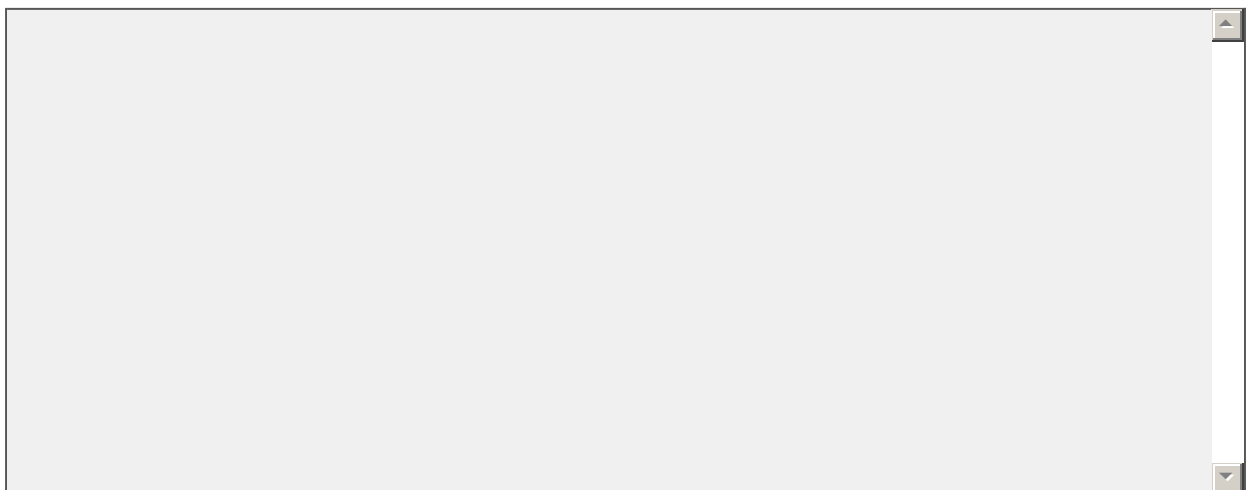
[Haastattelija: merkitse järjestön mainitsevat rahoituslähteet]

☐ Ulkoministeriön hanketuki	☐ Opetus- ja Kulttuuriministeriö (OKM)
☐ Ulkoministeriön ohjelmatuki kumppanuusjärjestöille	☐ Euroopan unioni
☐ Ulkoministeriön viestintä- ja globaalikasvatustuki	☐ Kaupunki
☐ Raha-automaattiyhdistys (RAY)	
☐ Muu, mikä?	

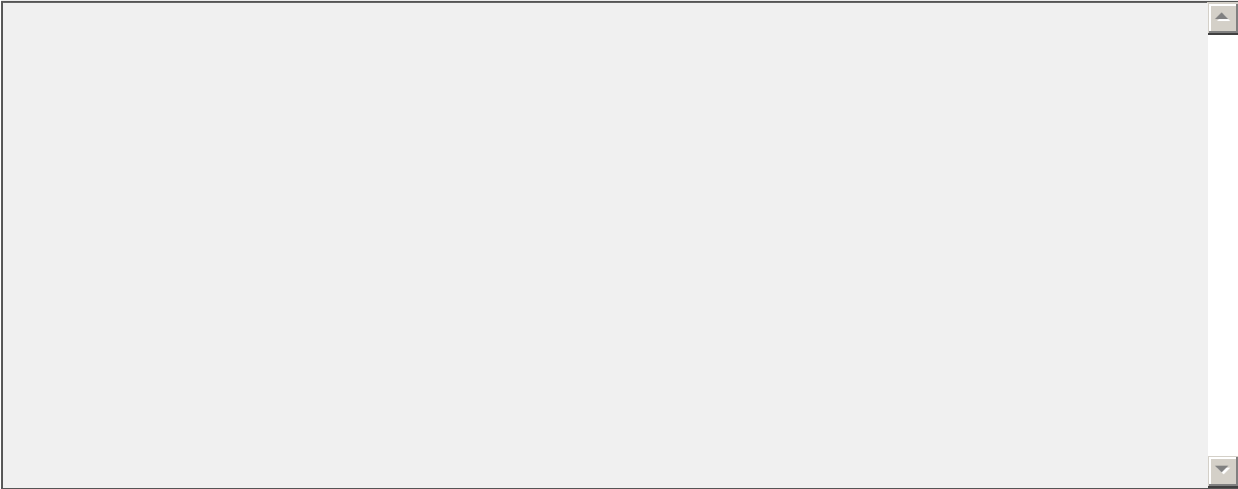
15. Teettekö yritys yhteistyötä?

- Kyllä
- Ei
- Kommentit

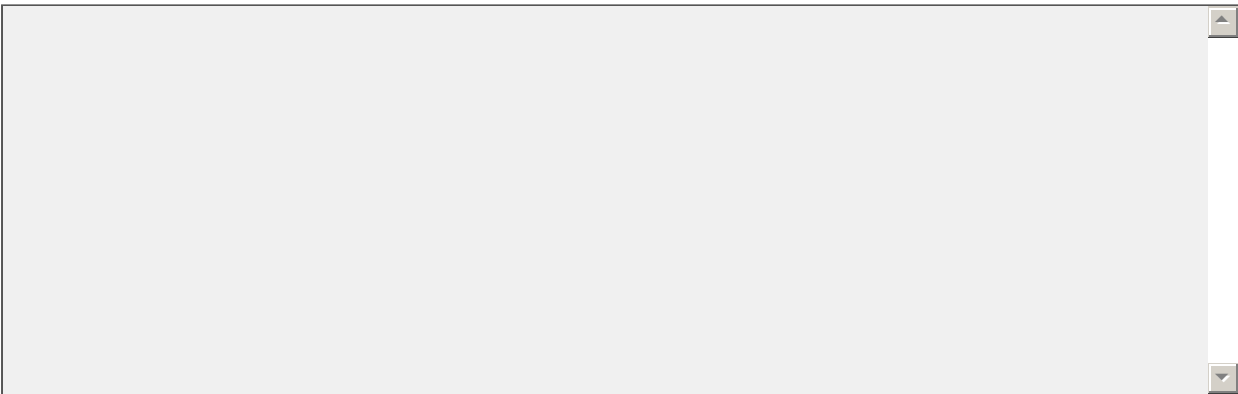

3. Järjestön suhde Kepaan

16. Miksi järjestönne haluaa kuulua Kepaan?

17. Miten osallistutte ja vaikutatte Kepan toimintaan ja seuraatte mitä Kepassa tapahtuu?

18. [Haastattelija: Valitse edellisen kysymyksen perusteella järjestön osallistumista kuvaavat vaihtoehdot]

- Järjestö osallistuu Kepan vuosikokouksiin
- Järjestöllä on edustaja Kepan hallituksessa
- Järjestö tekee aloitteita Kepan suuntaan
- Järjestö on ollut yhteydessä Kepan työntekijään viimeisen puolen vuoden aikana
- Järjestö on osallistunut Kepan järjestämään toimintaan
- Järjestö seuraa Kepan viestintää (esim. verkkosivut, jäsenkirje, facebook, Maailman kuvalehti)
- Järjestö ei tunne Kepan toimintaa

19. Herättääkö Kepan toiminta järjestössänne keskustelua?

- Kyllä, joskus
- Kyllä, usein
- Ei

Kommentit

20. Oletteko joskus harkinneet eroamista Kepasta?

- Ei
- Kyllä
- Ei osaa sanoa

Kommentit

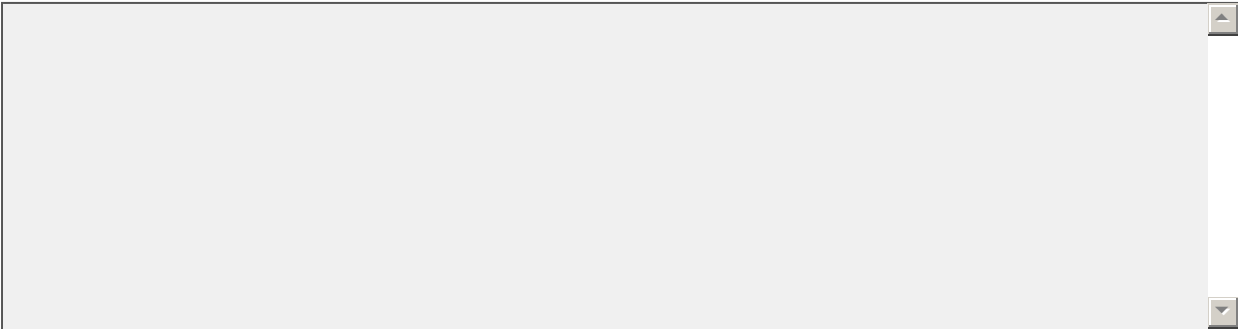
21. Tunnetteko voivanne osallistua päätöksentekoon Kepassa?

- Kyllä, vahvasti
- Kyllä, jonkin verran
- Ei
- Ei osaa sanoa

Miten vaikuttamismahdollisuuksianne Kepassa voisi parantaa?

22. Osallistujamäärät Kepan vuosikokouksiin ovat jääneet viime vuosina aika alhaisiksi. Mitkä tekijät vaikuttavat oman järjestönne osallistumiseen?

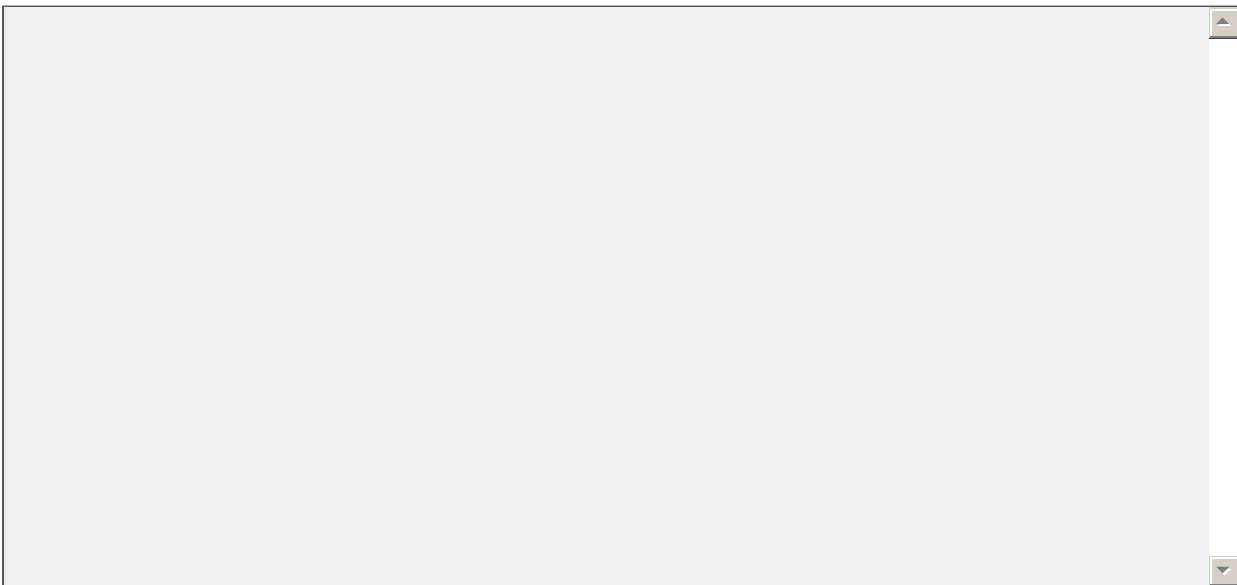
[Haastattelija: Etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella olevilta jäseniltä voi kysyä myös kiinnostusta virtuaaliseen osallistumiseen Kepan vuosikokouksissa, yhdistyslaki mahdollistaa tämän nykyisin.]

23. Olisiko järjestönne kiinnostunut osallistumaan Kepan hallitukseen tai hallituksen nimittämien temaattisten jaostojen ja työryhmien työskentelyyn lähivuosina?

- Kyllä, hallitukseen JA jaostoihin tai työryhmiin
- Kyllä, jaostoihin TAI työryhmiin
- Kyllä, hallitukseen
- Ei kumpaankaan
- Ei osaa sanoa

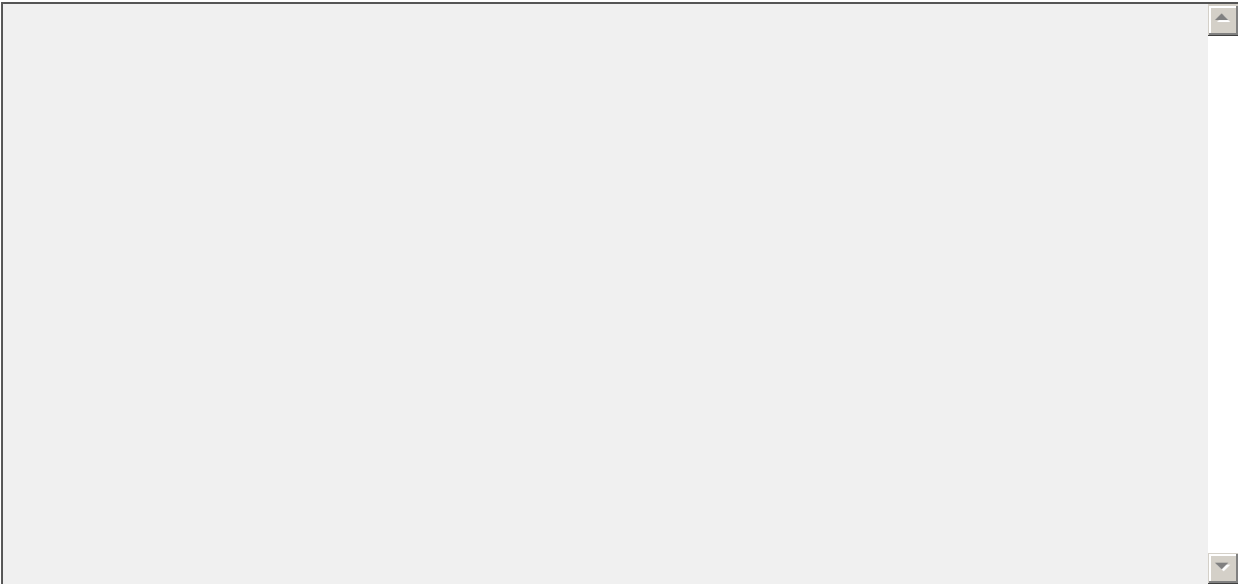
Kommentit

24. Kuuluuko järjestönne muihin yhteistyöjärjestöihin tai verkostoihin? Mikä on teille tärkein?

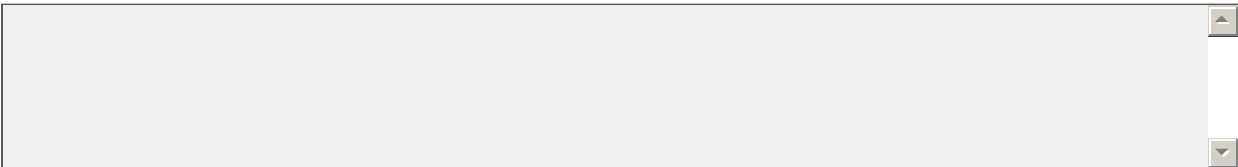
- Kyllä
- Ei
- Ei osaa sanoa

Tärkein mainittu verkosto/kattojärjestö ja muut kommentit

4. Jäsenten näkemys Kepan roolista ja järjestöjen joukkovoimasta

25. Millä kolmella sanalla kuvailisit Kepaa?

26. Mihin sijoitatte Kepan näiden vaihtoehtojen välillä: 1) Kepa edustaa vapaata kansalaistoimintaa -

5) Kepa on julkishallinnon jatke

[Haastattelija: Anna tämä kysymys järjestölle erillisellä paperilla täytettäväksi]

1   1,5   2   2,5   3   3,5   4   4,5   5

Kommentit

27. Miten näette oman järjestönne roolin suhteessa valtioon ja yrityksiin?

28. Onko Suomessa mielestänne kehitysmaaliikettä?

- Kyllä
- Ehkä
- Ei

Kommentit / Miten se näkyy järjestössänne

29. Kepan yhteiskunnallinen rooli järjestöjen näkökulmasta: Miten arvioit seuraavia väitteitä?

[Haastattelija: Anna väitteet järjestölle erillisellä paperilla täytettäväksi ja pyydä arvioimaan Kepan yhteiskunnallista roolia]

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Kepa on tärkeä kehityspoliittinen vaikuttaja Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa on tunnettu kehityskysymysten asiantuntija Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Kepan toiminta on vastuullista	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa tuo hyvin tunnetuksi etelän maiden todellisuutta Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa toimii avoimesti	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa edistää järjestöjen välistä yhteistyötä	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa kertoo kehityskysymyksistä ymmärrettävästi	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa on vahva järjestöjen oikeuksien puolustaja Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa antaa mahdollisuuden järjestöille kehittää yhteistä toimintaa	☐	☐	☐	☐	☐
Kepan näkyvyys yhteiskunnallisessa keskustelussa edesauttaa järjestöjen mahdollisuutta osallistua keskusteluun	☐	☐	☐	☐	☐
Jäsenjärjestöjen on helppo lähestyä Kepaa	☐	☐	☐	☐	☐
Jäsenjärjestöjen asiantuntemus on hyvin esillä Kepan julkaisuissa ja tilaisuuksissa	☐	☐	☐	☐	☐
Tukemalla etelän kansalaisyhteiskuntia Kepa toteuttaa globaalia yhteisvastuuta	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa tuo yleiseen keskusteluun yhteiskunnallisesti tärkeitä arvoja	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa toimii rohkeasti	☐	☐	☐	☐	☐

5. Kepan toiminnan onnistuminen järjestön näkökulmasta

30. Mistä Kepan toiminnoista on ollut järjestölle hyötyä?

[Haastattelija: Anna tämä kysymys järjestölle erillisellä paperilla täytettäväksi ja pyydä merkitsemään kaikki ne toiminnot, joista on ollut hyötyä jäsenelle]

- Kokoukset järjestölle Helsingin toimistolla
- Edunvalvonta (järjestöjen toimintaedellytysten ja resurssien turvaaminen)
- Järjestöjen keskinäisen yhteistyön tukeminen
- Temaattiset järjestötilaisuudet ja maatapaamiset
- Jäsenaloitteet, oppimispilotit ja muut jäsenten aloitteesta tehtävät toiminnot
- Mahdollisuuksien torit
- Kepan tarjoama koulutus ja yhteiset oppimistilaisuudet Suomessa
- Järjestökohtaiset työpajat ja tuki järjestön kehittämiseksi
- Kepan maa- ja aluetoimistojen tarjoama tieto
- Tuki järjestöjen kampanjatoiminnalle
- Neuvontapalvelut (kehitysyhteistyö, viestintä ja globaalikasvatus sekä talous- ja hallinto)
- Kepa.fi verkkosivut
- Kepan sähköpostilistat ja Facebook
- Maailma kylässä - festivaali
- Maailman kuvalehti
- Kehityspoliittinen vaikuttaminen poliittisiin päättäjiin
- Globbarit-verkosto
- Järjestöjen yhteiset kampanjat
- Kepan selvitykset ja julkaisut
- Etelän vapaaehtoisohjelma Etvo
- Globaalikasvatusverkosto ja globaalikasvatusjärjestöjen yhteistyö
- Muu, mikä?

31. Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön rahoituksen turvaamiseksi?

- Kyllä
- Ei
- Ei osaa sanoa

Jos ei, kerro konkreettinen esimerkki, mitä Kepa olisi voinut tai voisi jatkossa tehdä paremmin?

32. Onko Kepa toiminut hyvin kaltaisenne järjestön äänen kuulumiseksi kehityspolitiikassa?

- Kyllä
- Ei
- Ei osaa sanoa

Jos ei, kerro konkreettinen esimerkki, mitä Kepa olisi voinut tai voisi jatkossa tehdä paremmin?

33. Tiedätkö missä maissa Kepalla on maa- tai aluetoimisto?

[Haastattelija: ÄLÄ lue vaihtoehtoja, merkitse järjestön mainitsemat toimistot]

☐ Nicaragua (Managua)	☐ Mekongin aluetoimisto (Bangkok)
☐ Mosambik (Maputo)	☐ Ei tiedä
☐ Tansania (Dar Es Salaam)	
☐ Muu, mikä?	

34. Mitä tietoa haluaisitte Kepan maa- ja aluetoimistojen tuottavan jäsenjärjestöjen käyttöön?

35. Kepan tarjoamat palvelut ja toimita suhteessa järjestönne tarpeisiin: Miten arvioit seuraavia väitteitä?

[Haastattelija: Anna tämä kysymys järjestölle erillisellä paperilla täytettäväksi ja pyydä arvioimaan Kepan toimintaa suhteessa oman järjestön tarpeisiin]

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Kepa tarjoaa järjestömme tarpeisiin vastaavia palveluja	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestömme on pystynyt hyödyntämään Kepan tilaisuuksista saamiamme ajatuksia	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestömme on saanut uusia yhteistyötahoja Kepan tilaisuuksissa	☐	☐	☐	☐	☐
Muistan saaneeni kiinnostavan uuden tiedon tai näkökulman Kepan verkkosivujen tai muun tiedotuksen kautta.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut lisää tietoa globaaleista kysymyksistä Kepan kautta	☐	☐	☐	☐	☐
Kepa tarjoaa järjestöllemme riittävästi mahdollisuuksia osallistua vaikuttamistyöhön	☐	☐	☐	☐	☐

36. Minkä kouluarvosanan (4-10) annatte Kepan toiminnalle?

6. Jäsenviestintä

37. Kepassa halutaan vahvistaa jäsensuhteita. Millainen on mielestänne hyvä vuorovaikutussuhde Kepan ja jäsenjärjestöjen välillä? Miten sitä voisi parantaa?

38. Mitä Kepan viestintäkanavia järjestönne seuraa ja käyttää?

39. [Haastattelija: Valitse edellisen kysymyksen perusteella järjestön mainitsemat viestintäkanavat]

- Kepa.fi verkkosivut
- Kepan ohjelmien verkkosivut (Etvo, MK, MT, globbarit, globaalikasvatus)
- Kepa-I viikkoviesti
- Kehitysmalli-I
- Jäsenet-I
- Muut sähköpostilistat (Globaalikasvatus-I, maalistat, Hanke-I, Kehityspolitiikka-I)
- Sähköinen jäsenkirje
- Jäsenblogi
- Kepan Facebook-sivut
- Muu, mikä?

40. Mitä tietoa haette Kepan viestintäkanavilta?

41. Onko jotain tietoa, mitä tarvitsisitte mutta ette tällä hetkellä saa Kepasta?

- Kyllä
- Ei
- Ei osaa sanoa

Mitä tietoa?

7. Muut terveiset Kepalle ja haastattelijan huomiot

42. Haluaisitteko tehdä Kepalle aloitteen jostain uudesta toiminnasta?

[Haastattelija: Kerro Kepan tarjoamasta jäsenaloitemahdollisuudesta. Lisätietoa: <https://www.kepa.fi/jasensivut/jasenaloste>].

- Ei tarvetta
- Kyllä

Jäsenaloite / kommentit

43. Muut terveiset Kepalle

44. Haastattelija

45. Haastattelupaikka

- Järjestön luona
- Kepassa
- Muualla, missä?

46. Kyselyyn vastasi järjestöstä

☐ 1 henkilö	☐ Muu vapaaehtoinen
☐ 2 tai useampi henkilöä	☐ Järjestön työntekijä
☐ Puheenjohtaja tai hallituksen jäsen	☐ Johtaja
☐ Muu, kuka?	

47. [Haastattelija: Arvioi kuinka aktiivisesti jäsenjärjestö on osallistunut Kepan toimintaan]

- Ei ole osallistunut
- On osallistunut jonkin verran
- On osallistunut aktiivisesti

48. Haastattelijan muut huomiot ja kommentit